

BEVERĪNAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2012.-2018. GADAM

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS REZULTĀTI

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

SATURS

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA.....	3
ANOTĀCIJA: IEDZĪVOTĀJU APTAUJA BEVERĪNAS NOVADĀ.....	3
1. VISPĀRĒJI JAUTĀJUMI	4
2. MĀJOKĻU LABIEKĀRTOTĪBA	6
3. IEDZĪVOTĀJU IZMANTOTIE PAKALPOJUMI.....	10
4. PĀRVALDĪBA UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS JAUTĀJUMI	21
5. BŪVNICĪBAS JAUTĀJUMI.....	32
6. VIDES JAUTĀJUMI	37
7. RESPONDENTU SOCIĀLAIS PORTRETS	52
PIELIKUMS	57
DARBA SEMINĀRU REZULTĀTI	68
1. NOVADA PROBLEMĀTIKA (GRUPU INTERVIJU REZULTĀTI)	68
2. NOVADA SVID ANALĪZE.....	70
3. BEVERĪNAS NOVADA INTEGRATĪVĀS PROBLĒMJOMAS	73
4. NOVADA VĪZIJA	74

IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

ANOTĀCIJA: IEDZĪVOTĀJU APTAUJA BEVERĪNAS NOVADĀ

Beverīnas novada attīstības programmas izstrādes ietvaros notika iedzīvotāju aptauja, lai uzzinātu viedokļus un iegūtu faktu materiālu par dažādām lietām un norisēm novadā. Anonīmā aptauja saturēja sekojošus jautājumu blokus:

- vispārēji jautājumi: galvenās ziņas par respondentiem,
- dažādu pakalpojumu saņemšanas vietas un novērtējums,
- novada pārvaldības un attīstības plānošanas jautājumi,
- telpiskās plānošanas un būvniecības jautājumi,
- vides problemātika,
- jautājumi par pašiem respondentiem aptaujas dalībnieka sociālā portreta iegūšanai,
- ierosinājumi un viedokļi, izsakāmi brīvā formā,
- kontaktkoordinātas gadījumā, ja anketas aizpildītājs izsaka vēlēšanos personiski saņemt informāciju par aptaujas rezultātiem un plānošanas gaitu.

Pēdējā informācija, ko sniegušas 13 personas vai 11,4% no visiem respondentiem, pievienota netiek un paliek tikai izstrādātāju zināšanai, lai varētu interesentiem nosūtīt attiecīgos materiālus.

Anketas paraugs pievienots 1. pielikumā. Lielākajai daļai jautājumu to atbilžu varianti bija stingri noteikti (kategorizēti), taču nepieciešamības gadījumā respondenti varēja sniegt arī nekategorizētas atbildes.

Novada 3530 iedzīvotājiem (CSB dati) tika izplatītas 350 anketas, kas aptuveni atbilst 10% iedzīvotāju kopskaita. 114 aizpildītas anketas veido kopējo respondenci 3,2%.

Iegūto atbilžu skaits ir pietiekams, lai informāciju un viedokļus varētu analizēt sadalīti pa teritoriālām, tematiskajām vai sociālām grupām gadījumos, kur tas nepieciešams.

Pasivitāte ir izpaudusies divu novada attīstībai ļoti nozīmīgu iedzīvotāju grupu pārstāvībā - zemnieku un uzņēmēju, no otras puses, 10 no viņiem reprezentēja savu sociālo grupu, klātienē pasākumos – darba grupās, tādēļ nevar apgalvot, ka viņu viedoklis nav uzklausīts un ņemts vērā. Par trūkumu uzskatāma atbilžu neesamība no dārzkopības kooperatīvu dalībnieku puses, kas ie brauc novadā no Valmieras (esošos 2 respondentus no Līčiem nevar ar viņiem identificēt). Ar dārzkopības kooperatīvu saistās dažas no novada būtiskākajām problēmām (ūdens apgādes un kanalizācijas infrastruktūra, atkritumi teritorijā), tāpēc viņu viedokļi tomēr ir pietiekami nozīmīgi. Darba grupās viedokli prezentēja trīs dārzkopības kooperatīvu vadītāji, taču konkrētajā situācijā to nevar uzskatīt par izsmeļošu un pietiekamu.

Aptaujas rezultāti ir grupēti pa augšminētajiem tematiskajiem blokiem, ilustrēti ar 96 diagrammām, 2 kartēm (kopā 98 attēli), 10 datu tabulām un pielikumu par autobusu satiksmi novadā.

1. VISPĀRĒJI JAUTĀJUMI

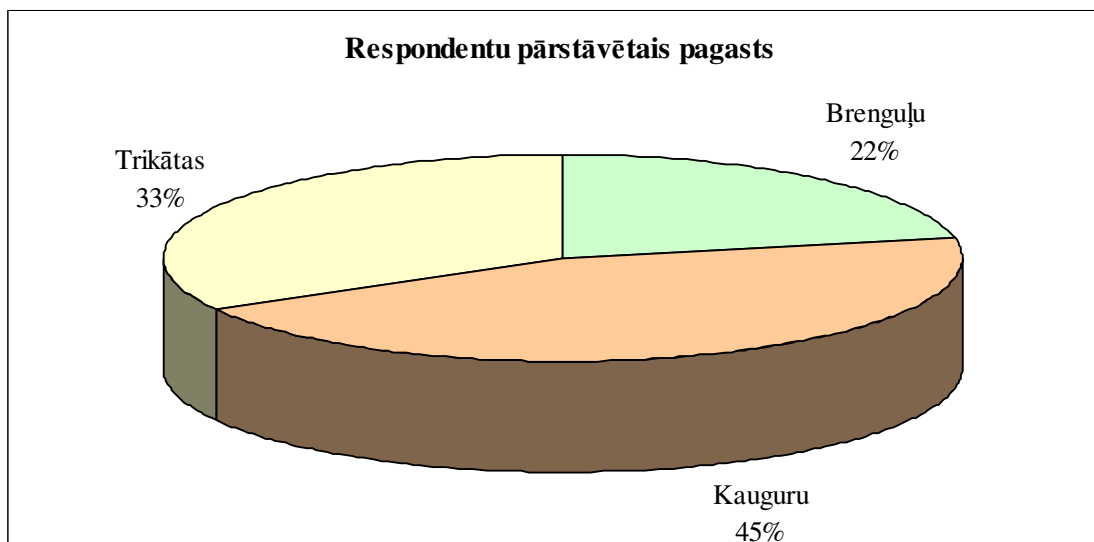
Respondentu pārstāvība pa pagastiem parādīta diagrammā 1.attēlā. 1. tabula savukārt parāda, ka pagasti aptaujā pārstāvēti ar labu proporcionalitāti to iedzīvotāju skaitam; novirze no vidējā rādītāja ir 15% robežās.

1.TABULA.

Iedzīvotāju response aptaujā un pagastu pārstāvības proporcijas

Teritorija ¹	Iedzīvotāju skaits	Gads	Respondentu skaits	Response
Brenguļu pag.	947	2009	25	2,64%
Kauguru pag.	1604	2007	51	3,18%
Trikātas pag.	1053	2009	38	3,61%

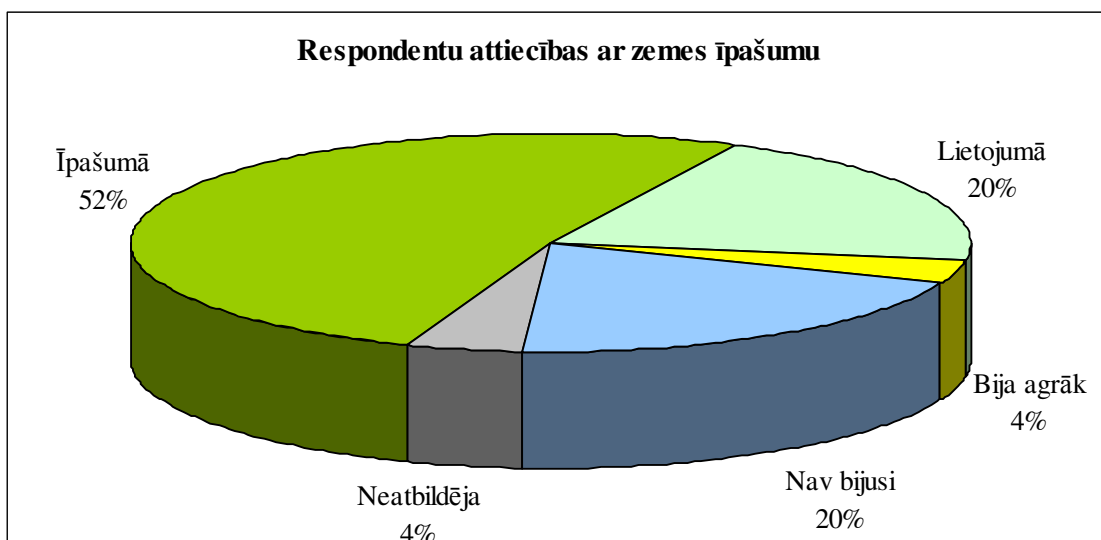
Iedzīvotāju skaita salīdzinošās izmaiņas laikā līdz 2011. gadam ir bijušas nelielas, tāpēc apstākļi, ka skaitļi attiecas uz dažādiem (bet pietiekami tuviem savā starpā un mērījumu veikšanas brīdim) gadiem, response rādītāju ietekmē nenozīmīgi.

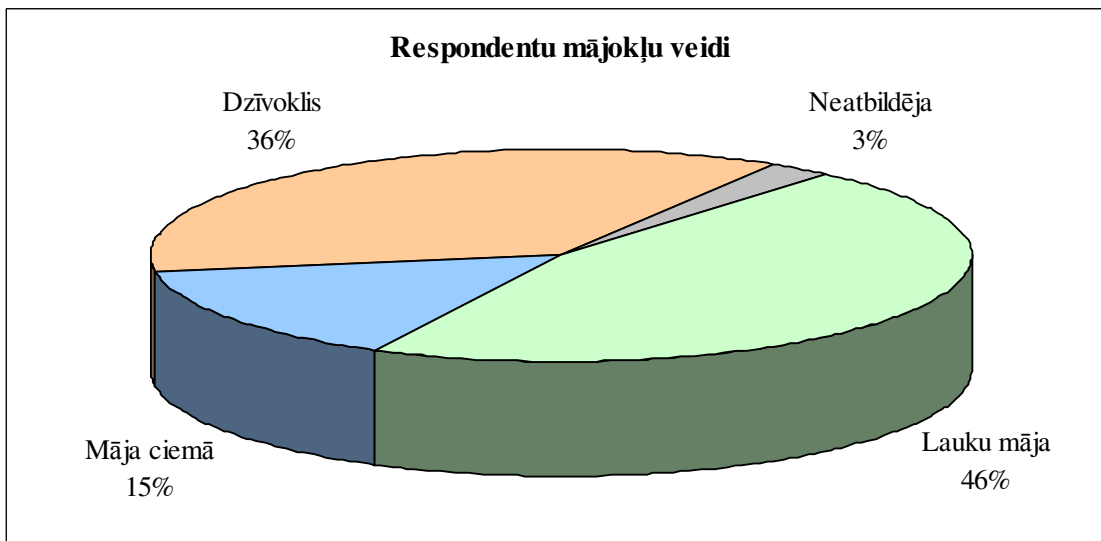
1.att. 114 respondentu pārstāvība Beverīnas novada pagastos

2.att. parāda respondentu saistību ar zemes īpašuma esamību Beverīnas novadā. Zemes īpašnieki un izmantotāji visumā ir daudz vairāk ieinteresēti novada sekmīgā attīstībā, jo viņi ir daudz ciešāk saistīti ar novadu kā vietu, konkrētu teritoriju. Diagrammā redzam, ka saistība ar zemi ir vairāk nekā 2/3 respondentu, kuriem novadā ir vai nu zemes īpašums (vairāk nekā pusei) vai tā ir lietošanā.

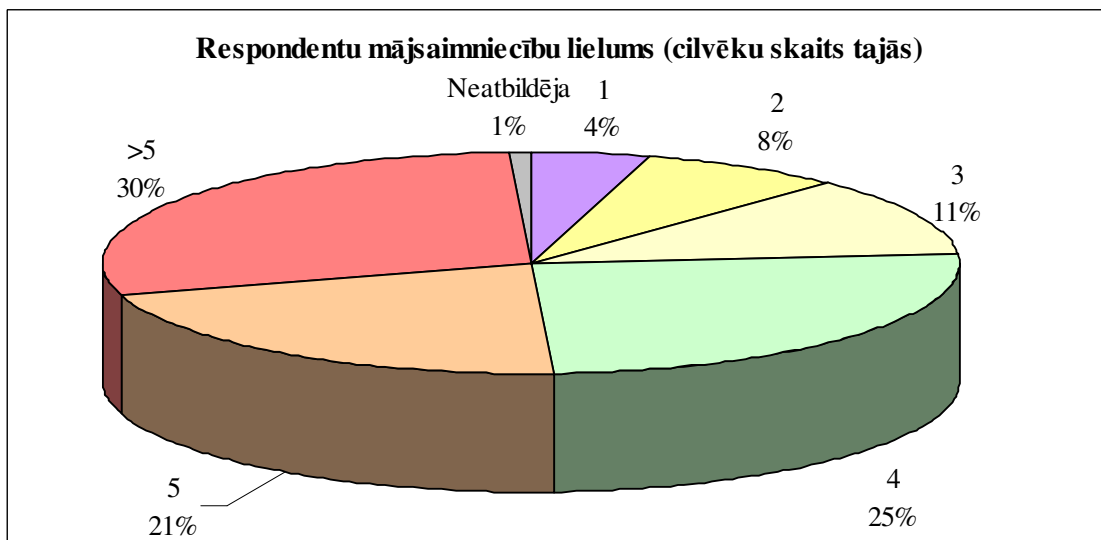
¹ Turpmāk, īsuma labad, apzīmējot pagastus, tiek lietoti jēdzieni "Kauguri", "Trikāta", "Brenguļi", bet gadījumos, kad domātas tieši šīs apdzīvotās vietas, tas speciāli norādīts.

2.att. Respondentu attiecības ar zemes īpašumu

3.att. Respondentu ģimeņu apdzīvoto mājokļu veidi kopā novadā

4.att. Ģimenes vai kopā dzīvojošo cilvēku skaits respondentu mājsaimniecībās

Būtiska ir informācija par respondentu mājokļu veidiem (3.att.); tas cieši saistīts ar mājokļu labiekārtotību un iespējām to attīstīt. Īpaši nozīmīgi tas ir ūdens apgādes un kanalizācijas infrastruktūru jomā, kas kompleksi atspoguļo arī vides problēmas.

Papildus prasības pēc infrastruktūrām un slodzes uz vidi raksturo vienā mājsaimniecībā esošo cilvēku skaits (4.att.). Lielākām mājsaimniecībām nodrošināt labiekārtotību ir ekonomiski izdevīgāk; tai pašā laikā maza sastāva mājsaimniecības principā rada mazākas slodzes uz vidi.

Interesanti, ka lielu mājsaimniecību ar 4 un vairāk cilvēkiem ir vairāk nekā $\frac{3}{4}$ visu respondentu; pat zīnot apstākli, ka dažos gadījumos anketu ir aizpildījuši vairāki vienas ģimenes locekļi, šis rādītājs ir ievērojami augstāks, nekā citās, analogiskās aptaujās (parasti ne vairāk kā 20 – 30% respondentu). Viens no secinājumiem ir lielu un stipru ģimeņu un ģimenes tradīciju esamība Beverīnas novadā. Šādos apstākļos veidojas atbildīgi un uzņēmīgi cilvēki, sava novada patrioti, kas potenciāli spēj novada attīstībā dot ievērojamu ieguldījumu.

2. MĀJOKĻU LABIEKĀRTOTĪBA

Informācija par iedzīvotāju mājokļu labiekārtotību apkopota 7 diagrammās (5. – 11. attēli). Saskaņā ar anketas shēmu, tiek izdalīti trīs labiekārtotības “bloki”: 1) ūdens apgāde un kanalizācija, 2) mājokļa enerģētika un 3) nodrošinājums ar telekomunikāciju līdzekļiem. Šī shēma atšķiras no, piemēram, Latvijas tautas skaitīšanā izmantotās.

Iedzīvotāji uz attiecīgiem jautājumiem ir atbildējuši visumā labprāt. Tikai 8 respondenti (7%) nav norādījuši ne uz vienu no minētajiem labiekārtojuma elementiem, taču izmantotā metodika šai gadījumā neļauj vienmēr atšķirt gadījumus, kad atbildes netiek sniegtas, no gadījumiem, kad šo elementu patiešām nav. Tāpēc respondences procents šai jautājumu grupai nav aprēķināts; var vienīgi pieņemt, ka tas ir pārsniedz 93%.

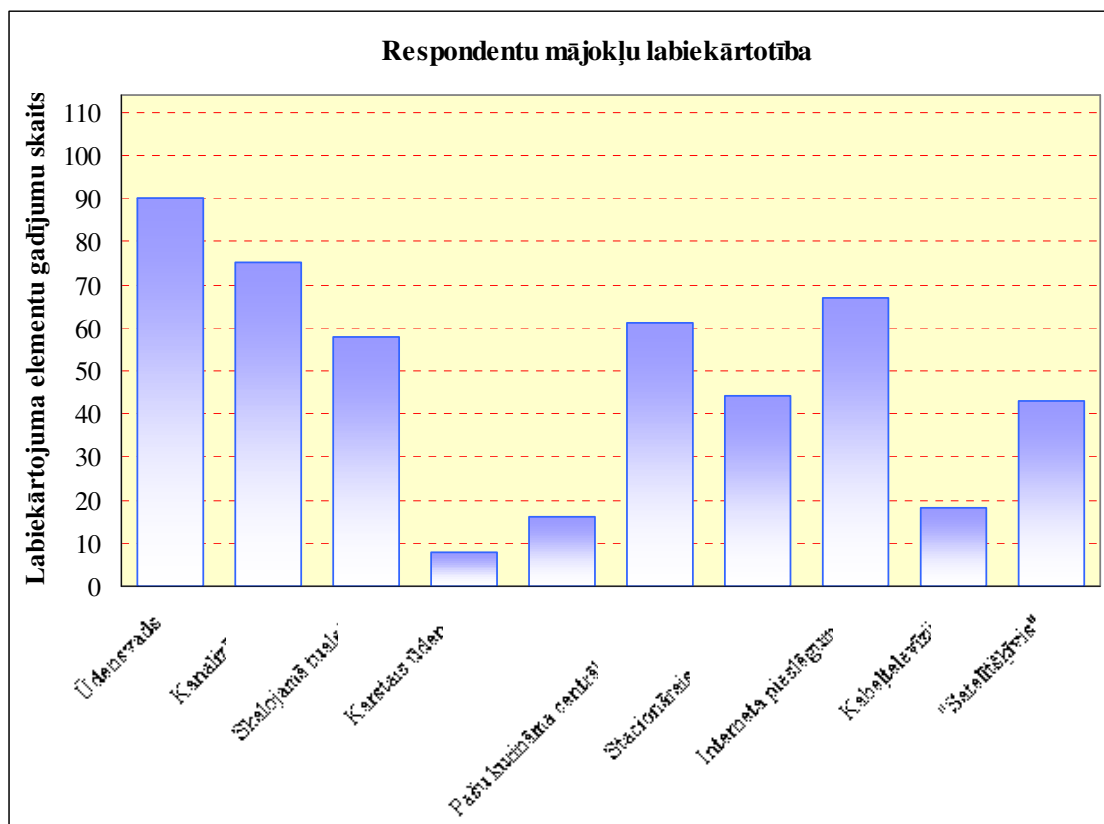
Kopējie mājokļu labiekārtotības rādītāji atspoguļoti diagrammā 5.att.

Neraugoties uz to, ka vairāk nekā puse aptaujāto ir lauku īpašumi, nodrošinātība ar ūdens un kanalizācijas komunikācijām ir ļoti augsta. Informācija par skalojamās tualetes esamību, iespējams, ir ar pazeminātu rādītāju, jo tas daļai respondentu varēja likties mazsvarīgi. Tomēr šis ir rādītājs uz būtisku komforta pakāpi mājoklī un, kas ļoti nozīmīgi, lielākais sadzīves notekūdeņu avots, kas lielā mērā nosaka mājsaimniecību radīto slodzi uz vidi. 6.att. redzams, ka šo ērtību nodrošinājums pagastos atšķiras samērā nedaudz. Diagramma 7.att. norāda, ka lauku māju nodrošinātība, kaut augsta, taču ir jūtami zemāka, nekā mājās pilsētā un dzīvokļos.

Apstāklis, ka nav 100% norāžu uz ūdens un kanalizācijas esamību daudzdzīvokļu māju dzīvokļos (kur tie ir obligāts elements), liek domāt, ka respondenti attiecīgu atbildi vienkārši nav snieguši. Kāds no viņiem anketā pat ir norādījis, ka nesaprot, kāpēc šie jautājumi interesē attīstības plānotājus.

Centralizētie siltumapgādes pakalpojumi pieejami ļoti ierobežoti, taču tai pat laikā centrālapkures kā siltuma sadalīšanas sistēmas radīto komfortu var baudīt 68% respondentu, jo daudzi no viņiem ir sev šādas sistēmas iekārtojuši individuāli (8.att.). Kauguru pagastā centralizētā apsilde pieejama ievērojami lielākai daļai iedzīvotāju, nekā Brenguļos vai Trikātā; tas saistīts ar kompaktu un relatīvi modernu centra apbūvi un labi saglabāto siltumapgādes

infrastruktūru. Attiecīgi cits apkures veids (ticams, ka visbiežāk tā ir krāsns apkure) Kauguru pagastā tiek lietots jūtami mazāk.

5.att. Pārskats pār respondentu mājokļu vispārējo labiekārtotību

Centralizētās apkures lauku mājām nav vispār; tāda nav arī mājām ciemā. Pēdējais izskaidrojams ar to, ka ja arī kādas individuālās mājas šim apkures veidam ir bijušas pieslēgtas, tad iedzīvotāji savulaik, augot kurināmā cenām un samazinoties maksātspējai, ir atvienojušies no šī apkures veida.

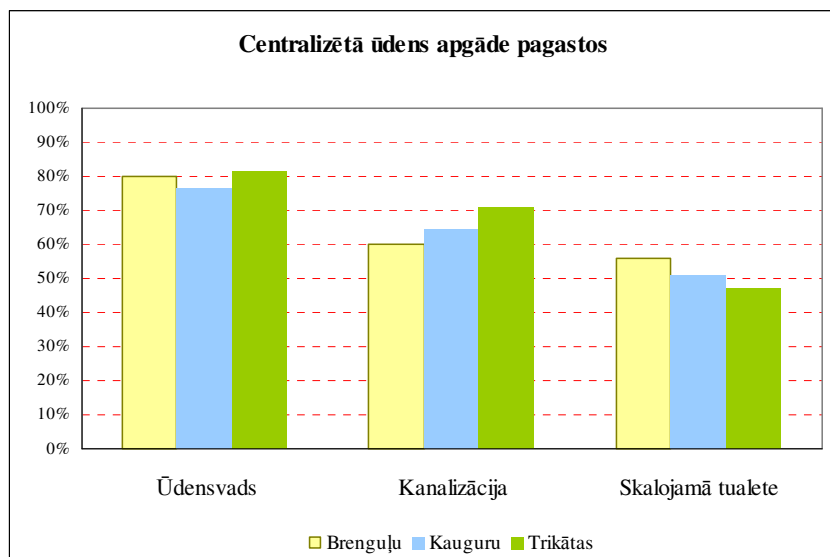
Ar pašu kurināmu centrālā apkure šis mājokļu veids ir nodrošināts 100% apmērā (9.att.).

Nodrošinājums ar telekomunikāciju līdzekļiem vērtējams kā lauku apvidiem samērā labs (10.att.). Interneta pieslēgumu skaits respondentu atbildēs pagastos ir apmēram vienāds. Ievērojot tā daudzos gadījumos esošo universālo raksturu (var kalpot arī kā interneta pieslēgums), var pieņemt, ka faktiskais nodrošinājums ar internetu Kauguros un Trikātā varētu būt nedaudz augstāks.

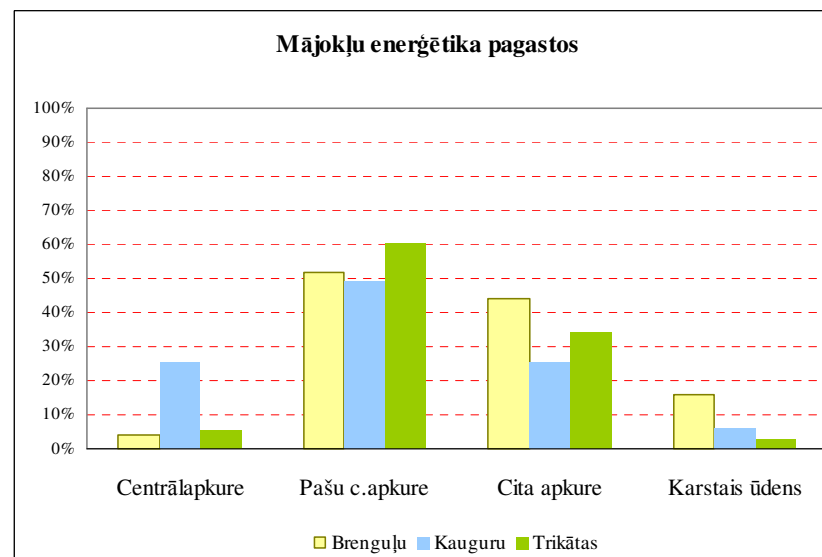
Satelītkomunikācija vairāk atkarīga no iedzīvotāju pašu aktivitātēm un vairāk raksturo vienpusēju komunikāciju.

Stacionāro tālruna pieslēgumu visvairāk ir Kauguros, kur, acīmredzot, jau tradicionāli šī infrastruktūra bijusi labāk attīstīta. Tomēr tā nav tik svarīga, ievērojot, ka vairums balss komunikācijas notiek pa mobilajiem sakaru līdzekļiem. Visticamāk (pēc analogijas ar citām teritorijām un ievērojot apdzīvotības struktūru), vairums pieslēgumu ir t.s. HDSM, kas neļauj izmantot platjoslas internetu caur tālruna līniju.

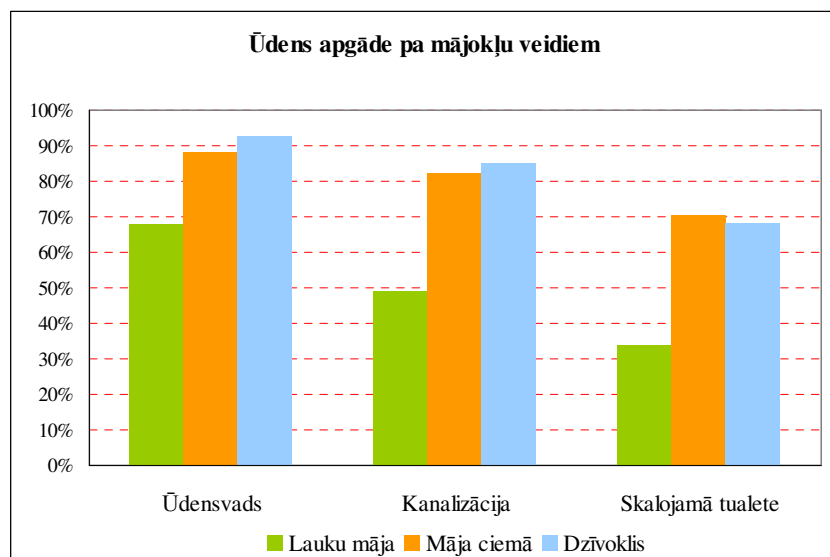
Raugoties pēc mājokļu veidiem (11.att.) ciemos un it īpaši daudzdzīvokļu mājās kolektīvie komunikāciju pieslēguma veidi (kabelis, platjoslas internets) ir pārsvarā, taču ar stacionārā tālruna līnijām labāk nodrošinātas lauku mājas.

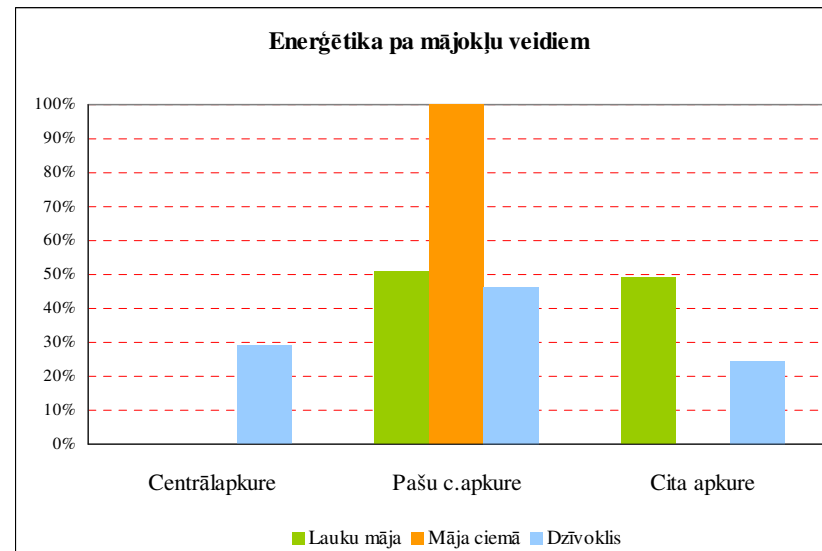
6.att. Centralizētā ūdens apgāde un kanalizācija pagastos

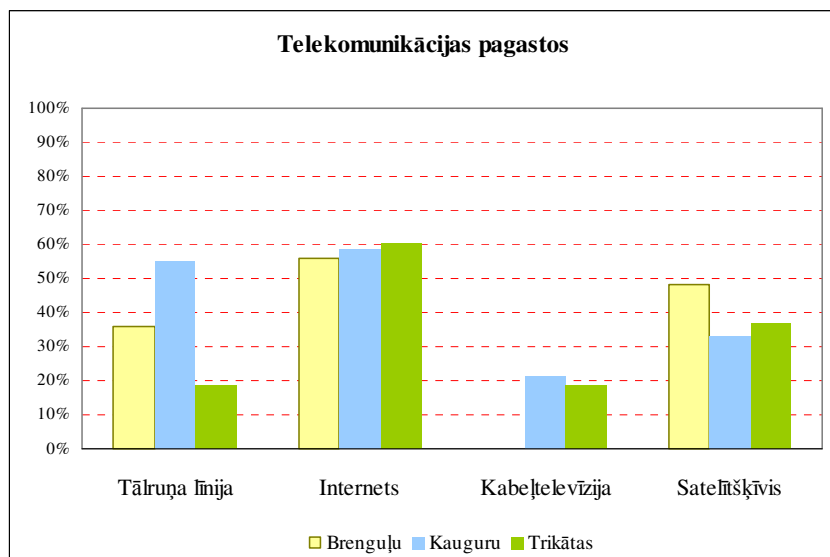
8.att. Mājokļu apsildīšanas enerģētika pagastos

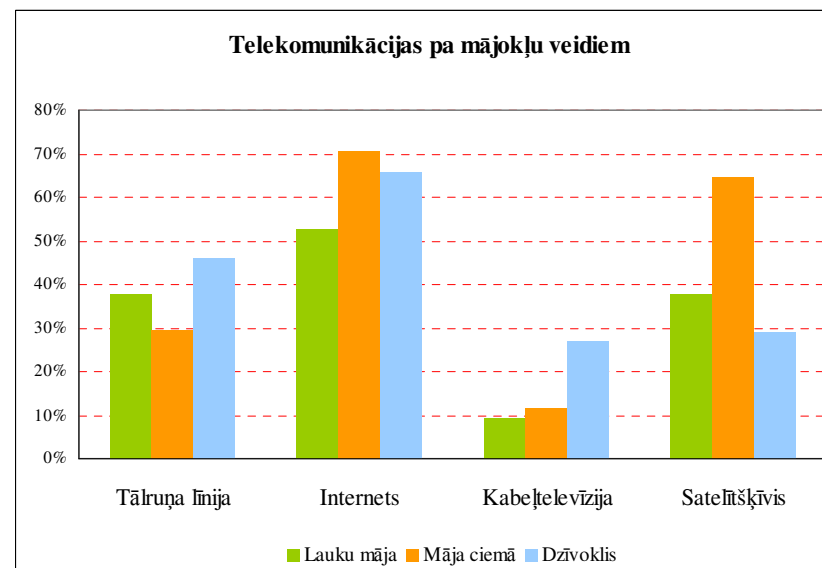
7.att. Centralizētā ūdens apgāde un kanalizācija pa mājokļu veidiem

9.att. Mājokļu apsildīšanas enerģētika pa mājokļu veidiem

10.att. Mājokļu nodrošinājums ar telekomunikācijām pagastos

11.att. Nodrošinājums ar telekomunikācijām pa mājokļu veidiem

3. IEDZĪVOTĀJU IZMANTOTIE PAKALPOJUMI

3.1. Izglītība

Kopējā response ļauj pieņemt, ka pirmsskolas-pamatskolas-vidusskolas vecuma bērnu grupas ir pārstāvētas samērā proporcionāli audzēkņu skaitam attiecīgajās grupās (12.att.). Jāievēro gan, ka šais jautājumos response var būt paaugstināta, salīdzinot ar faktisko stāvokli, jo daļa anketu tika izplatīta ar skolēnu palīdzību.

Pirmsskolas vecuma bērnu iestādes apmeklē galvenokārt uz vietas, novadā (13.att.). Tikai neliela daļa respondentu Brenguļu un Kauguru pagastos norādījusi uz Valmieru. tas izskaidrojams ar apstākli, ka vacākiem, acīmredzot, ir ērti paņemt bērnu līdzī, dodoties uz darbu Valmierā. Zīmīgi, ka Trikātas pagastā šādu atbilžu nav.

Ļoti līdzīga aina ir arī **pamatskolas** apmeklējumam (14.att.).

Augšminētais ļauj spriest par attiecīgo iestāžu pietiekamību un labu kvalitāti, ja vecāki īpaši necenšas meklēt šo pakalpojumu citur.

Valmieras ietekme izpaužas **vidusskolas** apmeklējumā (15.att.); novadā vidusskolas nav, bet tikai neliels skaits skolēnu to apmeklē citur (Trikāta, 20%; iespējams, ka vairākums Strenčos – atbildēs tikai vienā gadījumā norādīts, ka Rīgā).

Pieaugušo izglītības saņemšanas vietas (16.att.) atsevišķos pagastos ir ļoti atšķirīgas un ilustrē aktivitātes pagastos. Brenguļu iedzīvotāji šim nolūkam pilnībā izmanto Valmieras resursus, kurpretī Kauguros uzskatāmi izpaužas Tautas augstskolas loma un ietekme. Iespējams, ka to apmeklē arī no Trikātas pagasta, taču šeit lielākā daļa respondentu šo pakalpojumu meklē kā ārpalpojumu, tikai vienā gadījumā norādot, ka tā ir Jelgava (acīmredzot, LLU).

Jāteic, ka ļoti maz bija komentāru par vietām, kur izglītības pakalpojumi tiek saņemti, bet kā apstākļi praktiski vienmēr minēti “citi”, nevis variantos piedāvātā pieejamība novadā, nokļūšanas neērtība, izmaksas vai pieejamā kvalitāte.

3.2. Veselības aprūpe

Ģimenes ārsta pakalpojumu izmantošanā (17.att.) skaidri redzams, ka Brenguļu pagastā nav veselības aprūpes iespējas. Abos pārējos pagastos dominē vietējais piedāvājums, daļa izmanto Valmieras pakalpojumus. Kauguru pagastā četri respondenti norādījuši uz neērtu piekļuvi doktorātam, bet seši – uz pakalpojuma neapmierinošu kvalitāti, tāpēc izvēlas ārpalpojumu. Tai pat laikā Trikātas pagastā par to nesūdzas.

Gan **stomatologa** (18.att.), gan **cita veida** veselības aprūpes pakalpojumi (19.att.) novadā praktiski nav pieejami; cilvēki visvairāk izmanto Valmieras iespējas. No citām vietām norādīta Rīga (9 gadījumi), Cēsis (3), Smiltene (9).

3.3. Kultūra un nevalstiskās organizācijas

Bibliotēku un **kultūras namu** sniegtos pakalpojumus respondenti izmanto visai intensīvi; apmēram $\frac{3}{4}$ (20.att.). Turklāt pārsvarā šie pakalpojumi tiek saņemti uz vietas, novadā (21., 23.att.), kas apliecina jomas pietiekami labu attīstību un nodrošinājumu. Līdz 20% gadījumu attiecīgās iestādes iedzīvotāji apmeklē Valmierā, kur acīmredzot viņi saņem to pakalpojumu, kādu novada apstākļos realizēt nav iespējams. Tikai viens respondents sūdzas par nepietiekamu kvalitāti kultūras nama pakalpojumos, bet pārējos gadījumos tiek atzīmēti "citi" iemesli, tos sīkāk nepaskaidrojot.

Mazāk iedzīvotāji izmanto **interneta publisko pieeju** (22.att.) un **muzejus** (24.att.); tas aktuāli aptuveni pusei visu atbilžu sniedzēju. Turklāt lielākā daļa no viņiem to dara Valmierā. Tas izskaidrojams ar novadā esošo muzeju ierobežoto tematiku un daļēji ar to, ka interesenti "vietējās" lietas jau paši pārzina pietiekami labi. Muzeji arī ir salīdzinoši šaura kultūras dzīves niša. Šeit iespējams, ka liela nozīme ir informētībai, jo piemēram, Kauguru pagastā 7 respondenti atbildējuši, ka šis pakalpojums novadā vispār nav pieejams.

Interneta pakalpojumus liela daļa respondentu acīmredzot izmanto mājās, bet publiskās pieejas vietām dominē novadā esošās.

Turpretī **nevalstisko organizāciju** (NVO) aktivitātes (25.att.) ar sevi saista tikai aptuveni piektā daļa visu atbildējušo, kas liecina par šīs jomas salīdzinoši vāju attīstību Beverīnas novadā un arī valstī kopumā, jo līdzdalība NVO un to aktivitātēs samērā daudz tiek izmantota ārpus novada un arī ārpus Valmieras.

Interesanti, ka Trikātas respondenti Valmieru šai sakarā vispār nemin, bet tieši pie viņiem NVO aktivitātes ir visietekmīgākās, skatoties pēc daļas, kad tās tiek apmeklētas uz vietas novadā.

3.4. Sociālā palīdzība un aprūpe

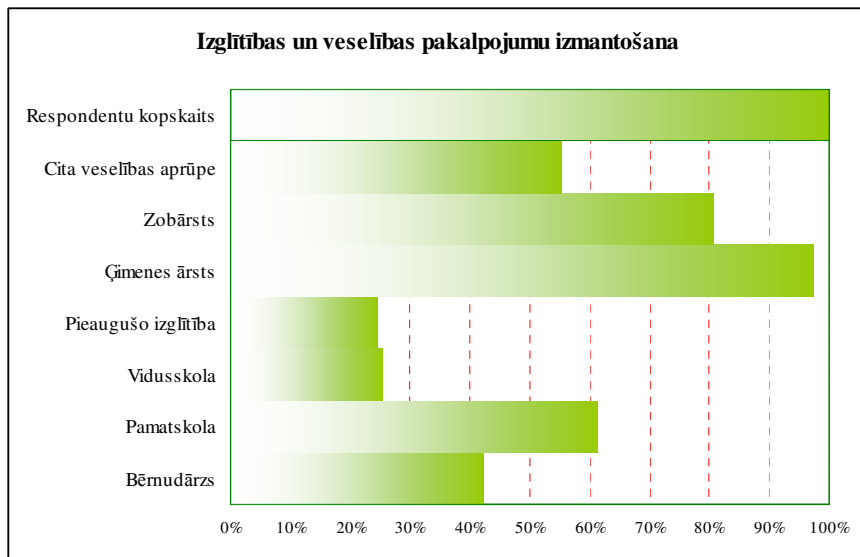
Sociālā palīdzība ir svarīga vairāk nekā 30% iedzīvotāju (20.att.), kas norāda uz ekonomiskajām grūtībām nozīmīgā daļā respondentu mājāsaimniecību. Turklāt šeit vislielākā mērā tiek izmantoti novada resursi (26.att.), ko nosaka sociālās palīdzības sadalīšanas princips. Vidēji mazāk nekā 10% iedzīvotāju to saņem ārpus novada.

Turpretī **veco ļaužu iestāžu** pakalpojumi tiek izmantoti galvenokārt Valmierā (27.att.), kur tās ir pazīstamas ar savu pieejamību un labo servisa līmeni. Tiesa, nereti tas ir saistīts ar samērā lielām izmaksām pakalpojuma saņēmējiem un viņu tuviniekiem.

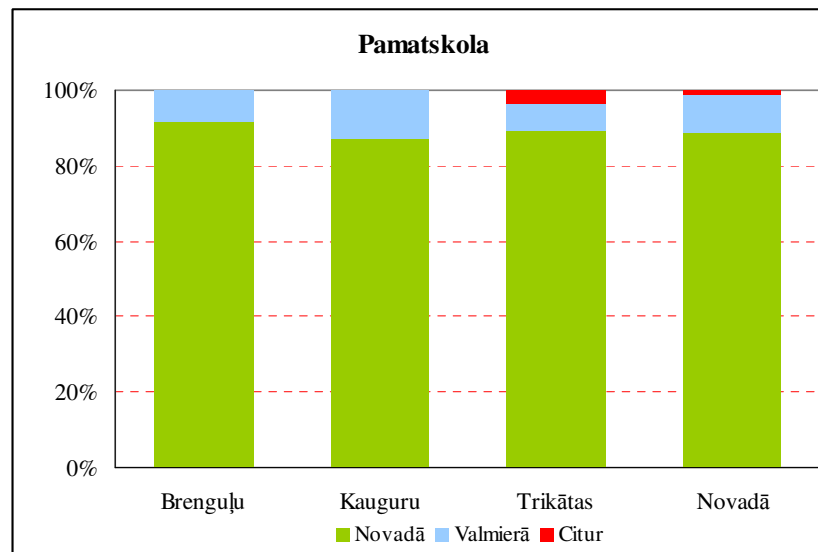
3.5. Lietišķās jomas pakalpojumi

Pie šīs jomas pakalpojumiem, kas šādā vai tādā veidā ietilpst pašvaldības kompetencē, ir **būvniecības jautājumi** (būvatļaujas, u.tml.) un **atbalsts uzņēmējdarbībai**. Uz pēdējā meklēšanu ir norādījusi gandrīz puse respondentu, bet būvlietas ir bijušas aktuālas mazāk nekā piektdaļai no viņiem (20.att.).

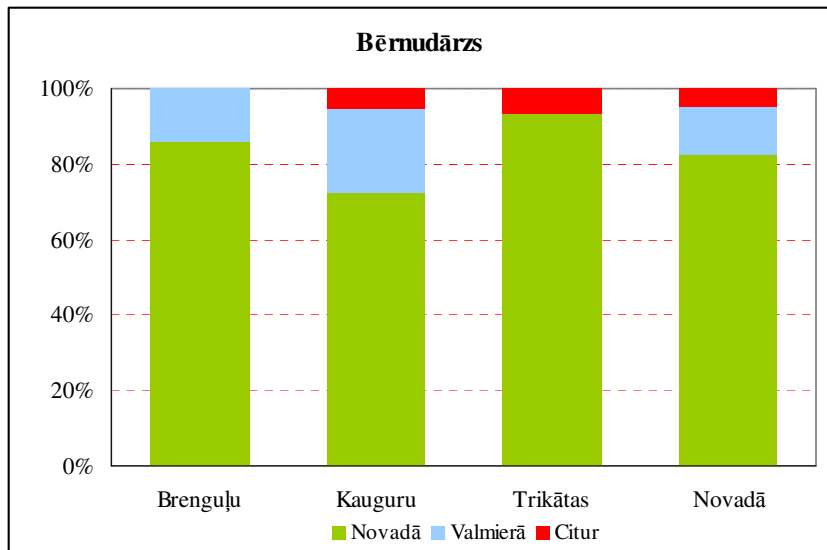
Lielākoties šie servisi tiek saņemti Valmierā, kur atrodas attiecīgās iestādes ar pietiekamu pakalpojumu un iespēju spektru (28., 29.att.), bet novada ietvaros tikai Brenguļu pagasta respondenti atzīmējuši, ka kaut ko saņem uz vietas. Nozīmīga daļa respondentu Brenguļos un Trikātā šos pakalpojumus saņem arī ārpus Valmieras. Vietas gan nav norādītas, bet var ar zināmu varbūtību var izdarīt pieņēmumu, ka tas ir Rīgā.

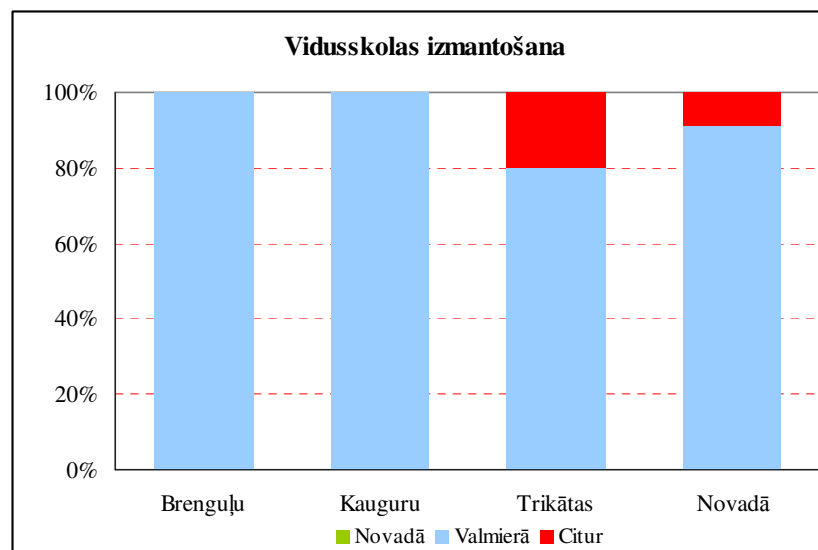
12.att. Izglītības un veselības pakalpojumu izmantotāji, % respondentu

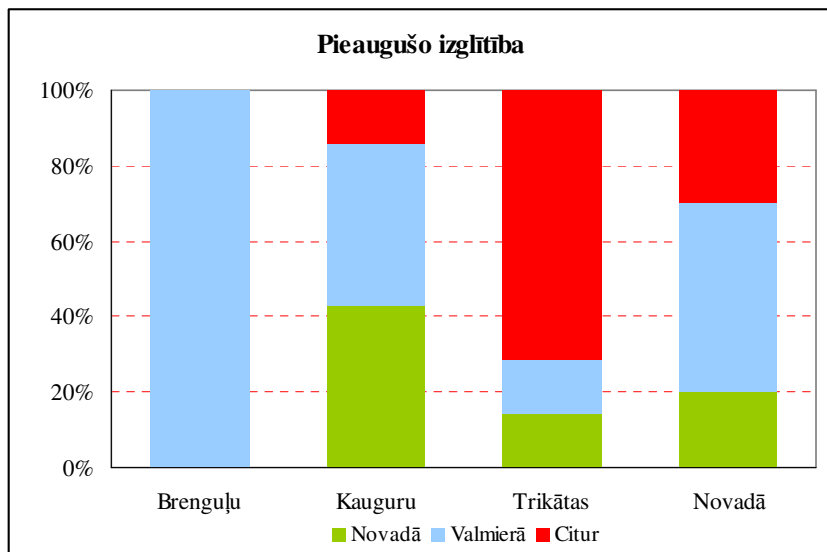
14.att. Pamatskolas pakalpojumu izmantošana

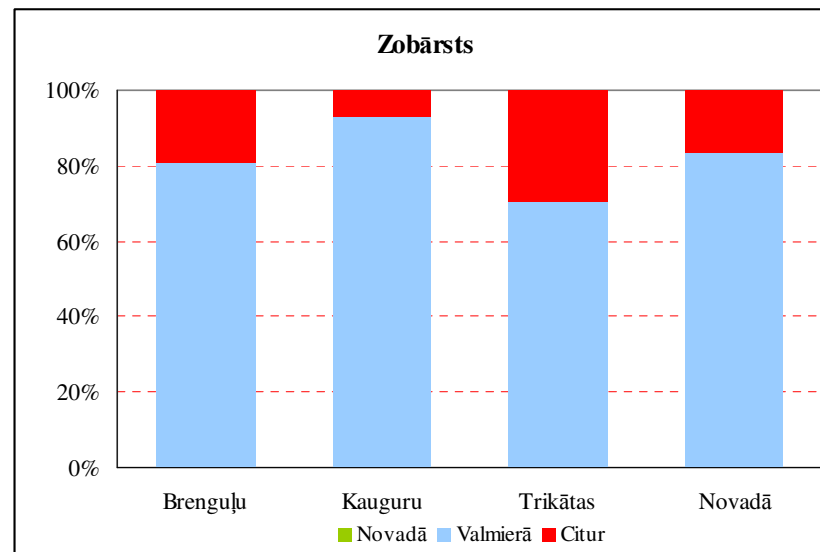
13.att. Pirmsskolas izglītības pakalpojumu izmantošana

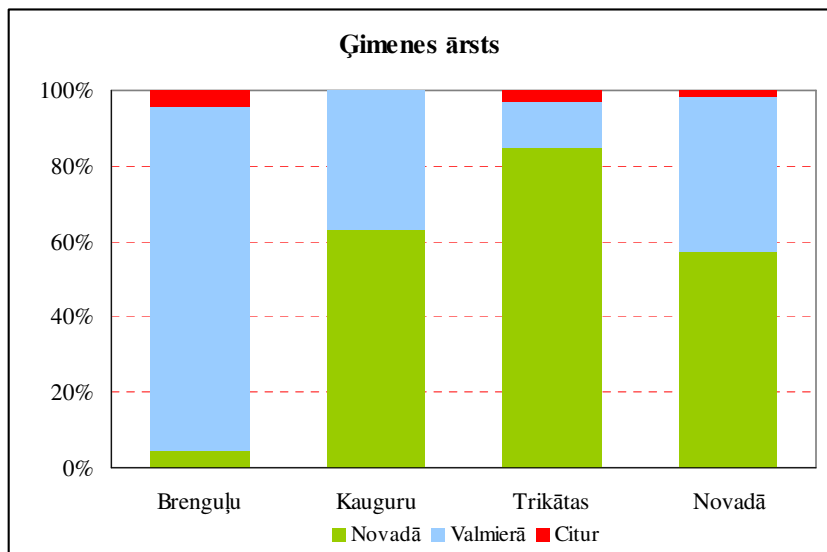
15.att. Vidusskolas apmeklēšanas vieta

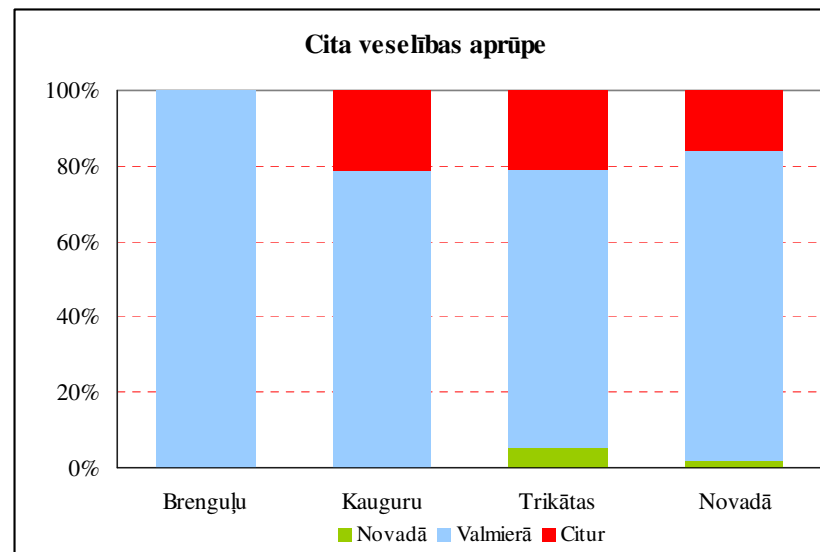
16.att. Pieaugušo izglītības pakalpojumu saņemšanas vietas

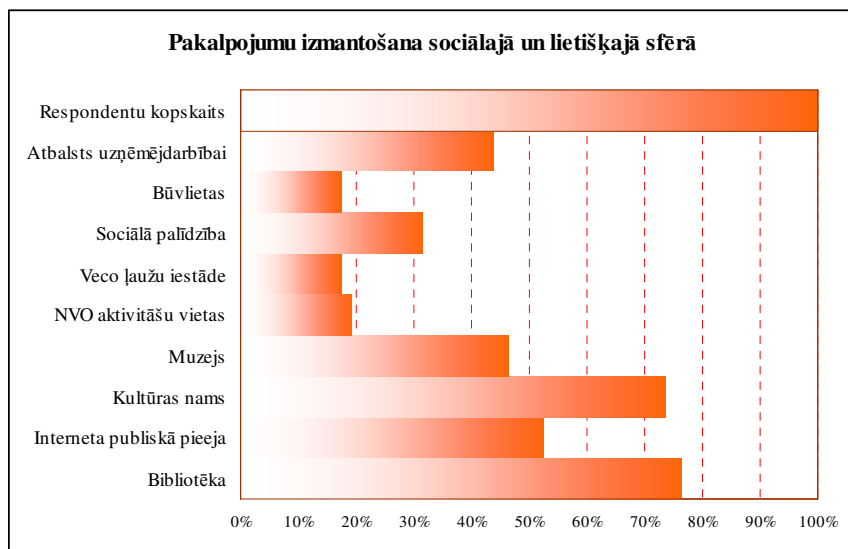
18.att. Stomatologa pakalpojumu izmantošanas vietas

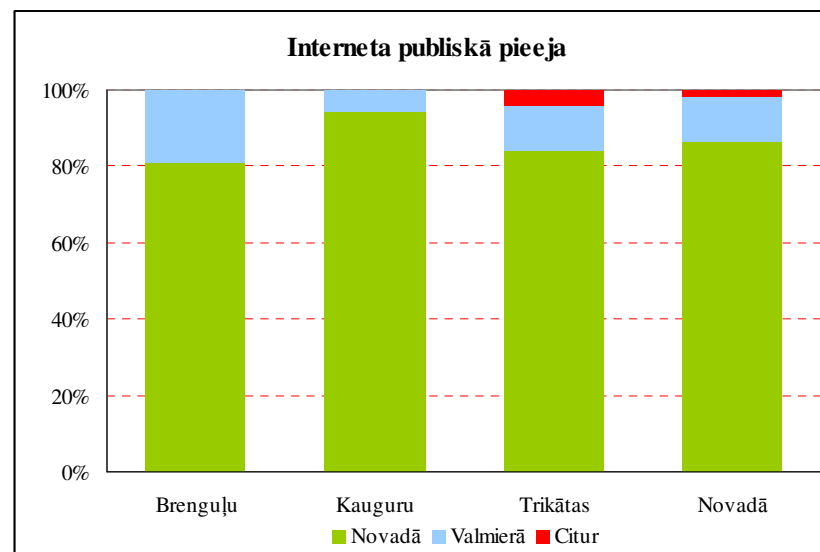
17.att. Ģimenes ārsta apmeklēšanas vietas

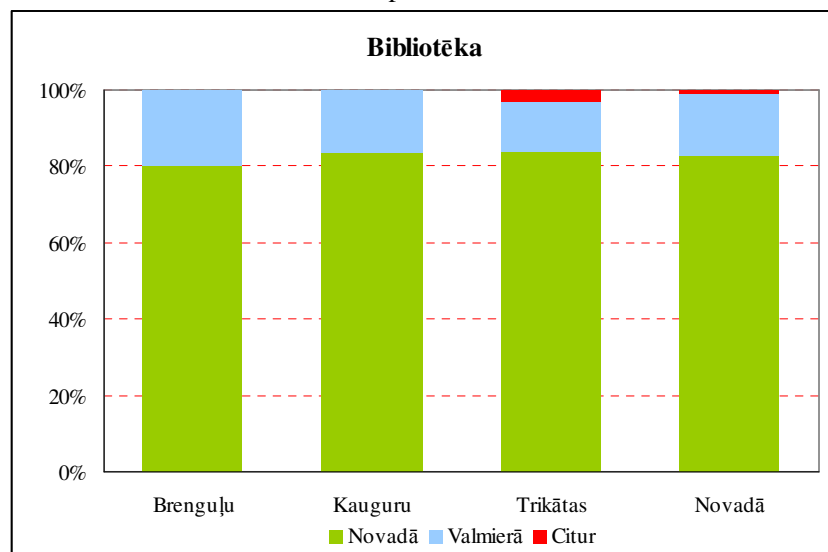
19.att. Cita veida veselības aprūpes apmeklēšanas vietas

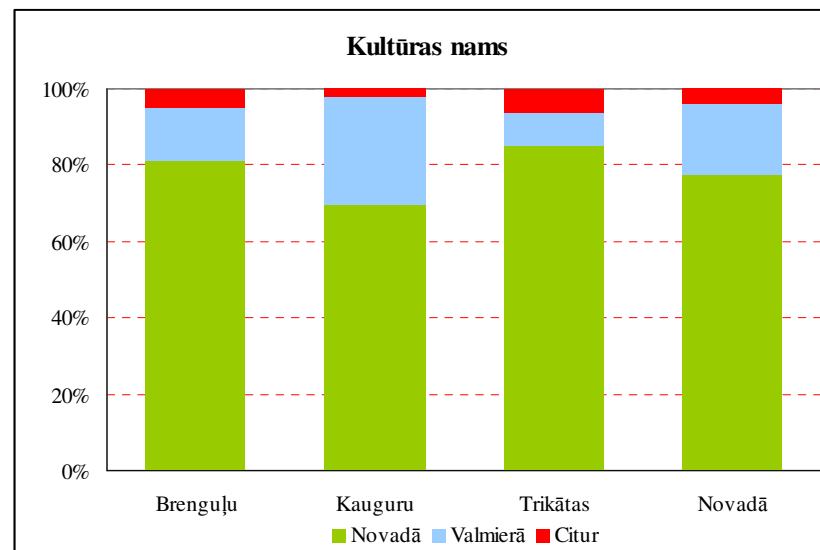
20.att. Sociālās un lietišķās sfēras pakalpojumu izmantotāji, % respondentu

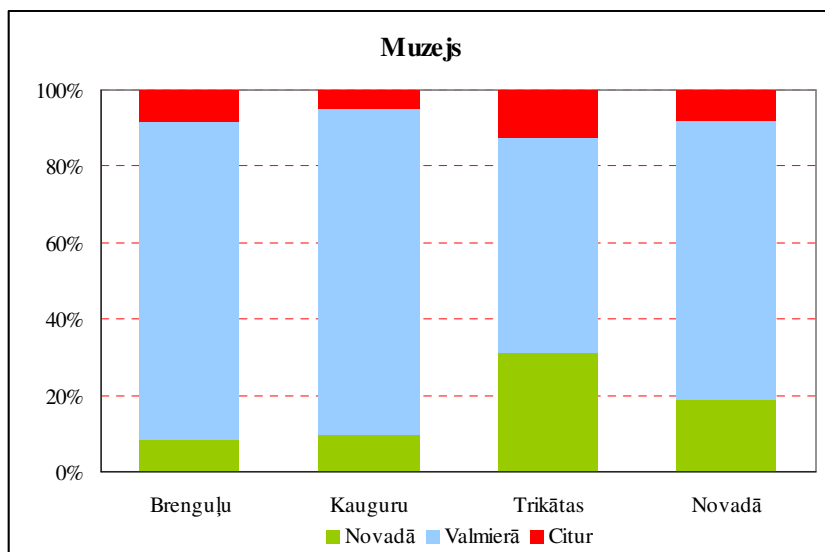
22.att. Interneta publiskās pieejas izmantotāji

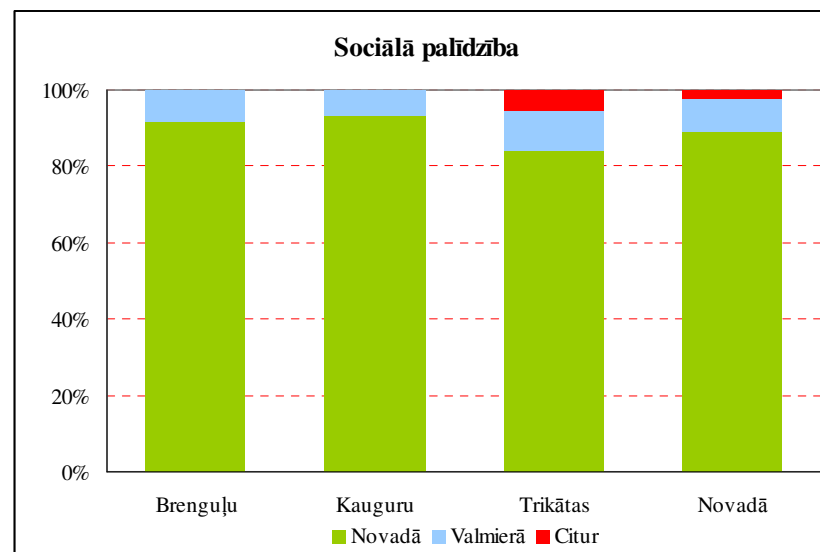
21.att. Bibliotēku pakalpojumu izmantotāji

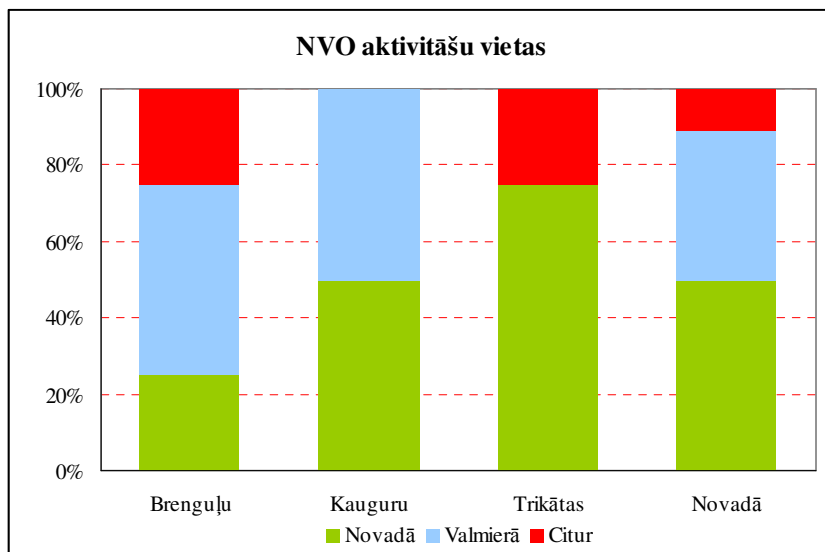
23.att. Kultūras centru un namu pakalpojumu izmantotāji

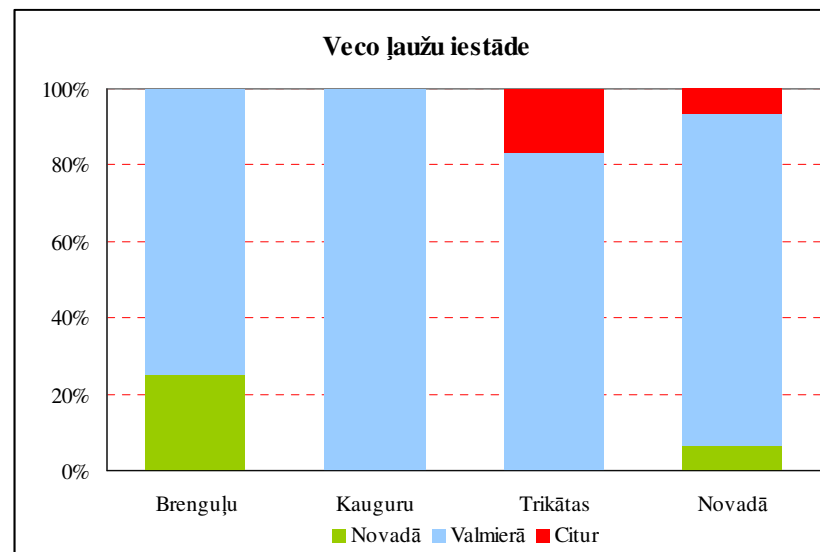
24.att. Muzeju apmeklēšana

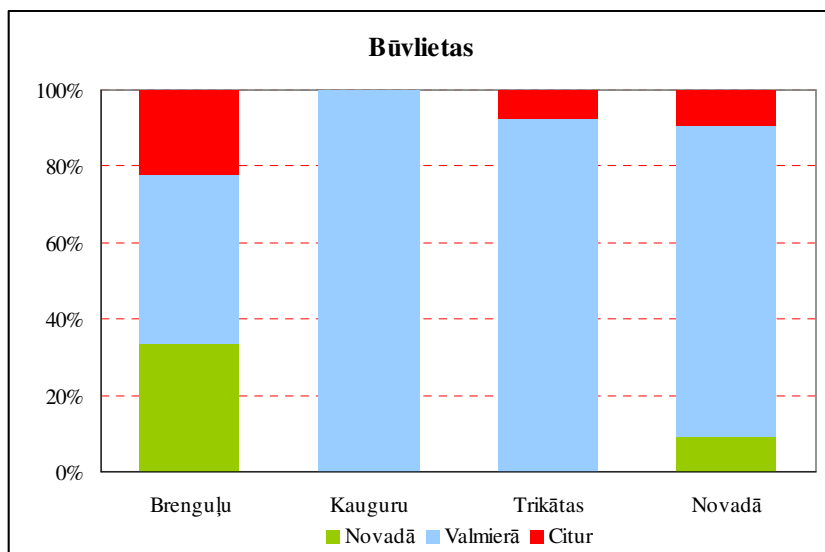
26.att. Sociālās palīdzības saņemšanas vieta

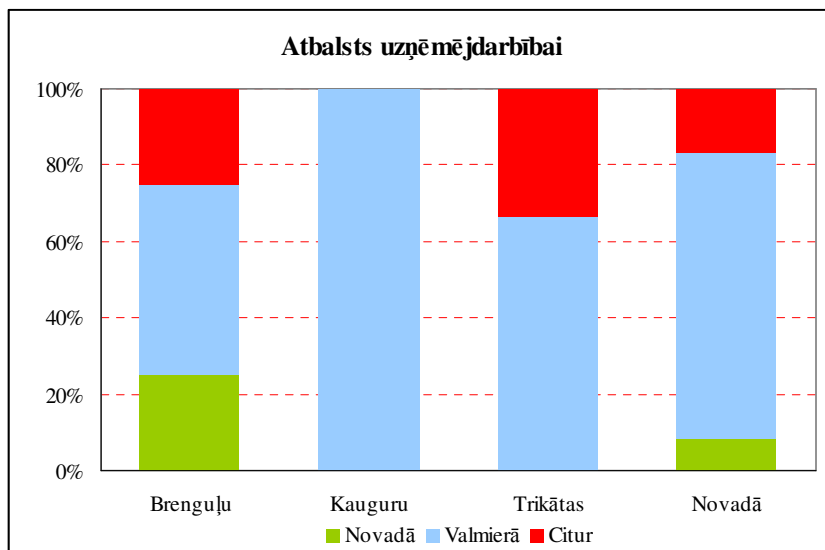
25.att. Līdzdalība nevalstisko organizāciju aktivitātēs

27.att. Veco ļaužu mītņu pakalpojumu izmantošana

28.att. Darbības, kas saistītas ar būvniecību

29.att. Vietas, kur meklē atbalstu uzņēmējdarbībai

3.6. Komerccapakalpojumi

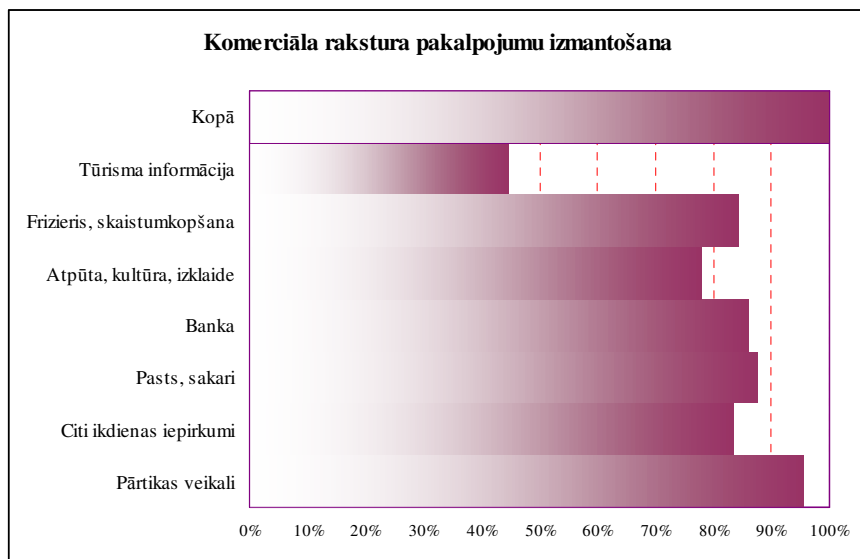
Respondence komerccapakalpojumu izmantošanas ziņā visās pakalpojumu kategorijās ir ļoti augsta, arī ne tajās, kas nodrošina cilvēka pamatvajadzības (pārtika, pamata rūpniecības preces). Tas liecina par nosacīti labu dzīves līmeni un to, ka līdzās pamatvajadzībām aktīvi tiek izmantotas atpūtas un citu servisu sniegtās iespējas. Praktiski visās jomās response pārsniedz 80% (30.att.); vienīgi tūrisma un ceļojumu jomai tā ir zemāka (ap 45%); tātad šo “ekstru” reāli izmanto gandrīz puse mājsaimniecību, kas patiesībā arī nav zems rādītājs.

Pārtikas preču iepirkumi ne visos pagastos notiek respondentu dzīves vietas tuvumā. Piemēram, tikai 1/3 Brenguļu pagasta respondentu to dara uz vietas (31.att.), bet pārējie – Valmierā. Valmieras daļa ir nozīmīga arī Kauguru pagastam, bet Trikātā tā zem 10%. Zīmīgi, ka daļa respondentu Brenguļos kā iemeslu tam min augstas cenas, bet Kauguros – neērtu nokļūšanu līdz ‘veikalam. Atzīmēta arī pakalpojuma nepietiekošā kvalitāte, resp. sortimenta trūkums.

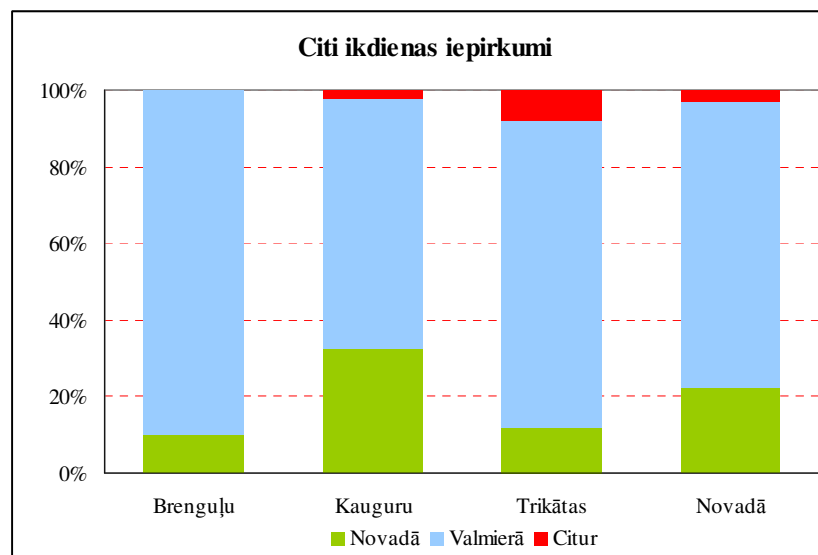
Citos **ikdienas iepirkumos** (rūpniecības, saimniecības preces) dominē Valmiera (32.att.). Tas ir saprotams, jo mazajos lauku veikalos šīm precēm vajadzīgo sortimentu nodrošināt ir ļoti grūti – daļa respondentu tieši kvalitāti ir minējusi par iemeslu iepirkumiem ārpus novada. Tomēr aptuveni tāda pati viņu daļa norāda arī uz preču dārdzību.

Pastu un sakarus novadā izmanto nedaudz zem 80% iedzīvotāju (33.att.), izņemot Trikātas pagastu, kur šis rādītājs ir tuvs 100%. Izskaidrojums tam varētu būt satiksmes grūtības. To apliecina apstāklis, ka Trikātas pagastā šis pakalpojums ir bijis svarīgs gandrīz visiem respondentiem, kamēr Brenguļos un it īpaši, Kauguros response par šo jautājumu bijusi ievērojami zemāka.

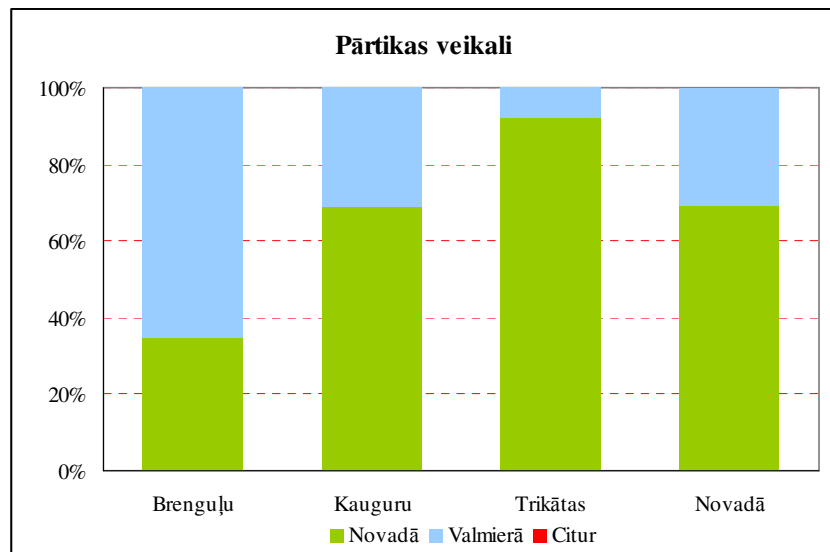
Turpinājums 19.lpp.

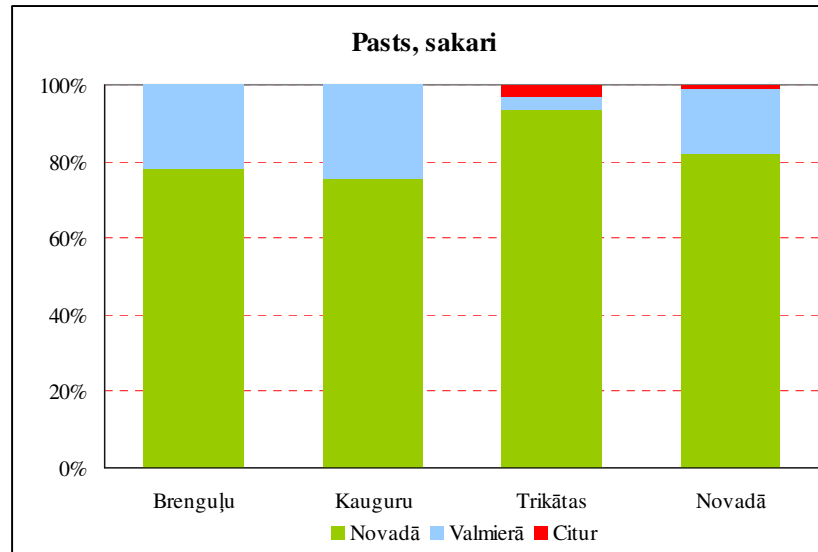
30.att. Komerčiālo pakalpojumu izmantošana, % visu respondentu

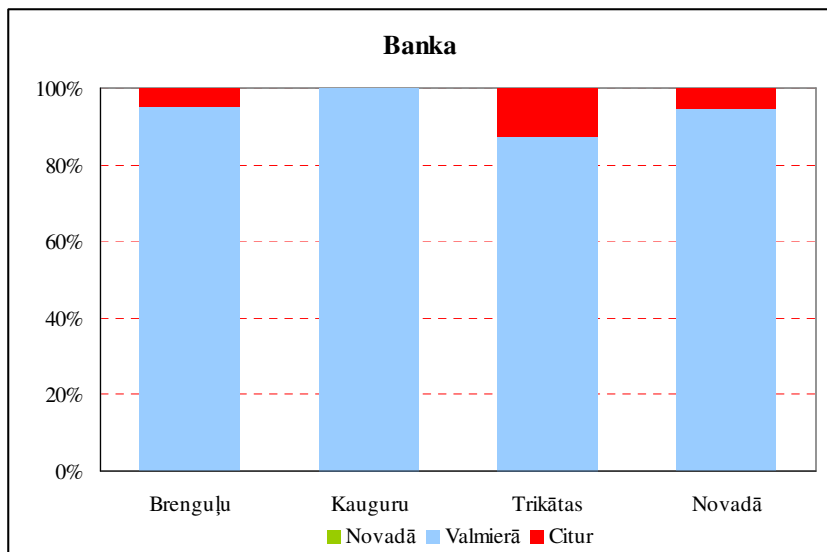
32.att. Rūpniecības, u.tml. preču iepirkšanas vietas

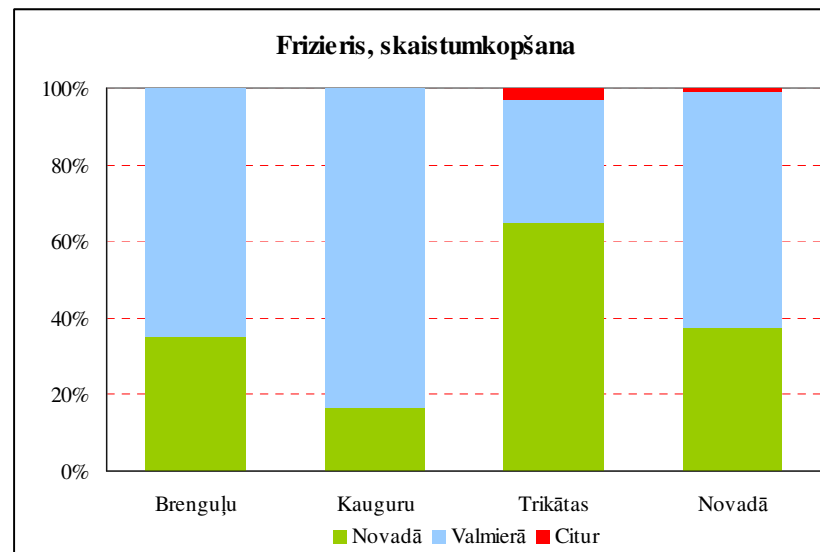
31.att. Pārtikas iepirkšanas vietas

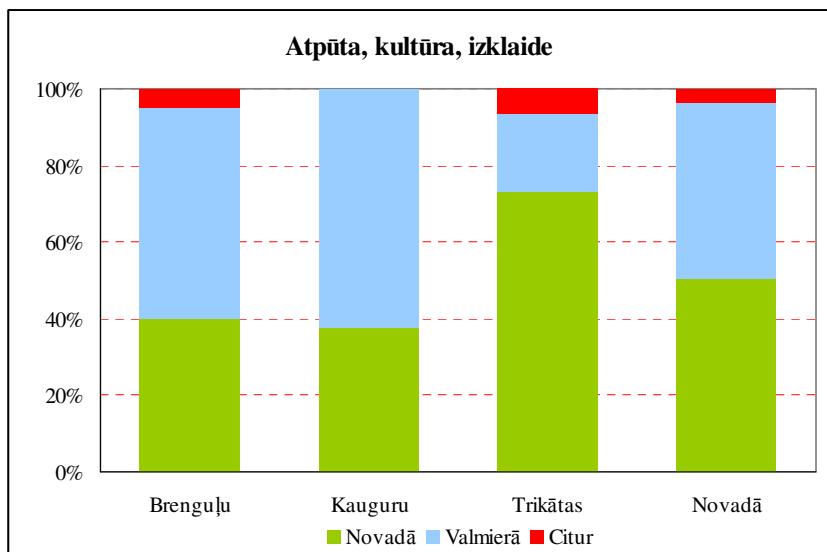
33.att. Pasta un sakaru pakalpojumu izmantošana

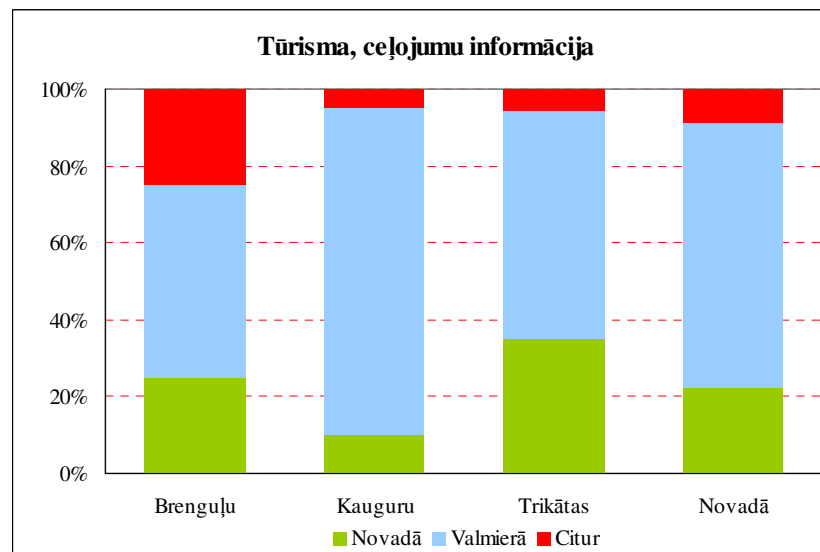
34.att. Banku pakalpojumu izmantošana

36.att. Friziera, ķermeņa kopšanas pakalpojumu izmantošana

35.att. Vietas, kur saņem ar kultūru un atpūtu saistītos pakalpojumus

37.att. Tūrisma un ceļojumu pakalpojumu pieprasīšanas vietas

Bankas nodaļu vai norēķinu grupu novadā nav, kā pakalpojuma saņemšanas vieta pilnībā dominē Valmiera (34.att.).

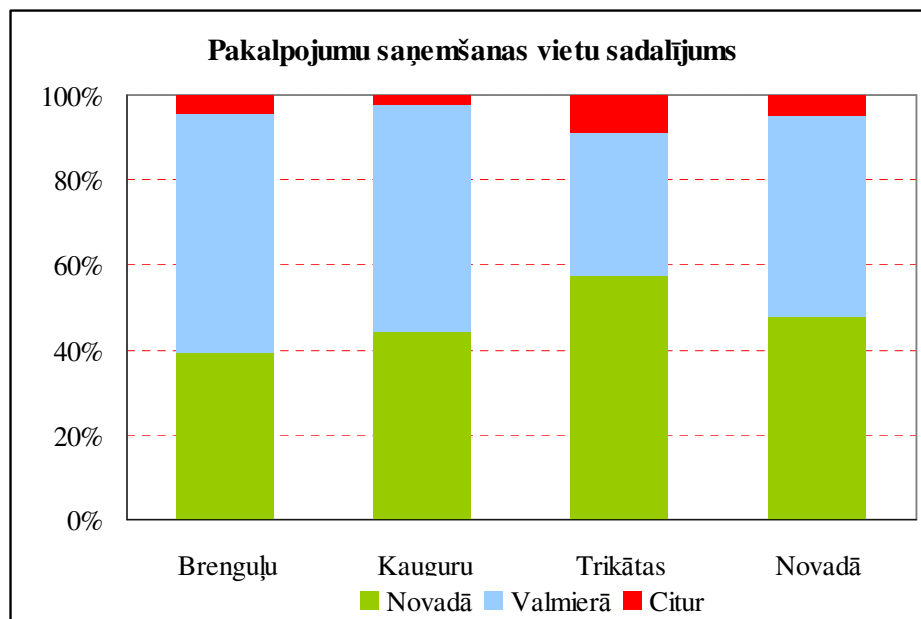
Atpūtas, kultūras un izklaides pakalpojums nozīmīga daļa respondentu saņem uz vietas, novadā, taču Kauguru un Brenguļu pagastos to tomēr ir mazāk nekā puse (35.att.). Šeit izpaužas Valmieras ērtā pieejamība un bagātīgais šo pakalpojumu klāsts.

Līdzīga aina ir arī **friziera/skaistumkopšanas pakalpojumu** (36.att) un **tūrisma pakalpojumu** (37.att.) saņemšanu. Valmieras ietekme ir vēl masīvāka. Atšķirība ir pakalpojumu saņemšanai citās vietās – tūrisma jomā tā ir jūtami nozīmīgāka; iespējams, ka tiek izmantotas Rīgas tūrisma aģentūras, uz ko vienā gadījumā arī tieši ir norādīts.

3.7. Īsi kopējie secinājumi par pakalpojumu piedāvājumu Beverīnas novadā

Visumā novads ar pamatpakalpojumiem iedzīvotājiem (izglītība, veselības aprūpe, kultūra, pamata preču iepirkšana) ir nodrošināts. Izņēmums ir vienīgi doktorāta trūkums Brenguļu pagastā. Tos pakalpojumus, kuri uz vietas nav saņemami, iedzīvotāji visbiežāk meklē Valmierā. Tas ir dabiski saprotams, ievērojot pilsētas tuvumu, samērā labo satiksmi ar to un Valmieras kā plašāka reģiona centra potenciālu šādu pakalpojumu sniegšanā.

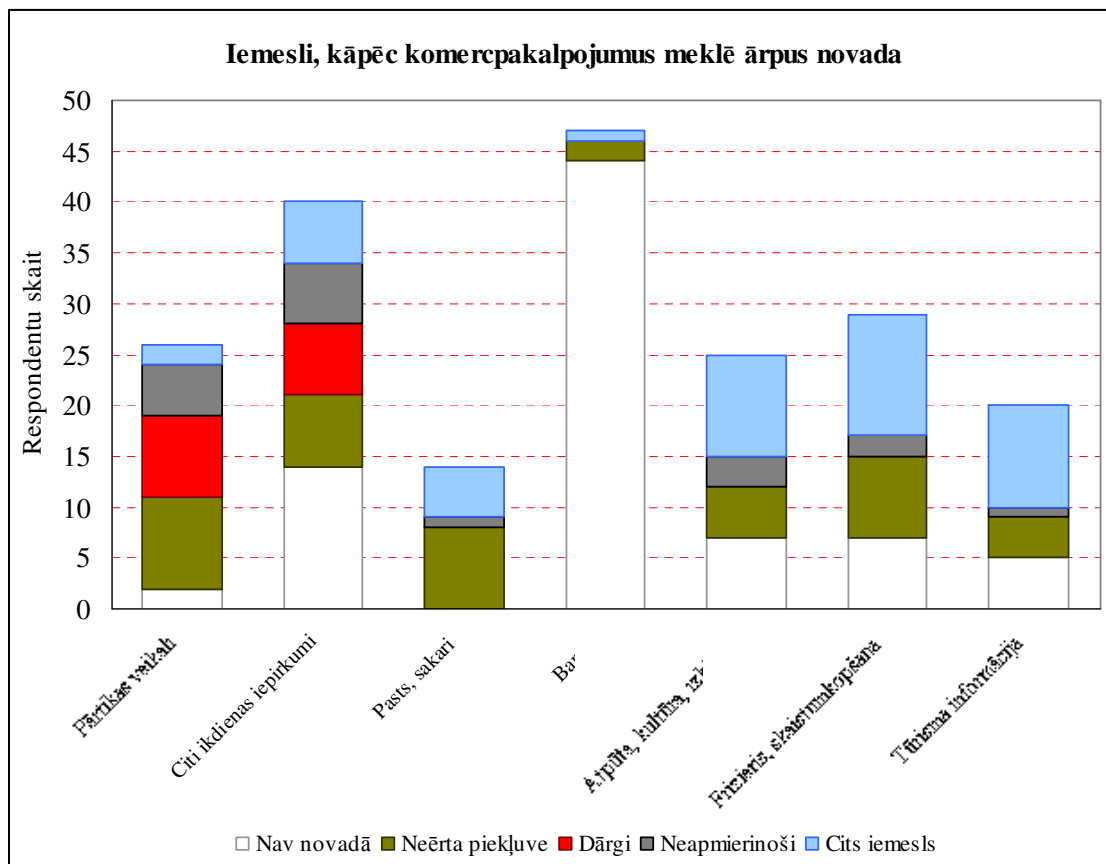
No vidējotas kopējās ainas mazliet izdalās Trikātas pagasts (38.att.), kur saistība ar Valmieru ir vājāka ceļa neapmierinošās kvalitātes dēļ, kā arī vēsturiski izveidojušās kustības Strenču-Valkas un Smiltenes virzienā.

38.att. Pakalpojumu saņemšanas vietu nedifrencēts sadalījums

Iedzīvotāji ir bijuši samērā atturīgi, nosaucot iemeslus, kādēļ viņi dodas saņemt pakalpojumus ārpus pagasta vai novada robežām. Faktiski vietējās infrastruktūras pakalpojumos šo atbilžu ir tik maz, ka kādu ticamu analīzi izdarīt nav iespējams. Mazliet atsaucīgāki respondenti bijuši attiecībā uz komercpakalpojumiem (39.att.). Šeit gan arī nereti tiek norādīts “cits” iemesls, nepaskaidrojot, kāds tas ir (nebija paredzēts). Daudzos gadījumos tiek norādīts arī uz pakalpojuma neesamību – ļoti ticams, ka ar to tiek izteikta vēlme, ka šim pakalpojumam novadā būtu jābūt pieejamam. Tas visvairāk attiecas uz banku un iespēju

iegādāties rūpniecības/saimniecības preces pietiekamā sortimentā. Gandrīz konstanta daļa respondentu norādījuši, ka pakalpojums gan ir, bet neērti sasniedzams. Visvairāk šādu atbilžu sastopam Kauguru pagastā. Telpiskā analīze rāda, ka šeit izpaužas to respondentu viedoklis, kuri dzīvo Kauguros, Līču apkārtnē, Kaugurmuižā un kuriem ir slikta satiksme ar pagasta lielāko infrastruktūras (un līdz ar to pakalpojumu sniegšanas) centru Mūrmuižā.

39.att. Būtiskākie iemesli, kas minēti gadījumos, kad attiecīgie komercpakalpojumi tiek saņemti ārpus novada

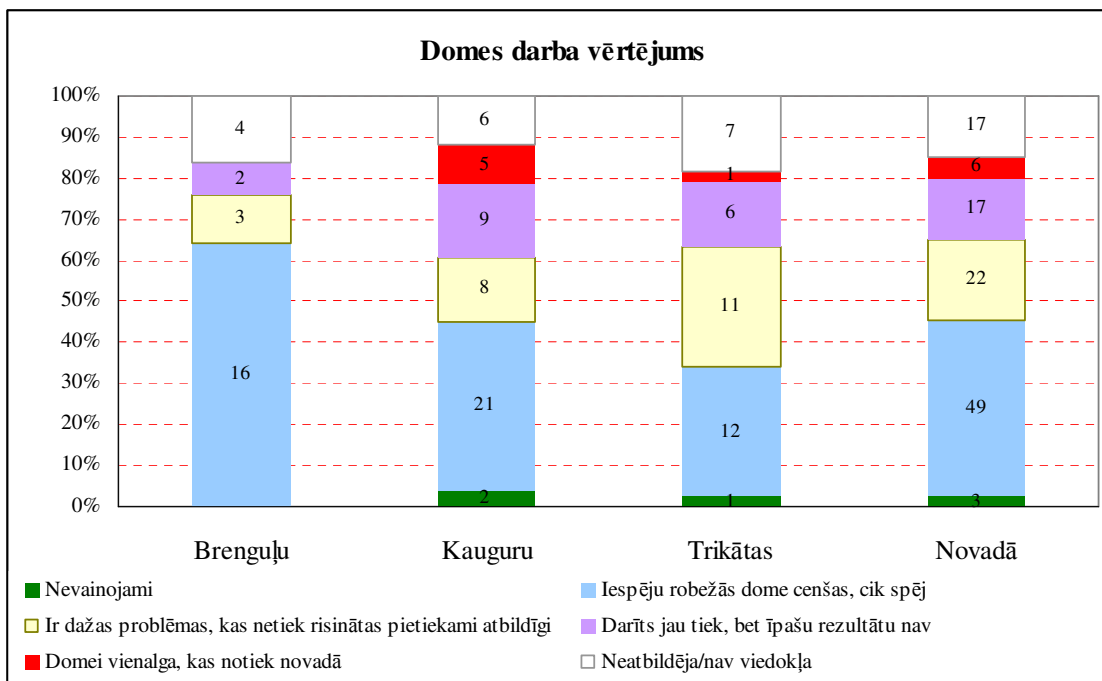
Atšķirībā no pārējām pakalpojumu jomām, parādās arī statistiski nozīmīga kritika par pakalpojumu cenām un kvalitāti. Tādi aizrādījumi raksturīgāki tieši tai pakalpojumu (preču) daļai, kas veido ikdienā nepieciešamo sortimentu – pārtika, rūpniecības preces. Katrā ziņā, tā ir viela pārdomām šo veikalu īpašniekiem, it īpaši, ja redzams, cik liela iedzīvotāju daļa pēc šiem pirkumiem dodas uz citurieni. Citos sektoros cenu kritika nav novērojama un arī pārmetumi par kvalitāti redzami samērā maz.

4. PĀRVALDĪBA UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS JAUTĀJUMI

4.1. Domes darbība

Attīstības plānošanas sekmes ir visciešākā veidā saistītas ar novada pārvaldības darba kvalitāti. Tāpēc pēdējai aptaujā veltīts padziļināts jautājumu apjoms.

Domes darba vispārējais vērtējums parādīts 40.attēlā. Pagastos tas nedaudz atšķiras – Brenguļos tiek vērtēts labāk, nekā Kauguros un Kauguros, savukārt labāk, nekā Trikātā. Var pieņemt, ka tam ir sekojoši iemesli: Brenguļos uzskatāmas pārvaldības sekmes demonstrē jaunais daudzfunkcionālais sporta un atpūtas centrs “Kaimiņi”. Kauguros šādu novitāšu nav, turklāt novada pārvalde atrodas tieši tur un vienmēr ir “pa rokai” kritiskām piezīmēm. Trikātas situācija visticamāk skaidrojama ar ceļu stāvokli un kvalitāti, pašvaldības nespēju šo problēmu efektīvi risināt. Arī ar zināmu atšķirtību no novada kopējiem procesiem.

40.att. Beverīnas novada domes darba vispārējais novērtējums

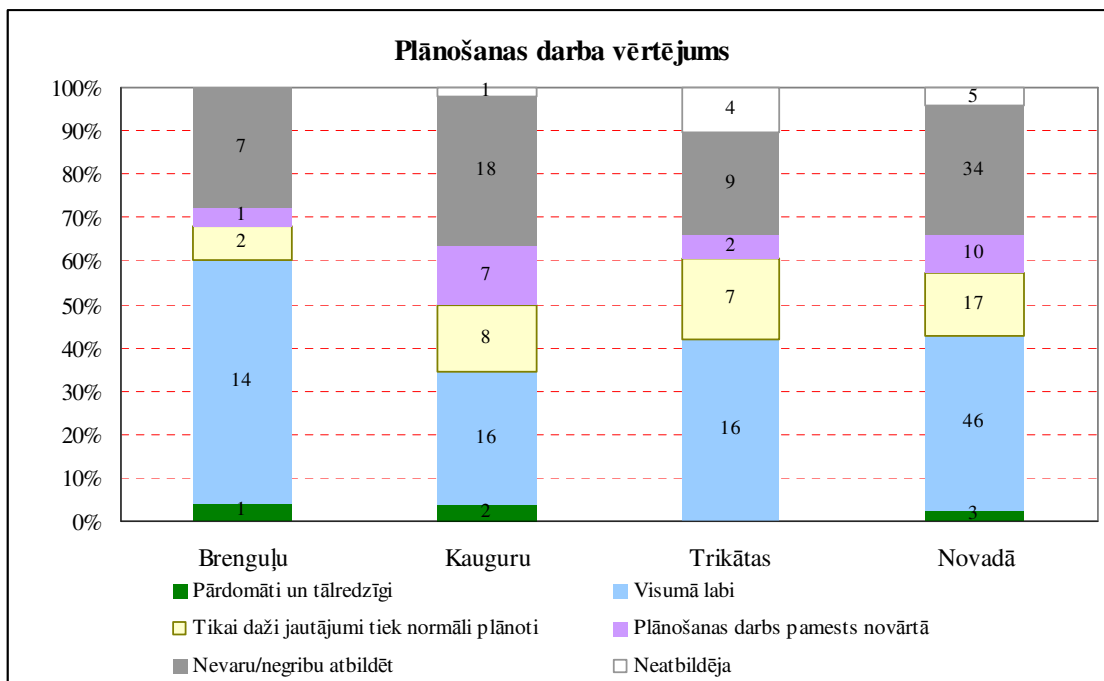
Tomēr ļoti asas kritikas nav daudz – domes darbu kā pilnīgi neapmierinošu vērtē tikai 5% respondentu. Viņu skaits varētu nedaudz palielināties uz neatbildējušo rēķina, taču to skaits, pat ievērojot jautājuma zināmu sensitivitāti, nav liels un daļu no viņiem noteikti veido iedzīvotāji, kuriem dotajā jautājumā vienkārši ir bijušas grūtības izteikt savu viedokli.

Arī plānošanas darba vērtējums (41.att.) nav īpaši kritisks, lai gan neapmierinošu vērtējumu ir nedaudz vairāk. Šeit tāpat kā iepriekš, vispozitīvākie viedokļi ir Brenguļniekiem, taču Kauguros tie ir kritiskāki, nekā Trikātā. Samērā liels respondentu skaits atzinuši, ka viņiem nav viedokļa; acīmredzot, viņi nejūtas šais jautājumos pietiekami zinoši vai informēti.

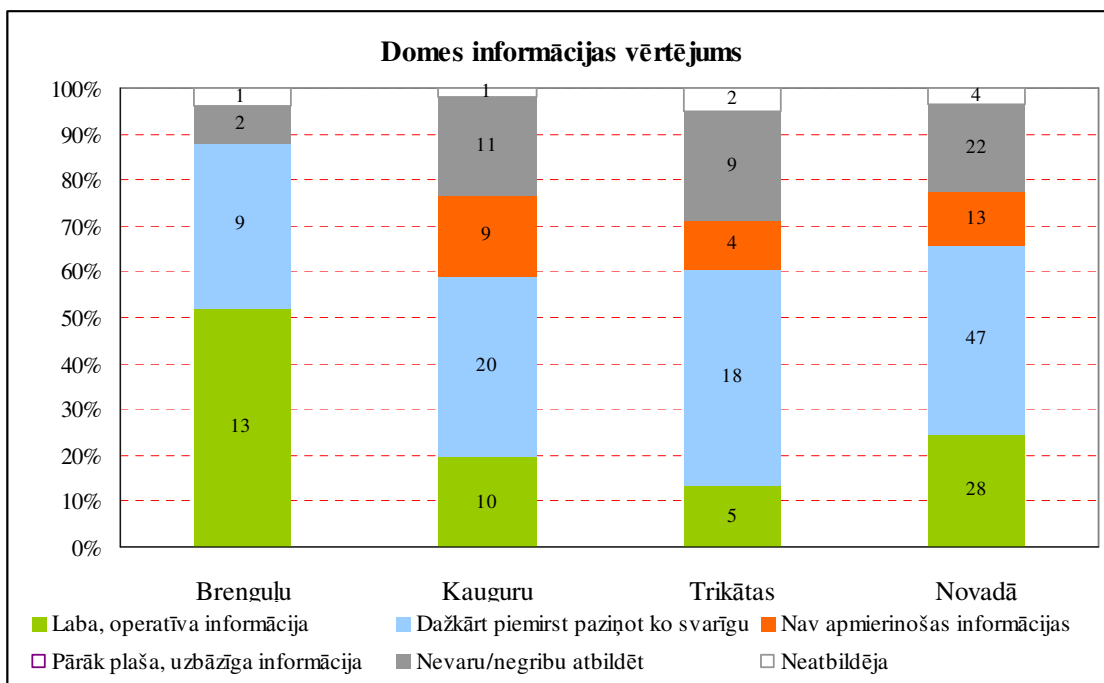
Katrā ziņā, visos gadījumos pozitīvo viedokļu skaits ir jūtāmā pārsvarā pār negatīvajiem; vienīgi Kauguros kritiski noskaņoto respondentu ir bijis tikai par nepilniem 20% mazāk.

Iedzīvotāju informēšanas darbs (42.att.) tiek vērtēts visumā labi, kaut gan daudz atbilžu norāda, ka ir gadījumi, kad svarīga informācija tomēr nav pietiekami efektīvi izplatīta.

Procentuāli šis viedoklis pagastos nav pārāk atšķirīgs. Brenguļu pagastā ir manāmi lielāks skaits iedzīvotāju, kuri uzskata, ka viņus informē labi vai vidēji labi. Neapmierināto nav vispār. Diezgan liels iedzīvotāju skaits nav izteicis konkrētu viedokli šai jautājumā un noteikti ne tāpēc, ka tas viņus neinteresē; jāmeklē citi iemesli. “Neinteresentu” skaits drīzāk saistīts ar to respondentu daļu, kas vispār neinteresējas par domes darbu (43.att.).

41.att. Domes veiktā plānošanas darba vērtējums Beverīnas novadā

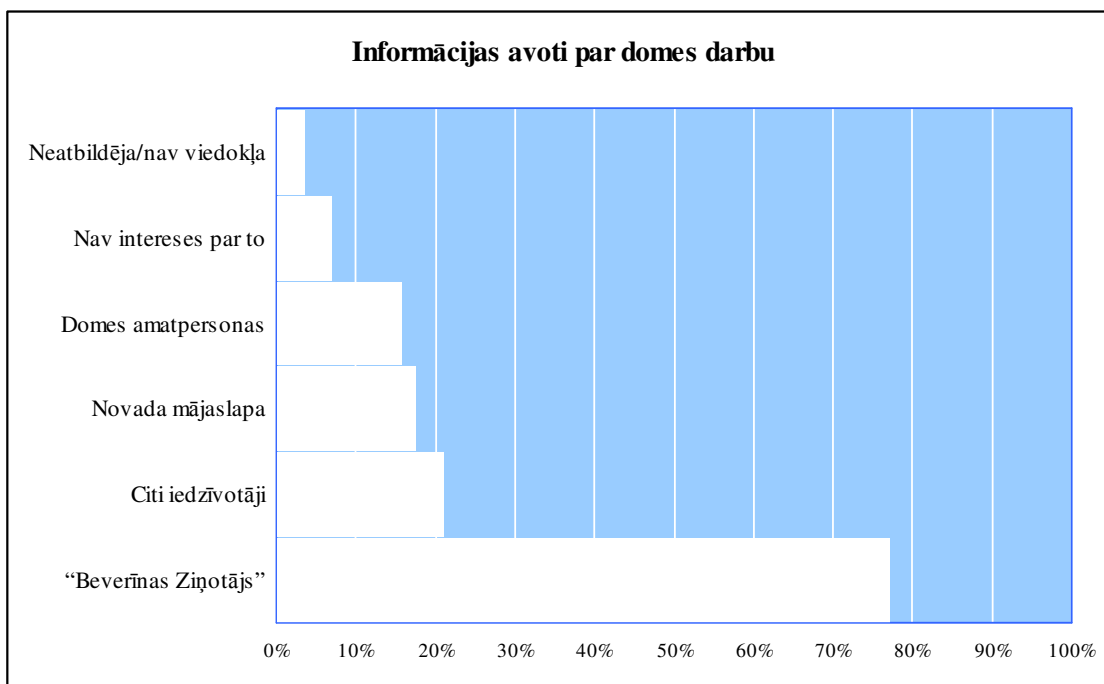

42.att. Beverīnas novada domes sniegtās informācijas apjoma un kvalitātes vērtējums

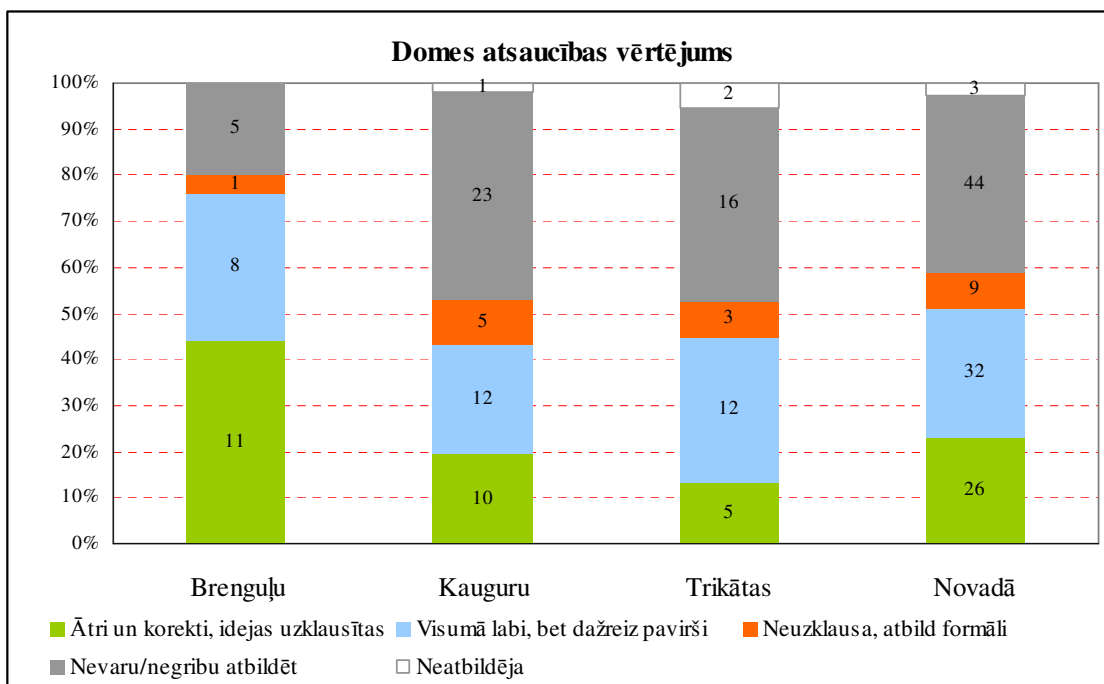
Galvenais informācijas avots ar nospiedošu pārsvaru un gandrīz 80% gadījumu ir “Beverīnas Ziņotājs” (43.att.). Tātad – ja kaut kas nav “B.Z.”, tad informācijas par to nav.

Ņemot vērā drukātās preses zināmo aizturi laikā, daļa informācijas līdz iedzīvotājiem nonāk ar pārāk vēlu vai pat vispār nenonāk. Ievērojot, ka interneta pieslēgums ir gandrīz 70% respondentu, mājaslapa tiek nepietiekoši popularizēta kā operatīvas un izsmeļošas informācijas avots – vai arī tā pati tiek uzturēta nepietiekami operatīvi.

“Dzīvajam telegrāfam” novada saziņā attiecībā uz pārvaldību ir salīdzinoši maza loma; tikai nedaudz vairāk par trešdaļu respondentu norāda uz starppersonu komunikācijas nozīmi tajā.

43.att. Informācijas avotu par domes darbu sadalījums pēc informācijas ieguves nozīmes

44.att. Respondentu vērtējums, kā Beverīnas novada dome atbild uz iesniegumiem un izskata priekšlikumus

Pēdējais parametrs, kas tieši raksturo domes darbu, ir atsauce uz iesniegumiem un ierosinājumiem. Liela daļa respondentu savu viedokli nav izteikusi. Tas izskaidrojams, pirmkārt, ar šī jautājuma lielu sensitivitāti, otrkārt, ar to, ka daļai respondentu tas nav bijis aktuāli.

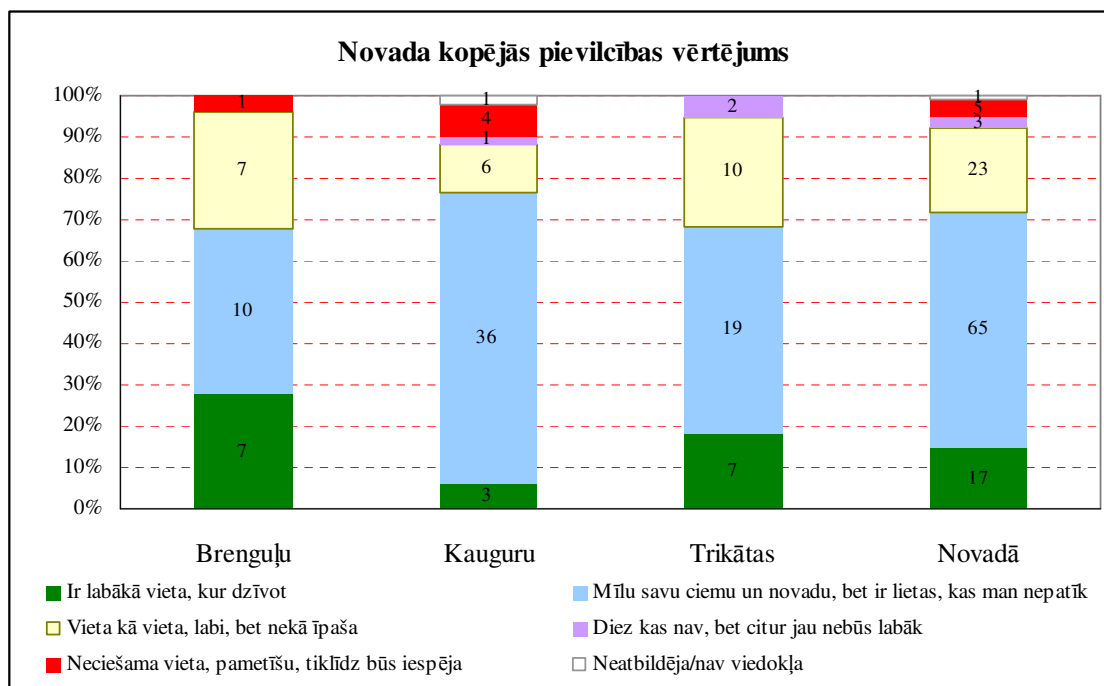
No atbildējušiem lielāks ir mēreni kritisku atbilžu skaits. Tomēr arī tas raksturo domes darbu pozitīvi, jo vairāk atkarīgs no cilvēciskā faktora un ne tik daudz raksturo iestādes darba stilu kā tādu. Ļoti kritisku atbilžu, kas varētu liecināt par būtiskiem sistēmiskiem trūkumiem, nav daudz, bet tomēr tādas ir un acīmredzot, ir komunikācijas jautājumi, kuru sakārtošanai domē jāpievērš lielāka uzmanība. Pozitīvā vērtējuma ziņā līderis ir Brenguļu pagasts.

4.2. Novada dzīvesvides novērtējums

Dzīvesvides kopējais vērtējums sastāv no 3 pamatkomponentēm – vispārējā dzīvesvides (pievilcības, psiholoģiskā komforta) novērtējuma, kā arī no iespējamo priekšrocību un trūkumu novērtējuma. Pēdējos gadījumos bija iespējamas arī neformalizētas atbildes.

Novada kopējo pievilcību tā iedzīvotāji vērtē augstu (45.att.) un pozitīvo vērtējumu proporcijas ir visumā līdzīgas – izņemot Kaugurus, kur lielāka daļa respondentu atzīmē atsevišķas nepatīkamas lietas. Neitrālo un krasi kritisko viedokļu ir maz; pēdējie tikai Kauguros tuvojas 10%, bet pārējos pagastos ir zem 5%. Interesanti, ka attiecībā uz šo jautājumu ir tikai viens “vienaldzīgais”, kas nav sniedzis atbildi.

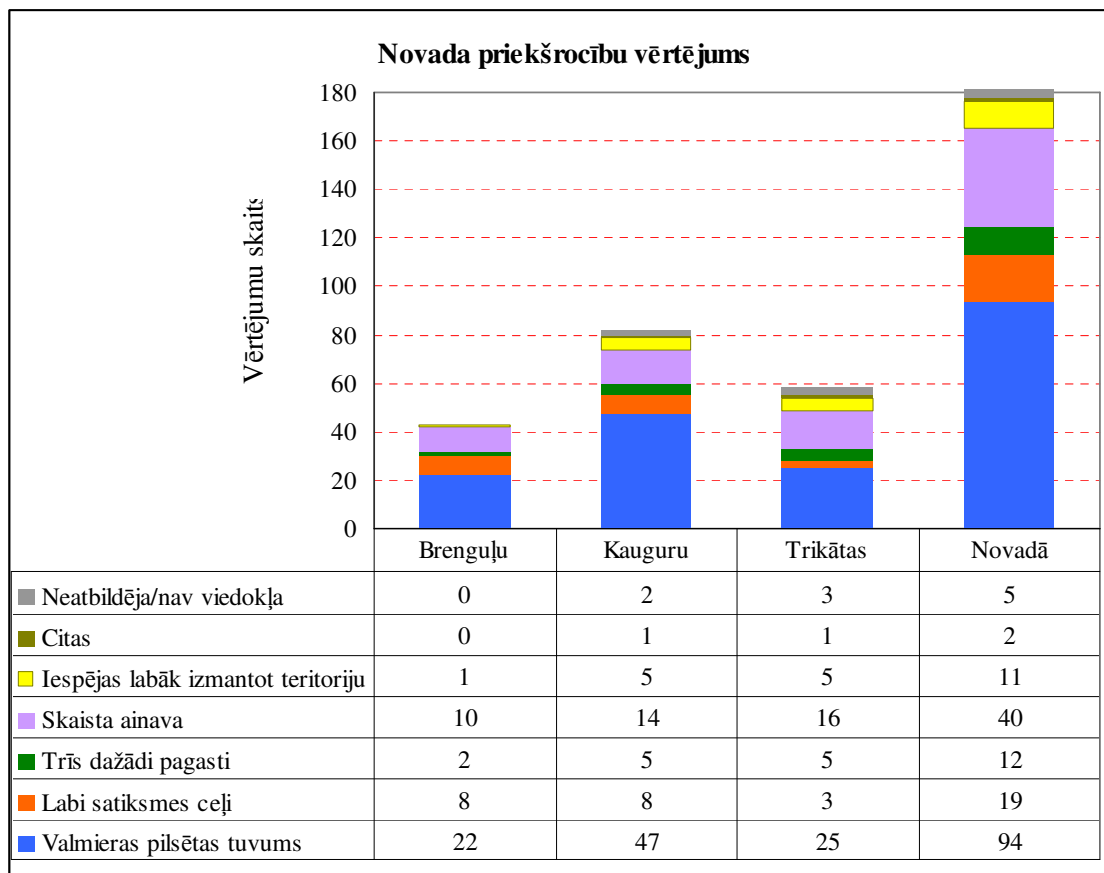
Šāds atbilžu sadalījums norāda uz vides un pārvaldības samērā labu sakārtotību no vienas puses un uz iedzīvotāju lielu patriotismu no otras puses, kas ļauj pieņemt, ka arī attīstības plānošanas darbs gūs atsauciņu iedzīvotāju vidū un stratēģijas realizēšana varētu nesaskarties ar nekonstruktīvu vietējo opozīciju (konstruktīva opozīcija ir sekmējošs faktors!) vai vienkārši vienaldzību.

45.att. Novada kopējās pievilcības un dzīvesvides vērtējums

Vērtējot novada priekšrocības, redzama Valmieras pilsētas klātbūtnes efekta dominānce. Šķietami nelogiķiski Trikātā tā ir lielāka, nekā Brenguļos, kaut gan pagasts no Valmieras ir telpiski nošķirts. Iespējams, ka Brenguļniekiem šis faktors ir ļoti pašsaprotams un tāpēc nav guvis tik lielu ievēribu vai arī Brenguļu infrastruktūra ir pašpietiekamāka.

Otrajā vietā atrodas pagasta resurss – skaista ainava, bet pārējie faktori minēti samērā maz. Arī nekategorizētie “citi” viedokļi (2.tab.) tika izteikti nenozīmīgā skaitā.

46.att. Aptaujā minēto Beverīnas novada kategorizēto priekšrocību skaits vērtējumos

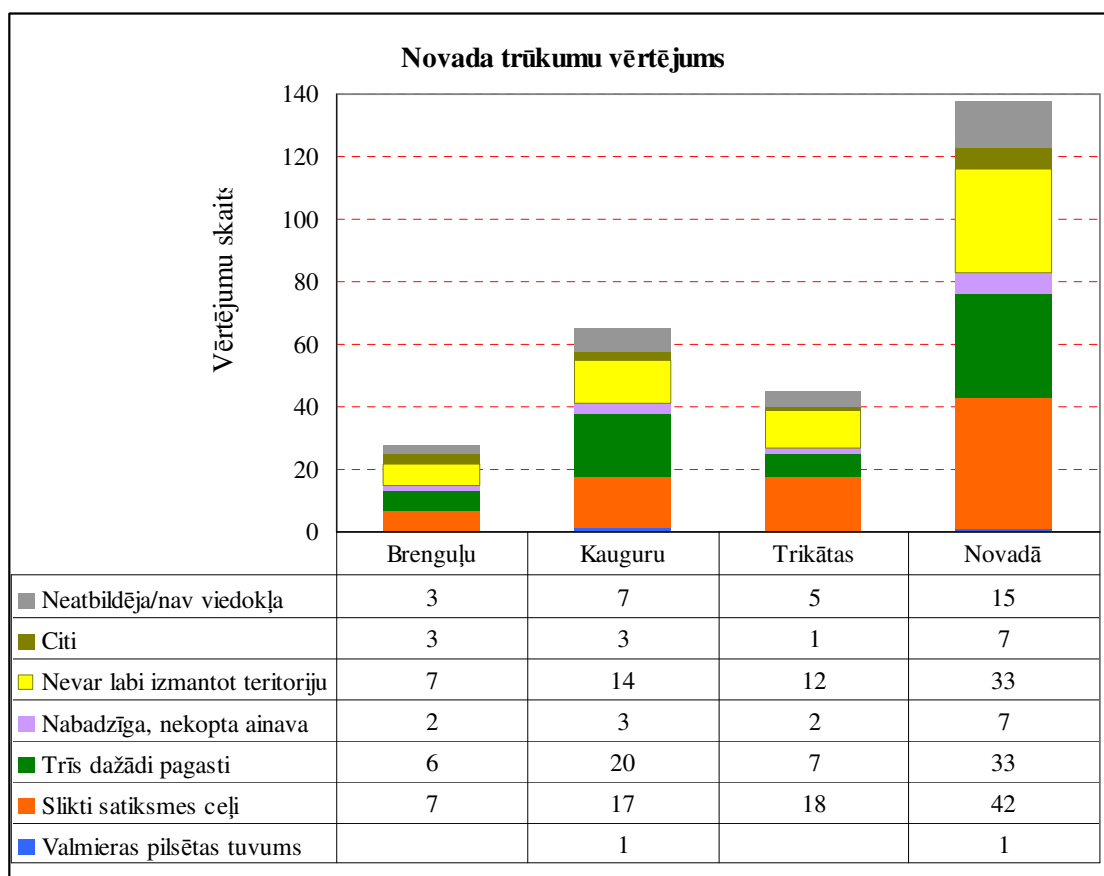
2.TABULA

Nekategorizētie viedokļi par Beverīnas novada priekšrocībām

Novada priekšrocības	Pagasti	Viedokļu saturs
Novada tēls	Kauguru	Vēsture, skanīgs nosaukums
Ģeogrāfiskais stāvoklis	Trikātas	Tuvu Smiltenei, Strenčiem

Vietās, kur atspoguļoti nekategorizētie viedokļi, pēc iespējas saglabāts oriģinālais izteiksmes veids, kāds tas bija anketā.

Novada trūkumus uzsverot (123 izteikti viedokļi; 47.att.), respondenti ir bijuši atturīgāki, nekā minot priekšrocības (178 viedokļi). Tomēr to spektrs ir dažādāks; nav viena-divu dominējošo viedokļu. Tomēr var izšķirt galvenās pozīcijas – sliktus satiksmes ceļus, administratīvi teritoriālo reformu (apvienotus pagastus) un ierobežojumus teritorijas izmantošanā. Daļa vērtējumu iepriekš atzīst analogiskos faktoros par priekšrocībām, taču to daļa ir ievērojami mazāka.

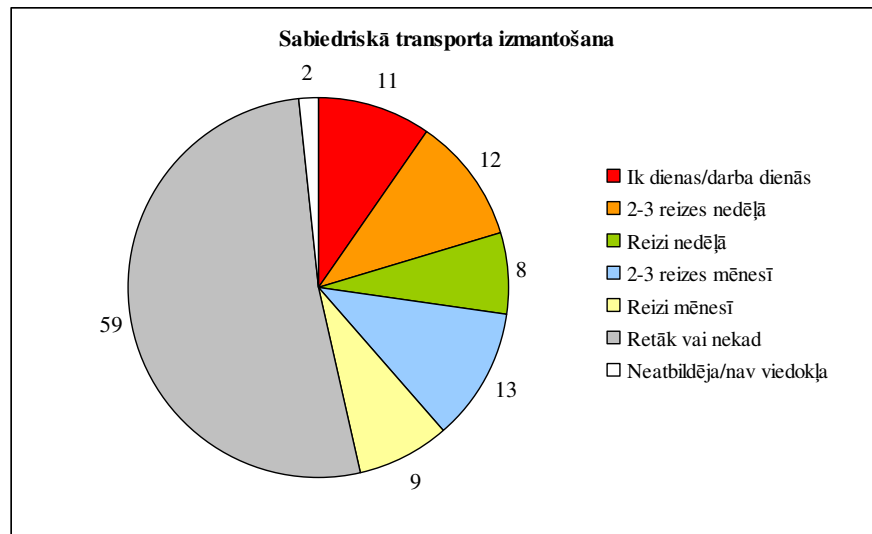
47.att. Aptaujā minēto Beverīnas novada kategorizēto trūkumu skaits vērtējumos

Minot trūkumus, respondenti aktīvāk izteikuši arī neformālus viedokļus, kaut gan arī to skaits nav liels. Daļēji tie pārklājas ar formalizētajiem (ceļi, administratīvi teritoriālā reforma). Atsevišķos gadījumos varētu būt subjektīvs raksturs, viena cilvēka konkrēta problēma, kas novadam kopumā nav tipiska vai arī pat uz novada kopējo raksturojumu vispār nav attiecināma (pēdējā atbilde tabulā).

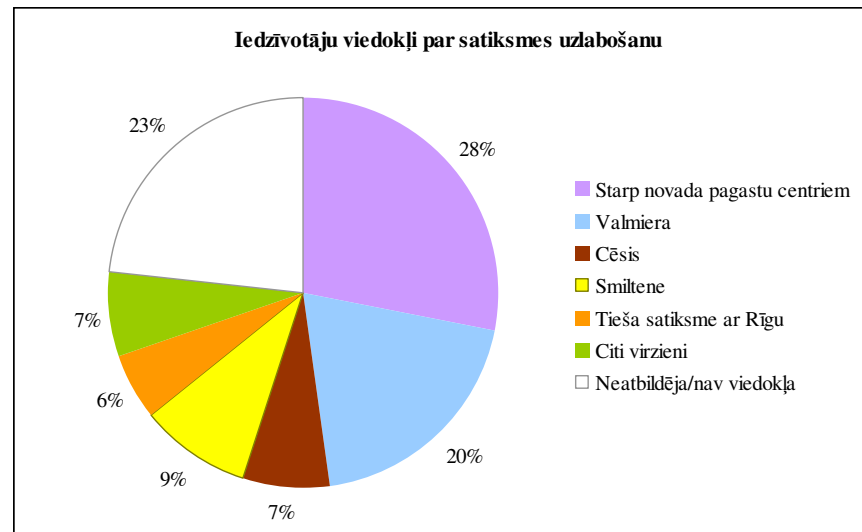
3.TABULA

Grupēti nekategorizētie viedokļi par Beverīnas novada trūkumiem

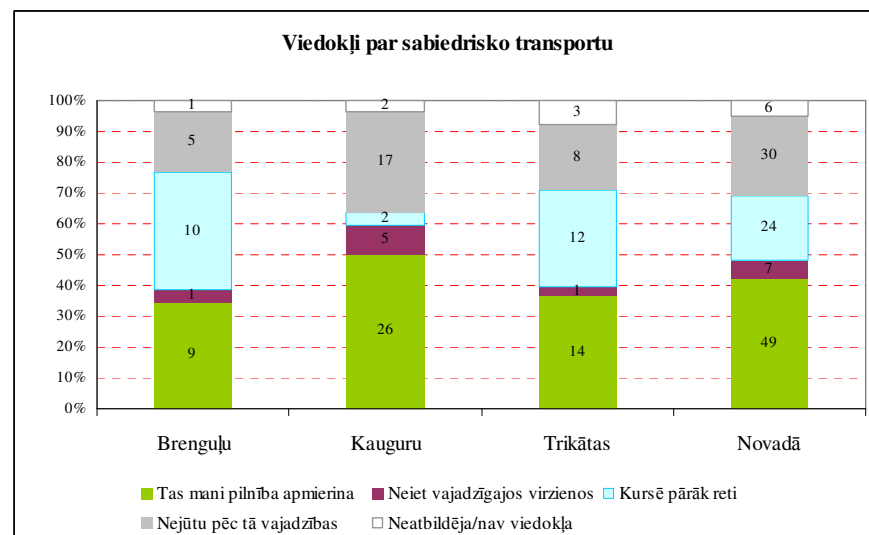
Novada trūkumi	Pagasti	Viedokļu saturs	Viedokļu skaits
Ceļu kvalitāte	Brenguļu, Kauguru	Nav asfaltēts ceļš starp pagastu centriem, slikti pašvaldības ceļi	3
Nepietiekams sabiedriskais transports	Brenguļu, Trikātas	Sabiedriskā transporta trūkums, reti iet autobusi	3
Cilvēkresursi	Kauguru	Uzņēmīgu cilvēku trūkums	1
Administratīvi teritoriālās reformas rezultāti	Kauguru	Savienoti nesavienojami pagasti	1
Komunikācijas	Kauguru	Nav novados internets	1
Drošība	Kauguru	Nav bērnu drošības	1
Saturiski neatbilstīgas vai kuriozas atbildes	Kauguru	Parkā pie bij. svaru mājas tiek sviesti atkritumi	1

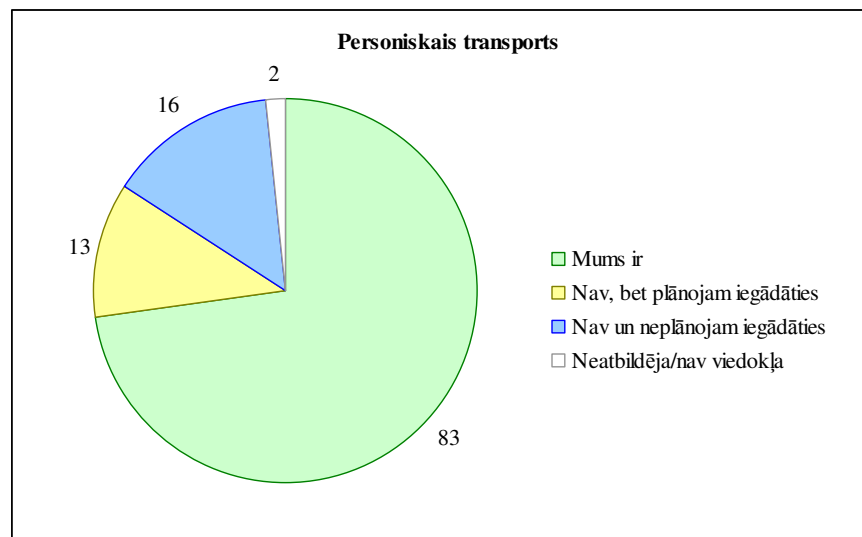
48.att. Sabiedriskā transporta izmantošanas biežums

50.att. Viedokļi par virzieniem, kuros būtu nepieciešami satiksmes uzlabojumi

49.att. Respondentu viedokļi par nodrošinājumiem ar sabiedrisko transportu

51.att. Personiskais transports respondentu īpašumā

4.3. Sabiedriskā transporta un satiksmes ceļu raksturojums

Zinot par transporta un ceļu īpašo problēmu novadā, šai jautājumu grupai aptaujā tika pievērsta paplašināta nozīme.

Apmēram 1/3 iedzīvotāju **sabiedrisko transportu** izmanto intensīvi (48.att.), 1/5 mazāk intensīvi, bet vairāk nekā puse atzīst, ka šādu vai tādu iemeslu dēļ sabiedrisko transportu tikpat kā neizmanto. Novērojamā iemeslus zināmā mērā var izskaidrot, izvērtējot diagrammu 49.attēlā kopā ar autobusu kursēšanas grafikiem (pēc www.1188.lv uzziņām). Lielais “nelietotāju” skaits Trikātas pagastā skaidrojams ar apstākli, ka transporta piedāvājums, visticamāk, neatbilst viņu vajadzībām. Turklāt galvenais iemesls faktiski ir nevis pārāk reta kursēšana, bet nepiemēroti tās laiki. No Trikātas uz Valmieru un atpakaļ dienā kursē četri autobusu “pāri”. Pirmais no tiem Valmierā ierodas ļoti agri (7:15), kā dēļ nav piemērots cilvēkiem, kam darbs sākas astoņos vai vēlāk. Pēdējais atpakaļ nāk 18:20 no Valmieras – līdz ar to tie, kam darbs beidzas sešos, vairs nevar paspēt, piemēram, iepirkties – par kādu pasākumu apmeklēšanu vakaros nemaz nerunājot.

Brenguļu iedzīvotājus pastāvīgi apkalpo seši autobusu “pāri”, turklāt viens no tiem kursē tikai divreiz nedēļā. Virkne autobusu ir sezonāla rakstura – skolas laikā vai vasarā. Tas nodrošina kopējo 11-12 kopējo reisu pāru skaitu atkarībā no sezonas. Taču problēma ir līdzīga: skolas laikā pirmais autobuss ļoti agri, bet pēdējais no Valmieras dodas atpakaļ jau 16:10! Tas nozīmē, ka to nevar izmantot vairums strādājošo. Arī vasaras sezonā pēdējais autobuss nāk atpakaļ 16:40, kam vairs nav būtiskas starpības. Taču pirmais autobuss šai periodā ir vēlu un nevar apkalpot tos, kam darbs sākas pirms astoņiem.

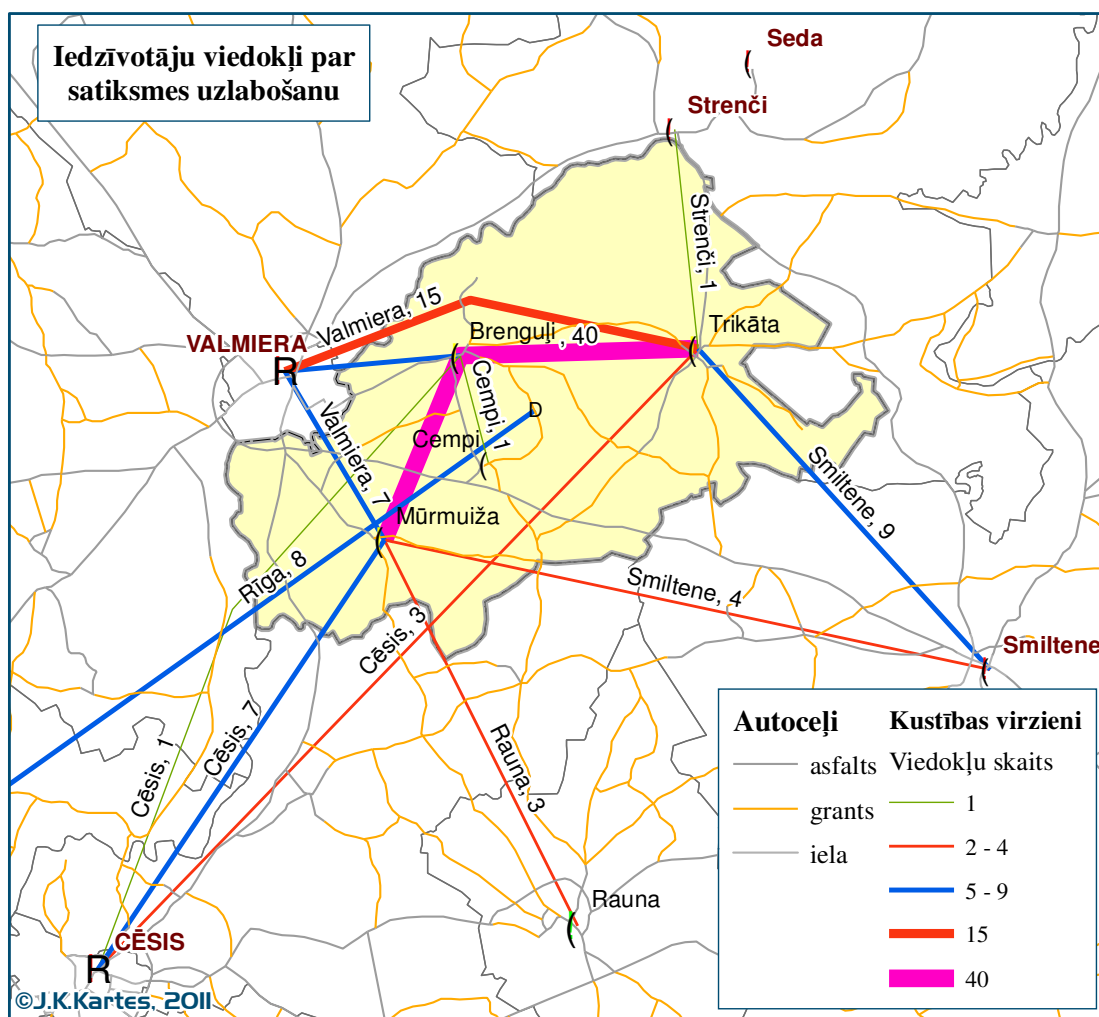
Jāatzīmē, ka daļa šo reisu kopā ar Brenguļiem apkalpo arī Cempus.

Pilnīgi cita situācija ir Mūrmuižā. To neatkarīgi no sezonas apkalpo 7 autobusu “pāri”, pie kam gan no rīta, gan vakarā kustība ir daudz atbilstošāka darba laiku sākumiem un beigām. Turklāt tie ir tieši Mūrmuižu apkalpojoši reisi, neapmierināto ar kustības grafiku praktiski nav. Tiesa, daļa respondentu atzīmē, ka nav nodrošināti ar autobusu kustību viņiem vēlamajos virzienos.

Ja izskata potenciālo pasažieru vēlmes, redzam, ka dominējošais viedoklis ir par satiksmes uzlabošanas nepieciešamību tieši starp pagastu centriem. Trikātieši grib arī uzlabotu satiksmi ar Valmieru, bet citu viedokļu skaits ir mazāks (52.att.). Risinājums būtu maršruts Valmiera-Mūrmuiža-Cempi-Brenguļi-Trikāta, taču posms Mūrmuiža-Cempi nav realizējams neatbilstošas ceļu konfigurācijas dēļ. No Mūrmuižas uz Brenguļiem var nokļūt praktiski tikai caur Valmieru, jo tieši saistošie ceļi faktiski ir lauku ceļi bez seguma. Daļa šī posma pat ar automašīnu ir grūti izbraucama.

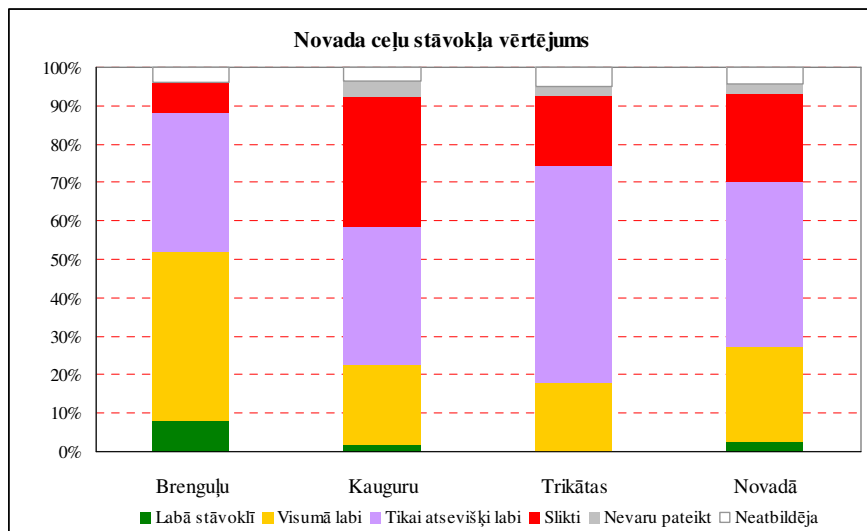
Visnopietnākais stāvoklis ir Trikātā, jo ceļš ar cietu segumu ir tikai Strenču (un tāpat bij. rajona centra Valkas) virzienā, kamēr ar pārējām pagasta daļām un daļēji arī ar pieprasīto Smiltēni, satiksme ir ļoti apgrūtināta.

Izziņai pievienota arī informācija par respondentu **personisko transportu** (51.att.); tādu izmanto gandrīz $\frac{3}{4}$ māsasaimniecību. Neraugoties šo visumā labo nodrošinājumu, kas perspektīvā var pieaugt pat līdz $\frac{7}{8}$, tieši sabiedriskā transporta attīstībai ir ļoti liela nozīme Beverīnas novada iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai un, kas īpaši svarīgi, novada vienmērīgas attīstības nodrošināšanai un ērtai pārvaldības pieejamībai.

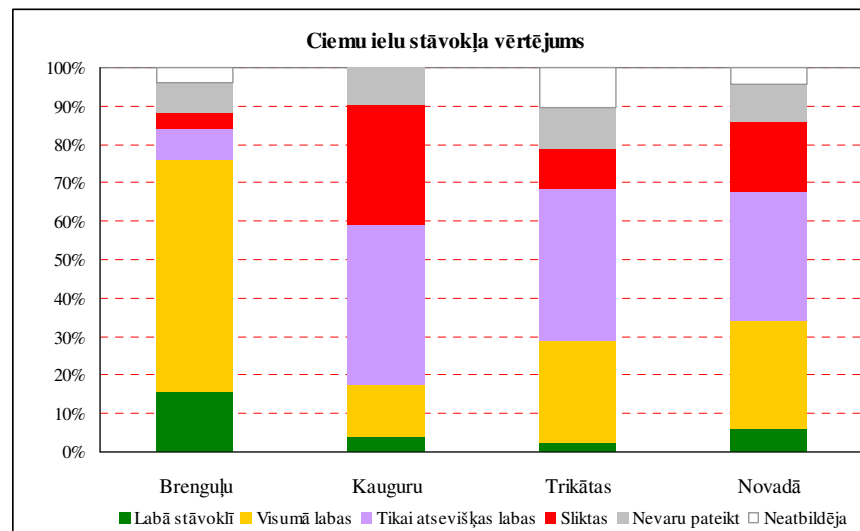

52.att. Virzieni, kuros nepieciešama satiksmes uzlabošana; respondentu viedokļu un to skaita atspoguļojums

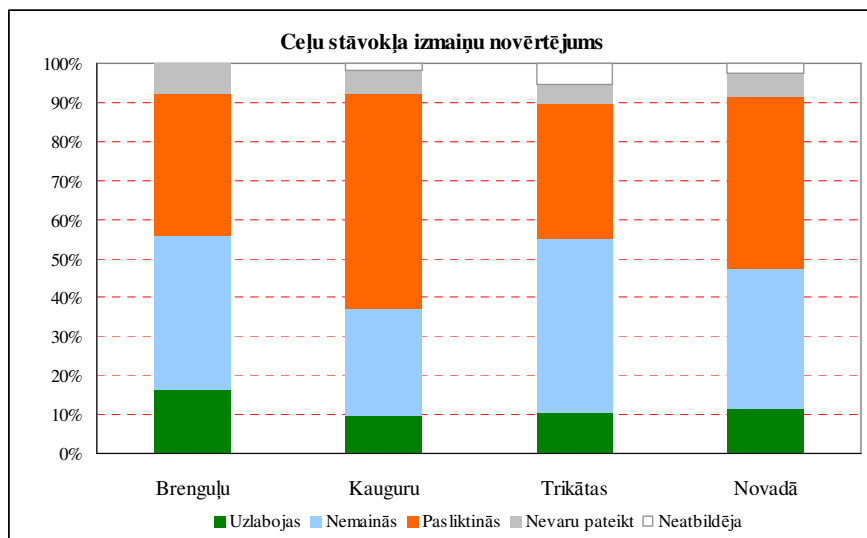
Viedokļi par ielu un ceļu infrastruktūras stāvokli ir visai kritiski (53.,55.att.). Tikai Brenguļu pagastā pozitīvie vērtējumi pārsniedz 50% (ciemu ielām pat 85%!), bet abos pārējos pagastos ir tikai ap 20 procentiem. Lielākā daļa respondentu ārpus Brenguļiem uzskata, ka tikai atsevišķi ceļu un ielu posmi ir labā stāvoklī, bet līdz 30% - ka tie ir vispār slikti. Ļoti liels ir to viedokļu īpatsvars, kas apliecina stāvokļa tālāku pasliktināšanos šai jomā (54.,56.att.). Vienīgi Brenguļu pagasta ielu stāvokļa perspektīvas tiek novērtētas mazāk kritiski. Uzlabojumus redz vien ap 10% respondentu, bet vidēji 20% savu viedokli nav varējuši izteikt. Problēmas aktualitāti apliecina augstā kopējā response šais jautājumos – pāri par 90% vai pat simtprocentīga.

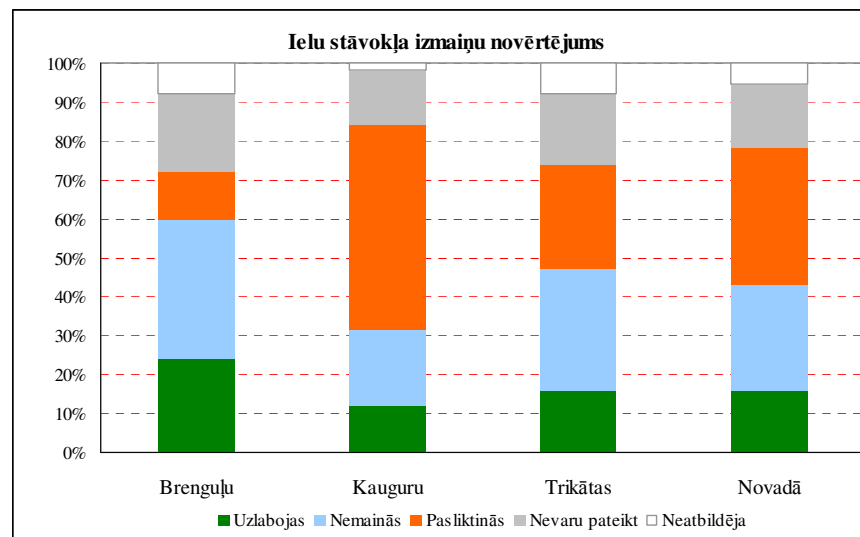
53.att. Novada ceļu stāvokļa vērtējumi

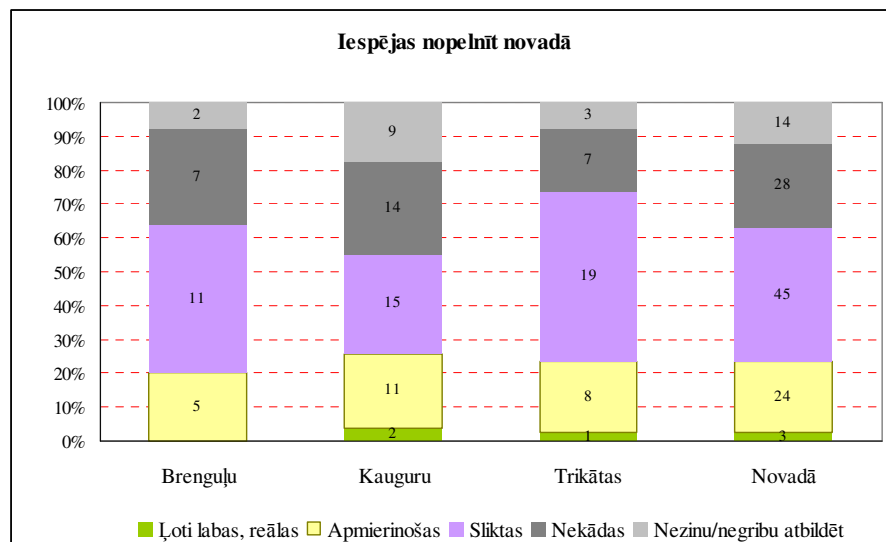
55.att. Ciemu ielu stāvokļa vērtējumi

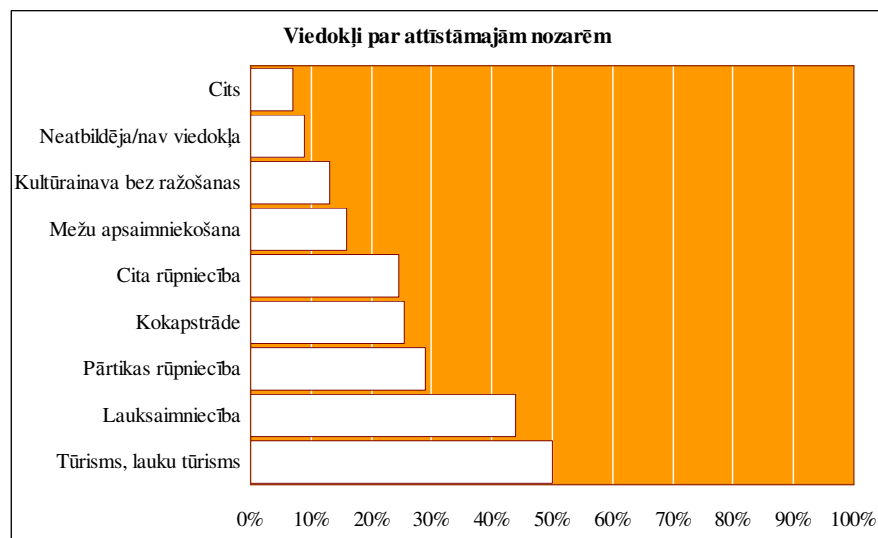
54.att. Novada ceļu stāvokļa izmaiņu tendenču vērtējumi

56.att. Ciemu ielu stāvokļa izmaiņu tendenču vērtējumi

57.att. Viedokļi par iespējām nopelnīt iztikai Beverīnas novadā

58.att. Respondentu kategorizētie viedokļi par to, kādas nozares būtu attīstāmas novadā

4.4. Novada tautsaimniecības attīstība

Viedokļi attiecināmi uz divām pozīcijām: šībrīža situācijas konstatējumu un to, kas būtu maināms stāvokļa uzlabošanai.

Iespējas patlaban nopelnīt novadā visu pagastu respondenti vērtē izteikti vienprātīgi (57.att.). Tikai viena piektā daļa tās vērtē daudz maz pozitīvi, piekrītot apgalvojumam, ka tās ir apmierinošas vai pat labas. Gandrīz 70% respondentu ir ļoti skeptiski un uzskata, ka šādu iespēju faktiski nav. Šajā jautājumā bija novērojama 100% response, kas apliecina, cik ļoti iedzīvotājus šie jautājumi satrauc.

Stāvokļa uzlabošanu iedzīvotāji saskata galvenokārt tūrisma attīstībā un lauksaimniecībā (58.att.). Dažāda veida rūpniecības attīstīšanas ziņā ieskatī ir kritiskāki (25-30%), taču tikai pavisam neliela daļa noliedz rūpniecības attīstīšanas vajadzību, uzskatot, ka kultūrainava bez ražošanas būtu risinājums. Vietā būtu jautājums, kas un kā šo kultūrainavu izkops, ja nebūs ražošanas/darba vietu iepludināto līdzekļu?

Daļa respondentu savu viedokli ir paspīlgtinājuši ar neformālo atbildi "...jebko, kas rada darbavietas!".

Ļoti interesants priekšlikums, kas vīzijas veidā izskanēja arī plānošanas semināru laikā, bija – nodrošināt novadā pašapgādes principu vismaz ar to produkciju, ko iespējams saražot un vietas – tāpat pirmām kārtām, pārtikas produkciju. Nekategorizēto viedokļu daudzums (skat. 4.tab.) arī šai jautājumu grupā bija neliels.

Grupēti nekategorizētie viedokļi par Beverīnas novadā attīstāmām nozarēm vai virzieniem

Viedokļu grupa	Skaits	Saturs	Piezīmes
Ražošana, jebkāda veida; darbavietas	3	Jebkāda ražošana; jārada darbavietas par normāliem atalgojumiem	Sasaucas ar aktualitāti diagrammā 57.att. Atalgojums nav attīstības plāna jautājums, tas atkarīgs no uzņēmējiem un vispārējās ekonomiskās situācijas valstī.
Pašapgādes princips	1	Nepieciešamo pārtiku un pie iespējas arī citas preces saražo uz vietas novadā	Vīzijas līmeņa priekšlikums
Sociālā infrastruktūra	1	Izglītības un sporta pakalpojumi	Nav konkrēti teikts, kas neapmierina
Komercpakalpojumi	1	Cempos vajag veikalu	Privātsektora uzdevums; pašvaldība var palīdzēt risināt telpu jautājumu, iespējamās nodokļu atlaides
Saturiski neatbilstīgas atbildes	1	Vides piesārņotības problēma (daudz sadzīves atkritumu mežos)	Vides problēma

5. BŪVNICĪBAS JAUTĀJUMI

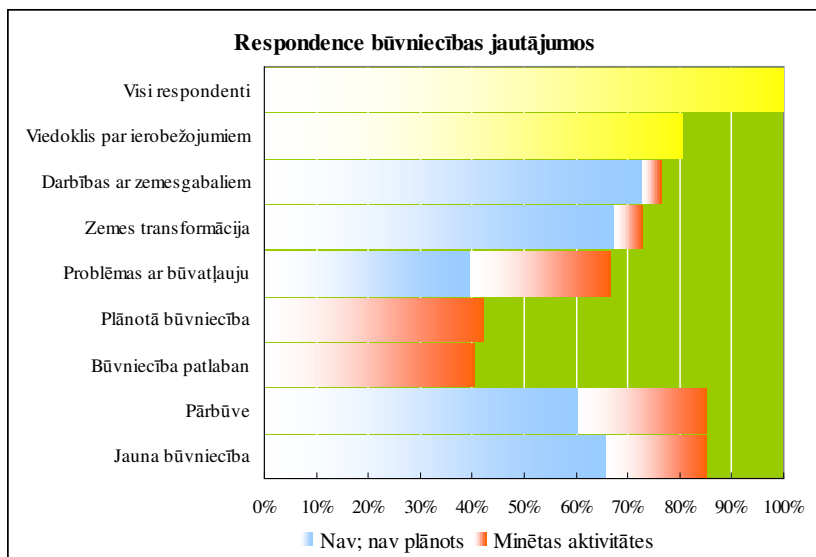
Būvniecība veido vairāk ilustratīvu fonu mājāsaimniecību ekonomiskajām aktivitātēm un kalpo kā vispārējs, ekonomisko stāvokli atspoguļojošs indikators. Atbildes var sniegt derīgu informāciju teritorijas plānojuma un vēlāk, iespējams, arī lokālplānojumu un detālplānojumu izstrādei. Tāpat tās lielā mērā raksturo novada kultūrvidi.

Būvniecības aktivitātes atspoguļotas arī kopējās respondences diagrammā 59.att., kur atbildējušo respondentu skaitā izcelta tā daļa, kas veic vai plāno kādas noteiktas aktivitātes sakarā ar būvniecību vai zemes izmantošanu. Parādās zināma pretruna atbilžu grupās, kur tiek uzdots jautājums par to, kāda veida ir šīs aktivitātes. Konkrēto aktivitāšu raksturojumu skaits ir jūtami lielāks, nekā esošo vai plānoto darbību skaits. Tas izskaidrojams ar to, ka vienā saimniecībā var tikt veiktas vai, jo vairāk, plānotas vairākas darbības vienlaikus.

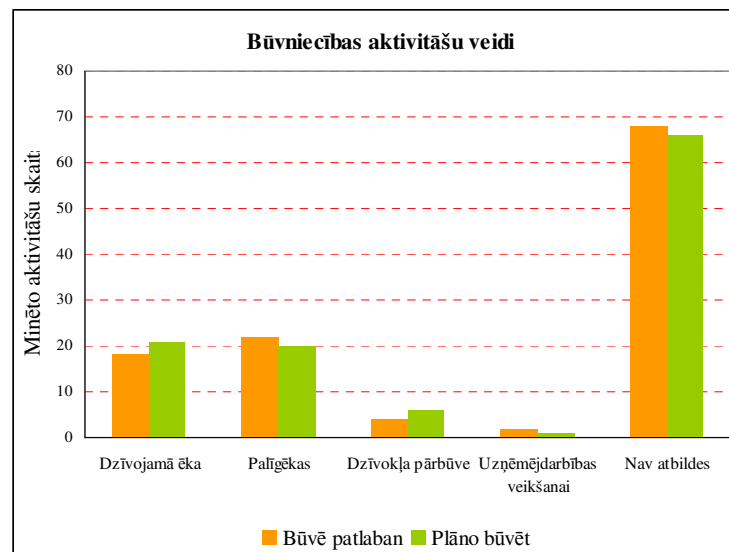
Būvniecības faktiskās aktivitātes veic gandrīz 15% respondentu, bet plāno ap 20% (60.att.). Ievērojami vairāk respondentu ir konkrēti pateikuši, ka šādas aktivitātes viņu plānos nav. Runājot par šo aktivitāšu veidiem (61.att.), līdzīgās proporcijās ir dzīvojamo un saimniecības ēku būve. Dzīvokļu pārbūve novērojama nelielā daļā gadījumu, bet **satraucoša ir tendence, ka gandrīz nekas netiek ne plānots, ne darīts uzņēmējdarbības veikšanai.**

Aplūkojot par būvvidi izteikto viedokļu skaitu, visaktīvākie ir bijuši kaugurieši (62.att.), viņi ir izteikuši visvairāk viedokļu kā par labu, tā par sliktu apbūvi novadā un arī visvairāk minējuši ar būvniecību nosauktās problēmas. Kopumā viedokļu izteikšana ir bijusi daudz aktīvāka nekā, piemēram, par pārvaldes darbību. Nozīmīgi, ka viedokļi neaprobežojas ar savu pagastu – daudzos gadījumos minētie piemēri ir no kaimiņu pagastiem, kas norāda uz samērā intensīvu starppagastu komunikāciju.

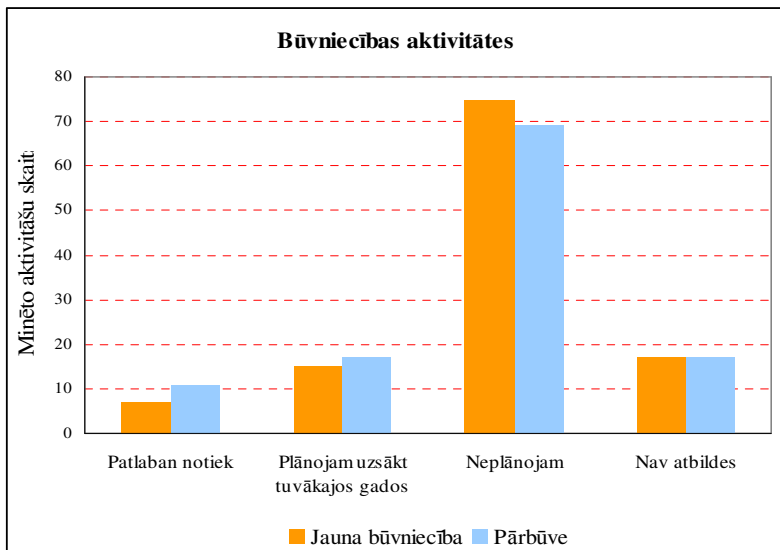
Labas apbūves piemēros pārliecinošs līderis ir Brenguļu pagasta jaunais sporta centrs “Kaimiņi”, ko atzīmējuši 25 respondenti visos pagastos.

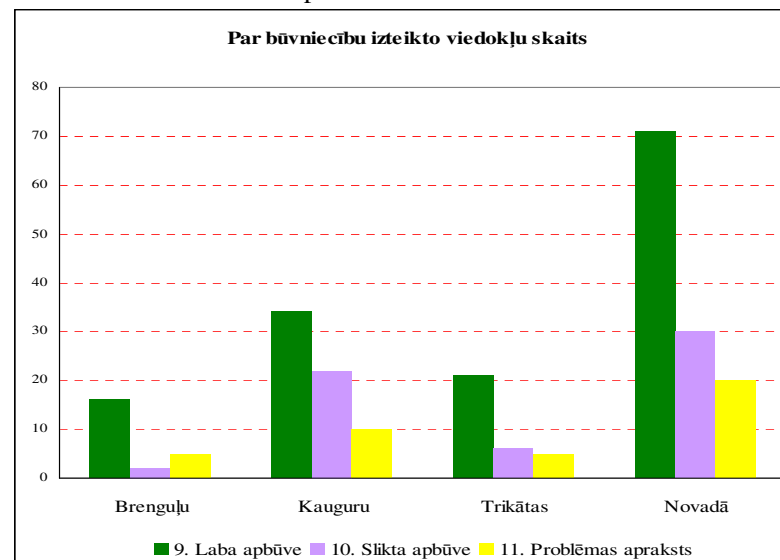
59.att. Response jautājumos par būvniecību un minēto aktivitāšu daļa atbilžu kopskaitā

61.att. Esošo vai plānoto būvniecības aktivitāšu veidi

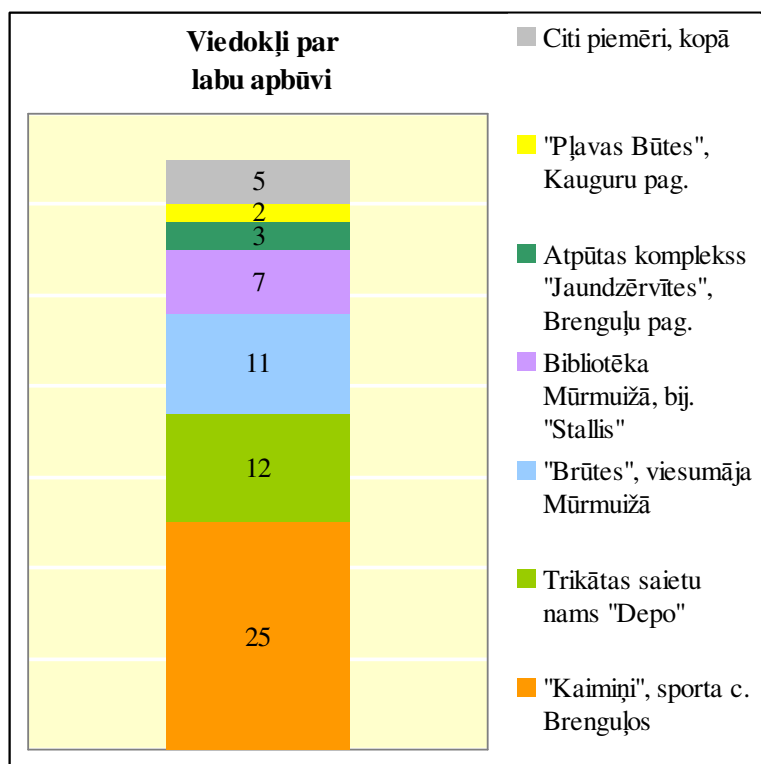
60.att. Respondentu būvniecības aktivitātes un to plānošana

62.att. Pagastos izteikto viedokļu par apbūves raksturu un ar būvniecību saistītajām problēmām skaita kopsavilkums

Tomēr, ka kāds to ir nosaucis arī par piemēru sliktai būvniecībai.

Tieši sabiedriskā apbūve aizņem pozitīvās skalas lielāko daļu, nozīmīgs balsu skaits ticis arī uzņēmējdarbības objektiem. Divi respondenti (Brenģuļu un Kauguru pag.) ir ievērojama uzmanību veltījuši privātmāju apbūvei, nosaucot virkni viņuprāt pozitīvu un arī negatīvu piemēru. Būtisku iespaidu uz vērtējumu atstāj arī konkrētās vietas sakoptība, kam ar būvniecību faktiski nav tieša sakara.

63.att. Visvairāk minētie labas apbūves piemēri Beverīnas novadā

Pa vienai reizei vēl minēti (diagrammā .att. "citi"):

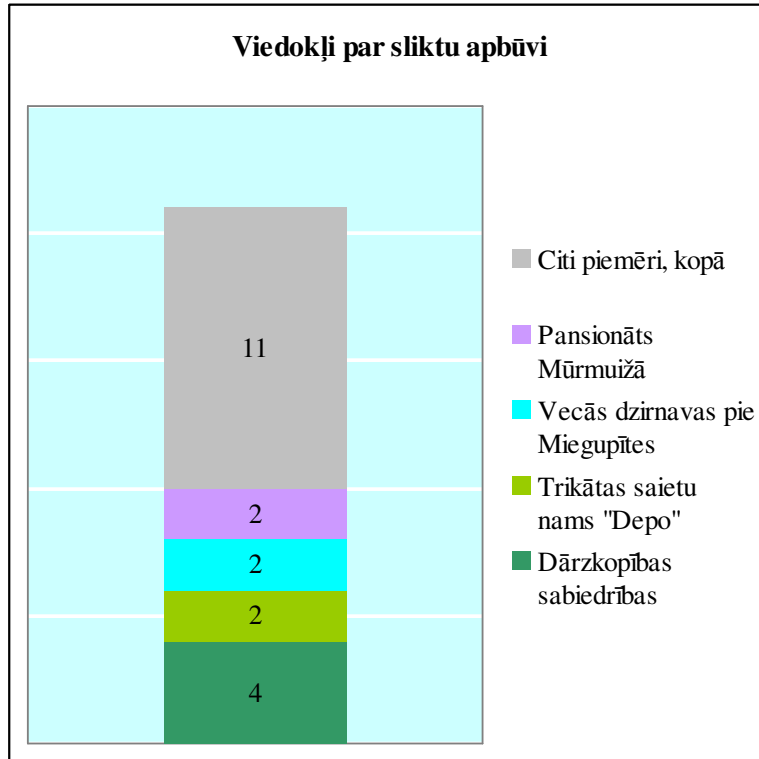
- "Brenģuļu alus",
- Bērnu rotaļlaukums Trikātā,
- Mūrmuižas centrs,
- Parks Trikātā,
- Trikātas skola.

Privātmājas, kas minētas kā labas būvniecības piemēri:

- Privātmājas Brenģuļu pag.:
 - "Stores" Brenģuļu pag.,
 - "Laimiņi", Brenģuļu pag.,
 - "Dzintari", Brenģuļu pag.,
 - "Ziļlejas", Brenģuļu pag.,
 - "Upmaļi", Brenģuļu pag.,
 - "Anciši", Brenģuļu pag.,
 - "Jaunzoli", Brenģuļu pag.;
- Kauguru pagastā:
 - "Ausekļi",
 - "Vekteri".

Minēts, ka tādas ir arī Trikātas pagastā, taču nosauktas tās netiek.

Sliktas apbūves piemēru nosaukšanā respondenti bijuši atturīgāki (64.att.), turklāt domas ievērojami vairāk dalās. **Ir arī savs līderis – haotiskā apbūve dārzkopības sabiedrību teritorijā**, taču tas nav tik izteikts, kā pozitīvie līderi. Iespējams, tam par iemeslu ir šīs apbūves telpiski samērā nošķirtais izvietojums. Zināma kritika tikusi arī visumā ļoti pozitīvi vērtētajam Trikātas saietu namam "Depo". Vairums objektu nosaukti tikai pa vienai reizei. Daļa atbilžu vispār nav attiecināma uz būvniecības jomu; kā rāda attiecīgā sadaļa, ir skartas infrastruktūras (nav labiekārtotu peldvietu) un vides (smakas, grausti) problēmas.

64.att. Visvairāk minētie sliktas apbūves piemēri Beverīnas novadā

Pa vienai reizei vēl minēti (diagrammā “.att. citi”):

- “Kaimiņi”, sporta c. Brenguļos,
- “Līči”, Kauguru pag.,
- “Stūris”, Mūrmuižā,
- Bērnu rotaļlaukums Trikātā,
- Centrs Trikātā,
- Jaunā veikala ēka Mūrmuižā,
- Saliņa pie veikala (nav saprotams, kā noparkoties); Trikātā,
- Sporta halles jumts; Trikātā,

- Vecais patērētāju b-bas veikals – “centra karikatūra”; Brenguļos,
- Vecais veikals centrā; Mūrmuižā,
- Velonovietne, vai kaut kas tamlīdzīgs; Trikātā.

Brenguļu pagastā kā sliktas būvniecības piemēri ir minētas trīs privātmājas. Pārējos pagastos tādas nav minētas.

Vairākas atbildes neattiecas uz būvniecības jautājumiem, taču ir pietiekami aktuālas, jo atkārtojas arī vides sadaļā:

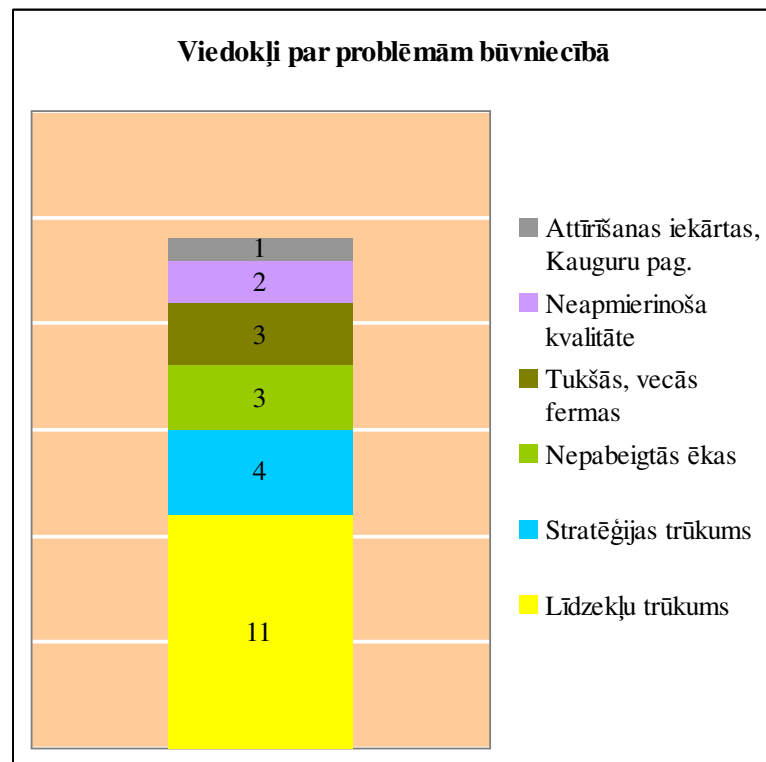
- nav peldvietas bērniem,
- “J.Cīruļa ferma (smird vakaros)” – vides sadaļā vislielākais sūdzību skaits par fermu smakām un arī konkrēto fermu;
- “Tā vecā māja, kas ir ejot uz skolu”; Trikātā – acīmredzot, tas pats grausts, kas vides sadaļā pieminēts vairākkārt.

Izsakot viedokļus par būvniecību, galvenais traucēklis ir līdzekļu trūkums (65.att.). Zināmā mērā tieši no tā izriet arī tālāk minētais stratēģijas trūkums (būvē to ko var uzbūvēt, nevis prioritāšu secībā). Vienā gadījumā tiek norādīts uz “panisku Eiropas naudas tērēšanu”, pamatojot ar piemēriem.

Privāts sektorā līdzekļu trūkums izpaužas nepabeigtos objektos, kuri, līdzās pamestajām fermām, bieži ir ar vidi degradējošu raksturu. Tos nevar uzskatīt par būvniecības, tās vairāk ir lauku ekonomiskā stāvokļa sekas.

Divus respondentus neapmierina būvniecības kvalitāte, bet vienā gadījumā ir norāde uz problēmu ar Kauguru pagastā esošajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Diagramma 65.att. principiāli atspoguļo visus izteiktos viedokļus.

65.att. Viedokļu par būvniecības problēmām sadalījums pa minētajām problēmu grupām

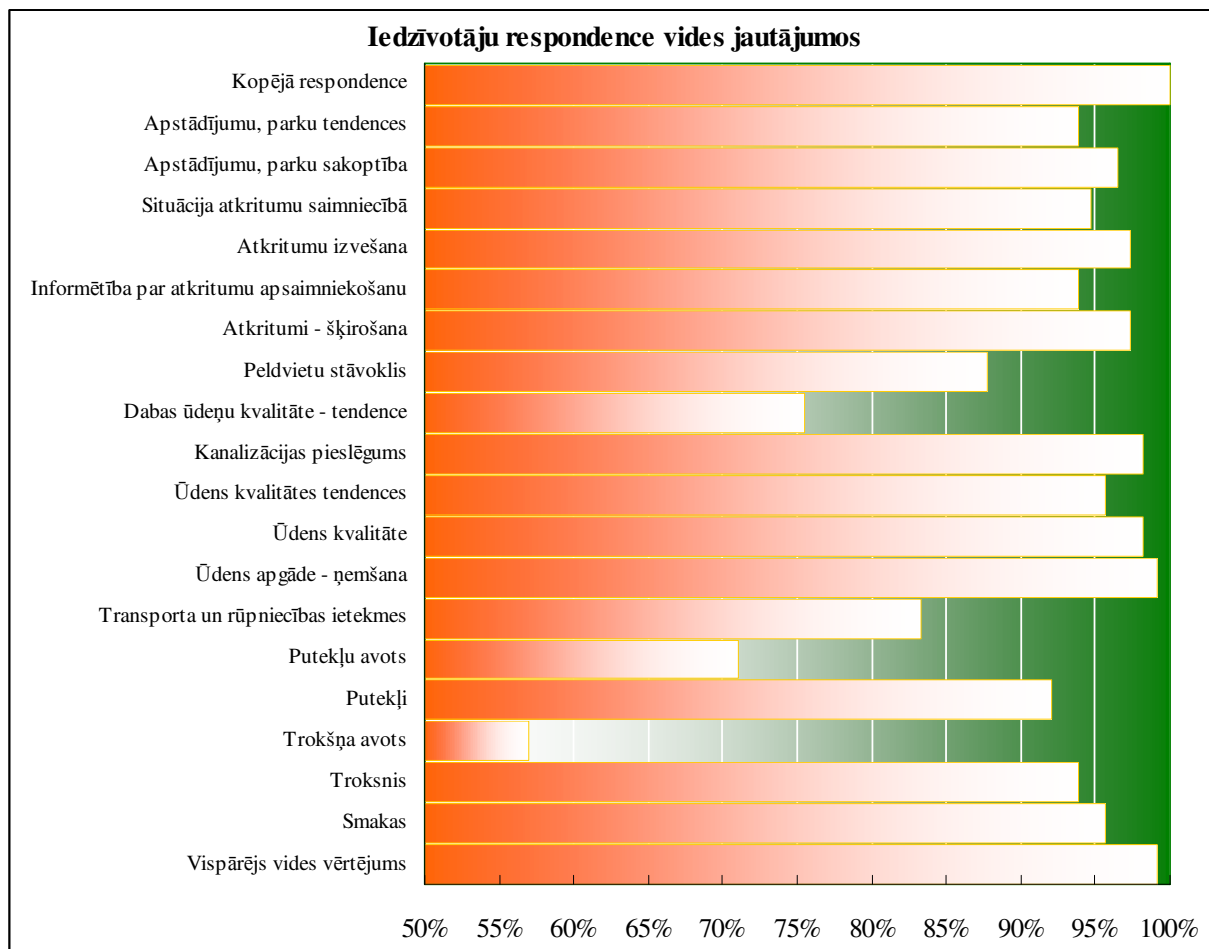
6. VIDES JAUTĀJUMI

6.1. Vispārīgie jautājumi

Ņemot vērā

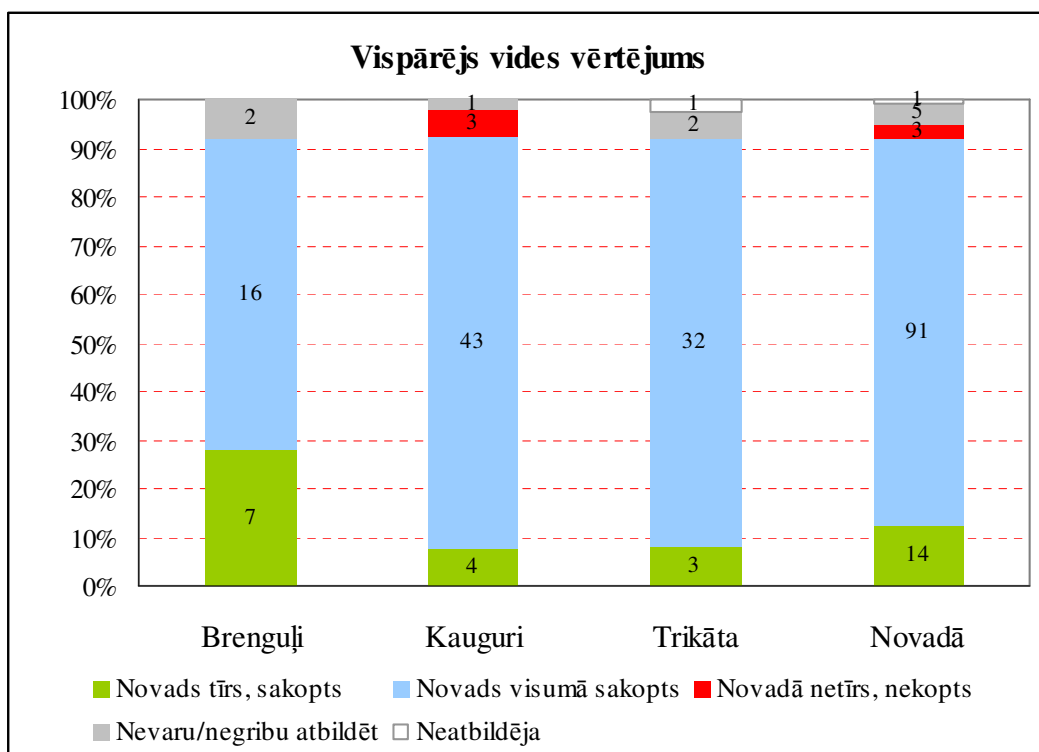
- dabas kā resursa īpašo nozīmi Beverīnas novada dzīvesvidē,
- divu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – Gaujas Nacionālā parka un Aizsargājamo ainavu apvidus “Ziemeļgauja” klātbūtni,

vides problemātikai ir veltīts liels skaits jautājumu. Respondenti ir bijuši visumā aktīvi, atbildot uz tiem (66.att.). Mazāka atsauce ir bijusi vienīgi novērtējot dabas ūdeņu kvalitātes izmaiņu tendences, kā arī putekļu un trokšņu iespējamās izcelsmes vietas.

66.att. Iedzīvotāju response par dažādiem vides stāvokļa un problemātikas jautājumiem

Vispārējais vides vērtējums novadā ir pozitīvs (67.att.); izteiktas tikai atsevišķas kritiskas atbildes. Liela daļa respondentu saskata arī kapacitāti novada sakoptības un vizuālās pievilcības tālākā uzlabošanā. Šis vērtējums sasaucas ar faktu, ka Beverīnas novads un tā pagasti ne reizi vien ir saņēmuši augstus novērtējumus par sakoptību dažādos konkursos.

67.att. Novada vides sakoptības un vizuālās pievilcības vispārējs vērtējums

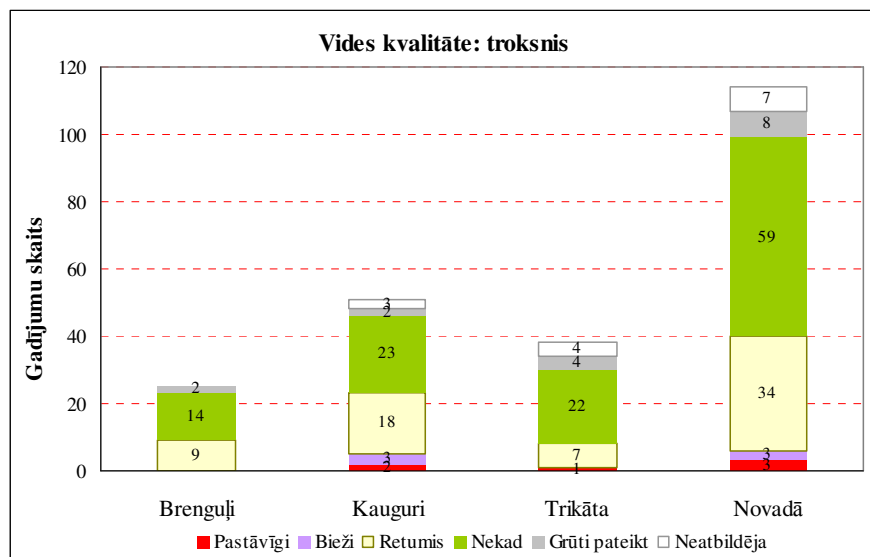
6.2. Vides kvalitāte

Vides kvalitātes novērtēšanā tika izraudzīti kritēriji, ko iedzīvotājiem ir viegli noteikt, paužot savus subjektīvos iespaidus, kā viņus traucē: troksnis, putekļi, smakas.

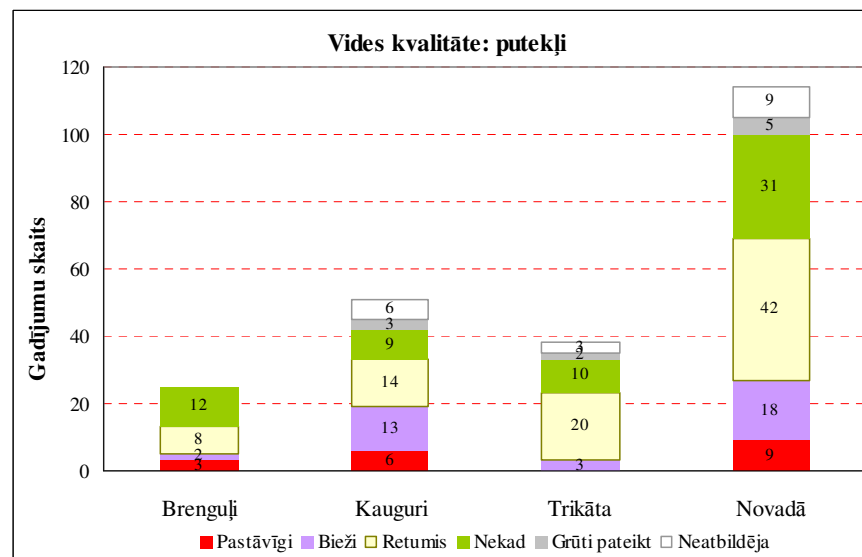
Lielākā daļa respondentu, kas snieguši atbildes, konstatē ka troksnis viņus traucē reti vai pat nekad (68.att.). Kauguru pagasts ir vienīgā vieta novadā, kur par to reāli sūdzas. Dominējošās atbildes par iespējamajiem cēloņiem min galvenokārt transporta kustību, dažkārt arī sadzīves trokšņus vai citus avotus (69.att.). Kā tādi līdzās kategorizētajām atbildēm divos gadījumos minēti suņi. Suņu problēma atzīmēta arī citviet: teritorijas tīrības un arī drošības sakarā, it īpaši savā vaļā palaisto dzīvnieku dēļ.

Putekļu kā traucējoša faktora ietekmju sadalījums pēc novērtējumu skaita un proporcijām ir ļoti līdzīgs (70.att.), taču vairāk ir sūdzību par putekļiem kā par bieži vai pat pastāvīgi traucējošu faktoru (Kauguros, Brenguļos). Kā cēloņi, minēti autotransporta kustība pa grantētajiem ceļiem. Citu cēloņu ieguldījums ir nenozīmīgs.

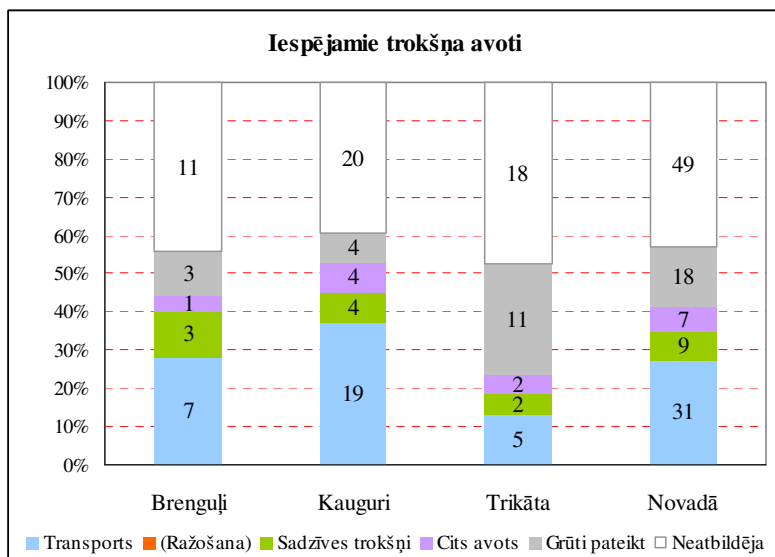
Arī smaku kā traucējoša faktora intensitāšu sadalījums ir ļoti līdzīgs troksnim un putekļiem (72.att.). Taču ir liels neformalizēti izteikto viedokļu, faktiski sūdzību skaits par to izcelsmes avotiem (5.tabula). Acīmredzot, attiecīgās smakas gan caurmērā netraucē īpaši bieži (tikai viens apgalvojums, ka pastāvīgi), tā atsevišķos periodos ir nozīmīga problēma Mūrmuižā iedzīvotāji jūtami cieš no tuvējās lauksaimniecības darbības, un ir nepieciešamas kādas darbības smaku mazināšanai. Nelabvēlīgi faktoru vidū minēta arī “Trikātas piena” un tā attīrīšanas iekārtu darbība.

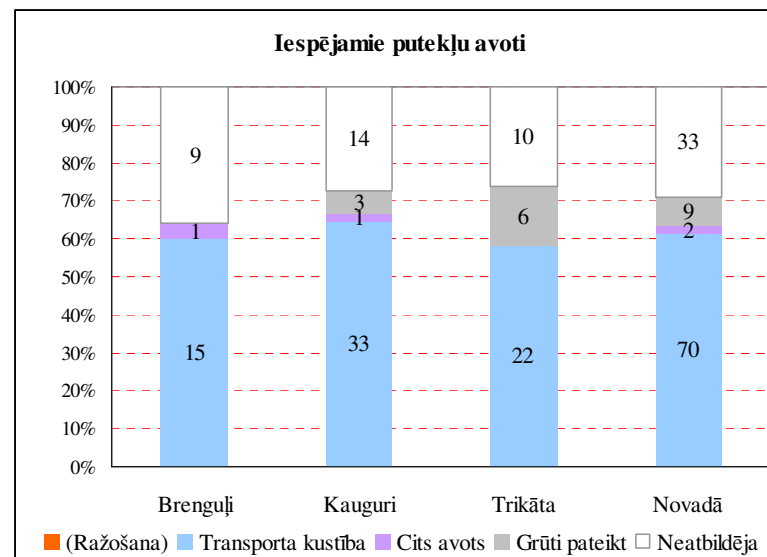
68.att. Traucējošs troksnis kā vides kvalitātes rādītājs

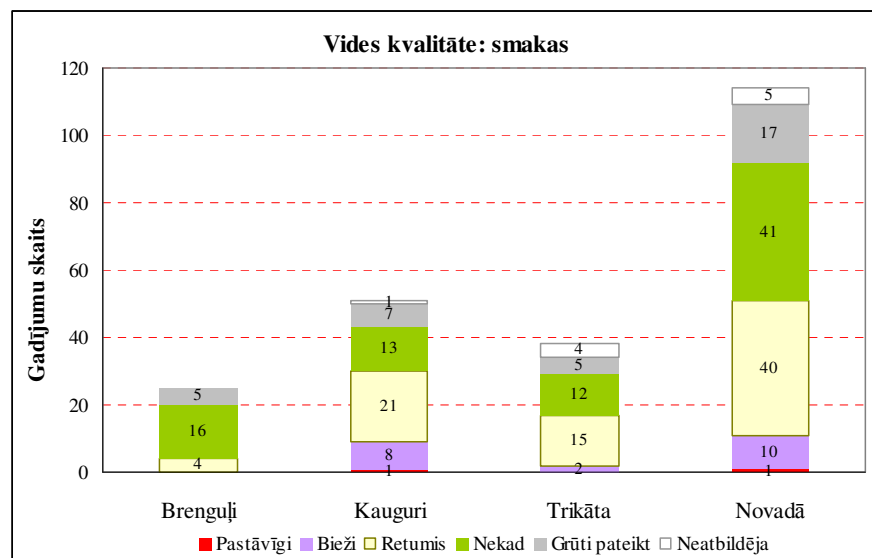
70.att. Putekļi kā gaisa kvalitātes rādītājs

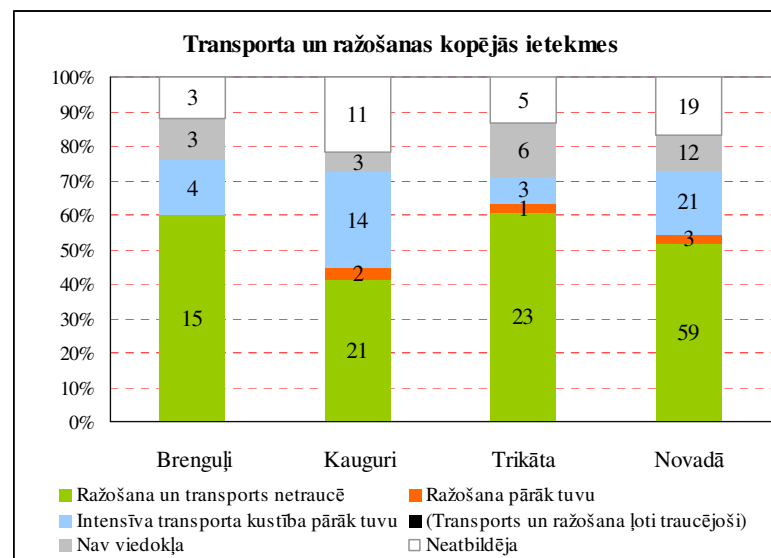
69.att. Respondentu priekšstati par iespējamajiem trokšņa avotiem

71.att. Respondentu priekšstati par iespējamajiem putekļu avotiem

72.att. Traucējošas smakas kā gaisa kvalitātes rādītājs

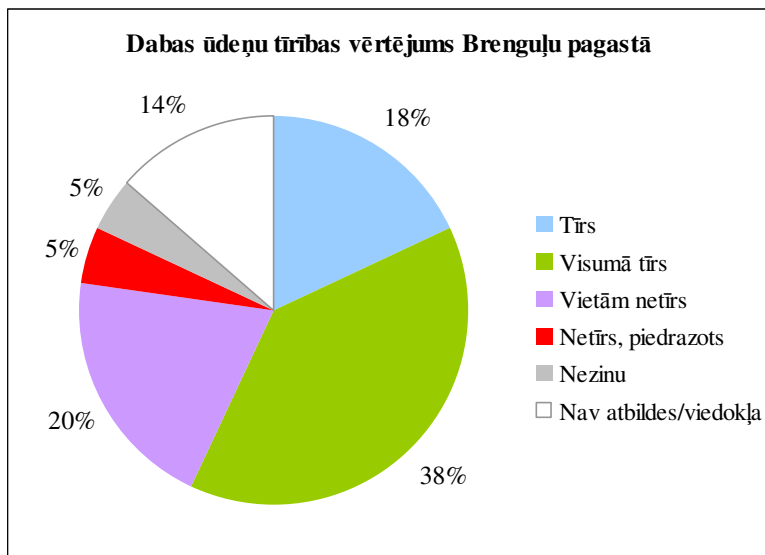
73.att. Kopējais dažādu faktoru radīto vides traucējumu novērtējums

5.TABULA

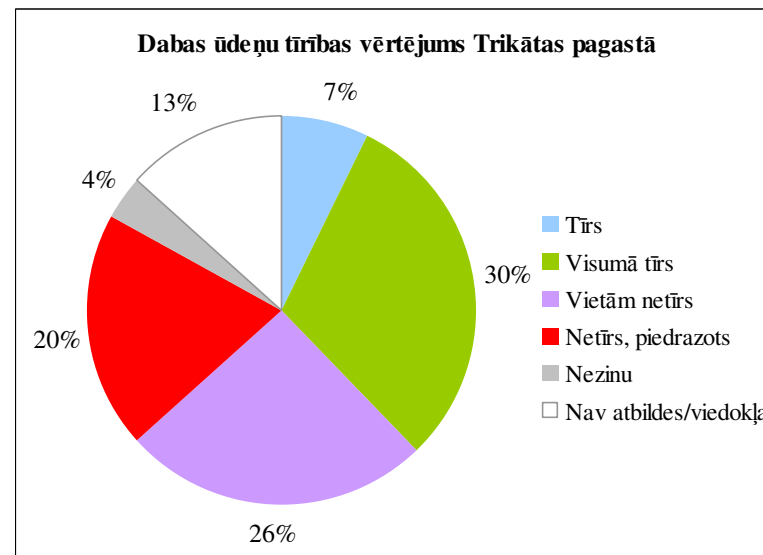
Viedokļi par smaku izcelsmes iespējamiem avotiem

Izcelsmes avots	Skaitis	Paskaidrojumi
Lopkopības fermas	16	T.sk. ZS “Brieži” minēta 6 reizes, komplekss “Ķīguļi”, cūku ferma Trikātas pag.
Ražošana	6	Trikātas pienotava 5 reizes, Kauguru darbnīcas (dedzina atkritumus)
Lauku laistīšana ar vircu	4	Z/S Brieži, laistot vircu tieši pie dzīvojamām mājām, Kauguru pag.
Kanalizācija	2	Trikātas, Mūrmuižas centrā
Lapu, atkritumu dedzināšana	2	Mazdārziņos, privātmājās
Attīrīšanas iekārtas	2	Valmieras NAI Kaugurmuižā
Netīri dabas ūdeņi	1	Dīķis pie Satvēm un Smilgām, Kauguru pag.

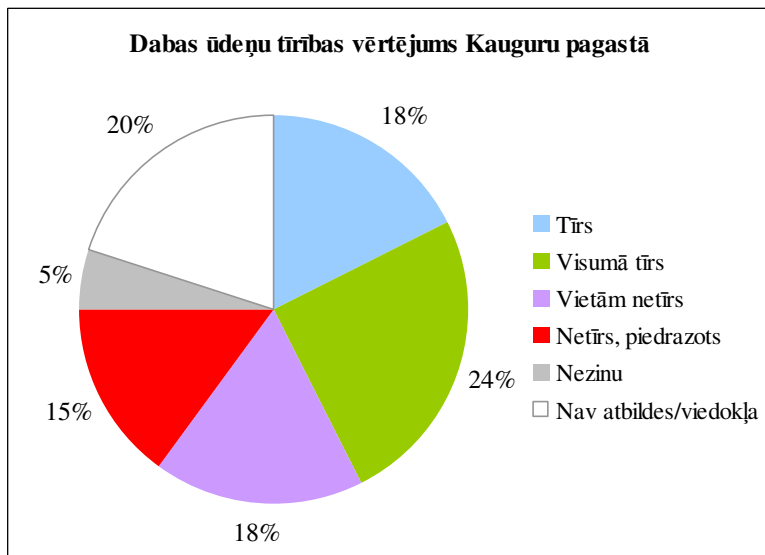
Nobeigumā respondenti varēja izteikt kopējo novērtējumu par traucējošiem faktoriem (73.att.); šis novērtējums apliecina, ka ārējie faktori lielākajai daļai nav būtiski traucējoši un visumā atbilst atbilstu grupām “retumis” un “nekad” atsevišķo faktoru analizē. Kā traucēklis minēts galvenokārt transporta kustība – troksnis un putekļi, kas aplūkots jau iepriekš, un ļoti mazā gadījumu skaitā ražošana. “Citi faktori” netika atšifrēti, bet visticamāk, ka tās ir no lauksaimniecības un attīrīšanas iekārtām nākošās smakas.

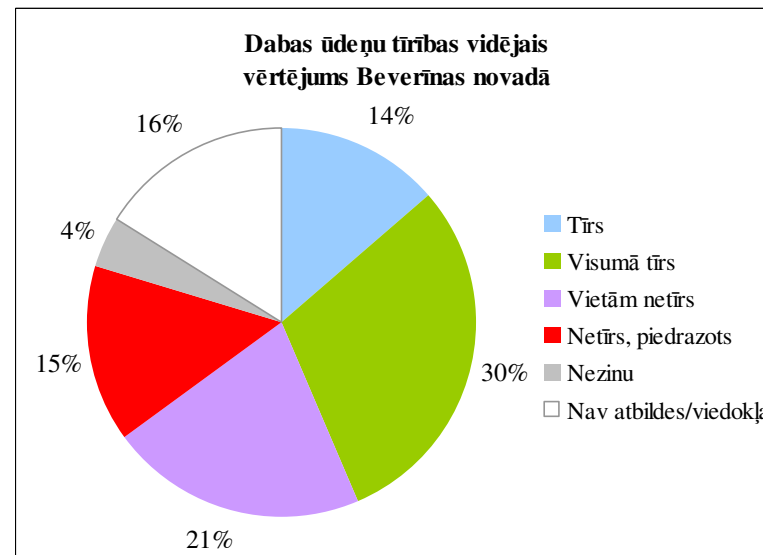
74.att. Dabas ūdeņu tīrības vērtējums Brenguļu pagastā

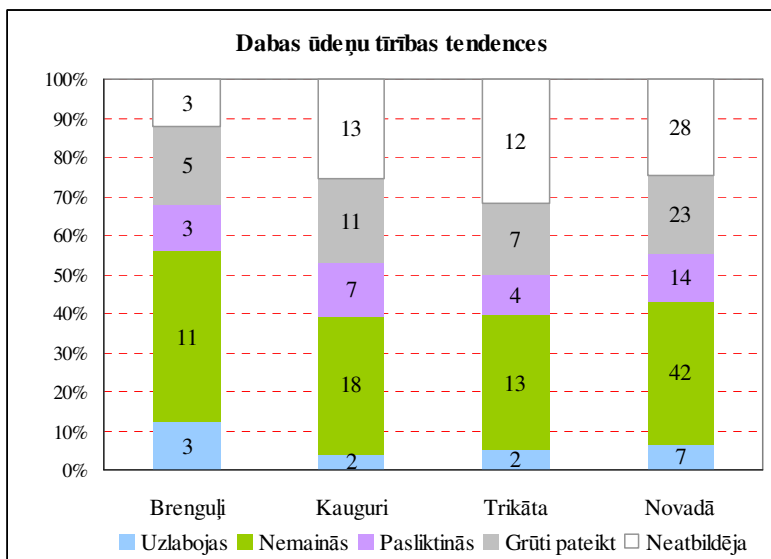
76.att. Dabas ūdeņu tīrības vērtējums Trikātas pagastā

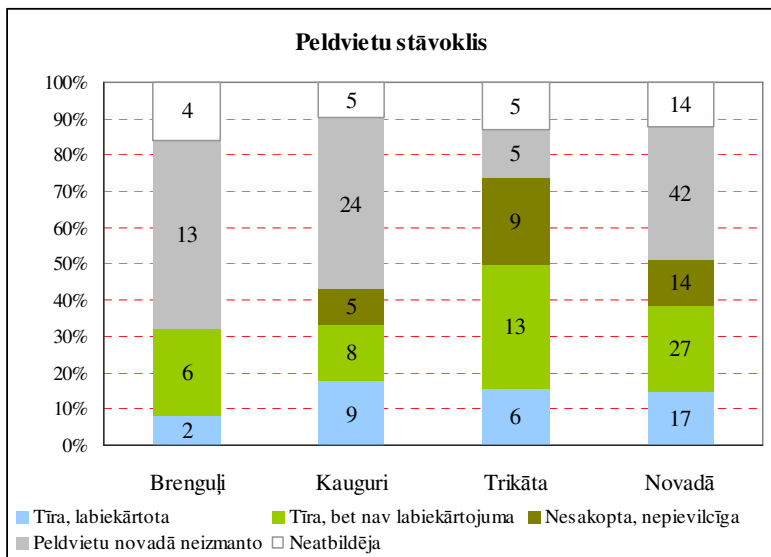
75.att. Dabas ūdeņu tīrības vērtējums Kauguru pagastā

77.att. Dabas ūdeņu tīrības vidējais vērtējums Beverīnas novadā

78.att. Dabas ūdeņu stāvokļa izmaiņu tendences

79.att. Peldvietu stāvoklis novada pagastos

6.3. Dabas ūdeņi, peldūdeņi

Dabas ūdeņu vērtējums pa ūdens objektiem ir aplūkojams 6.tabulā. Var konstatēt, ka netīrāki ir tie ūdens objekti, kas izceļas ar lielu apmeklētību un atrodas infrastruktūras centru tuvumā.

Raugoties pa pagastiem, raksturojums ir ļoti līdzīgs Kauguru un Trikātas pagastos (75., 76.att.), Brenguļu pagastā tas ir atšķirīgs un to raksturo lielāks respondentu optimisms (74.att.). Ja visos trijos pagastos ir gandrīz vienāds vērtējums tai ūdeņu daļai, kas nosacīti tiek saukta par vietām netīru, tad Brenguļu pagastā ir krasi samazināts netīro ūdeņu daļas novērtējums.

Brenguļu pagastā nav lielu ūdenstilpju; esošie vērtējumi galvenokārt attiecas uz tekošu ūdeni – Gauju, Abulu, par ļoti tīru vērtēto Lisu – kas savukārt Trikātas pagastā šādu vērtējumu ir zaudējusi. Brenguļnieku (un arī kauguriešu) vērtējums par kaimiņu pagastā esošo Trikātas ezeru ir ievērojami pozitīvāks, nekā pašu trikātiešu vērtējums (7.tab.).

Trikātas pagastā vispār ir samazināta tīro ūdeņu novērtējuma daļa; iespējams, šeit vienkārši ir bijis stingrāks vērtējums.

Gaujas tīrība krasi samazinās Kauguru pagastā – tāpat posmā lejpus Valmieras.

Kopējais vērtējums faktiski nav optimistisks (77.att.), jo no savu viedokli izteikušajiem respondentiem, tikai nedaudz vairāk par pusi uzskata dabas ūdeņu kvalitāti par apmierinošu. Gadījumos, kur ir iespējams rūpēties par ūdeņu tīrību pagasta un novada ietvaros, tai ir jāpievērš pastiprināta uzmanība – arī tāpēc, ka to respondentu daļa, kas apgalvo, ka ūdeņu stāvoklis uzlabojas, ir divreiz mazāka, nekā to, kas konstatē pretējo tendenci (78.att.). Vairums respondentu gan nenovēro kādas būtiskas izmaiņas. Ar ūdeņu tīrību ir cieši saistīts peldvietu stāvoklis (79.att.).

Kas attiecas uz sakoptajām, labiekārtotajām peldvietām, tad tās, ir nomaļas, privāti iekārtotas vietas, kurās ir ierobežots apmeklētāju loks. Vairums respondentu gan norāda tikai uz labiekārtojuma trūkumu, taču tas ir svarīgs elements un apriņķotu peldvietu trūkums uzsvērts arī citur.

6.TABULA

Dabas ūdeņu stāvokļa vērtējumi

Nosaukums	Vērtējums	Vērtējumu skaits	Nosaukums	Vērtējums	Vērtējumu skaits
Avots pie Abula	1,0	1	Abuls vidēji	2,2	45
Baltāssmilts karjers	1,0	1	Lisa vidēji	2,3	5
Būtes strauts	1,0	1	Mūrmuižas dīķis vid.	2,4	9
Kīsis	1,0	1	Trikātas ezers vidēji	2,7	18
Ķeišu dīķi	1,0	1	Brenguļu ezers	3,0	1
Mazezers vidēji*	1,0	2	Dutkas ezers vidēji	3,0	3
Piemājas dīķi (neid.)	1,0	1	Mācītājmājas ezers	3,0	1
Strautiņu karjers	1,0	1	Pekas kalna atteka	3,0	1
Palkalnu ezers	2,0	1	Gauja vidēji	3,1	21
Pannas ezers	2,0	1	Skolas ezers vidēji	3,7	12
Baznīcas ezers vidēji	2,1	16	Bāles karjers	4,0	1
Miegupe vidēji	2,2	20	Zvirgzdiņu dīķis	4,0	1
Vidēji novadā				2,46	164

*)Vidēji – tām ūdenstilpēm, kurām ir bijis vairāk nekā viens kvalitātes vērtējums.

Vērtējuma skala 6. un 7. tabulā:

< 2,00	Tīrs	2,51-3,00	Atsevišķās vietās netīrs
2,00-2,50	Visumā tīrs, bet varēja būt labāk	> 3,00	Netīrs, piedrazots
		5	Nezinu (izslēgts no vērtējuma)

7.TABULA

Stāvoklis tām ūdenstilpēm, kas atrodas vairāku pagastu teritorijā vai ko vērtējuši vairāku pagastu respondenti

Ūdenstilpe	Pagasts	Vērtējums	Vērtējumu skaits
	Brenguļu pag.	2,2	18
Abuls	Kauguru pag.	1,7	6
	Trikātas pag.	2,5	19
Gauja	Brenguļu pag.	2,4	5
	Kauguru pag.	3,3	15
Lisa	Brenguļu pag.	1,0	1
	Trikātas pag.	3,0	2
Trikātas ezers	Brenguļu pag.	2,1	7
	Kauguru pag.	2,0	1
	Trikātas pag.	3,1	10
Vidēji/kopā		2,52	84

6.4. Komunālā saimniecība

Komunālās saimniecības stāvoklis ir ļoti svarīgs novada vides stāvokļa novērtēšanai, jo no tā atkarīgas tieši iedzīvotāju radītās slodzes uz vidi – galvenokārt virsmas ūdeņu piesārņojums un vides piesārņojums ar atkritumiem. Tāpat dzeramā ūdens kvalitāte lielā mērā ir tieši vides faktors.

Dzeramā ūdens izcelsme bieži palīdz raksturot šo kvalitāti, bet galvenokārt nosaka, kādā veidā būtu uz to iespējams iedarboties uzlabošanas nolūkos. Kopējo ūdensvadu lieto apmēram puse respondentu (80.att.). Ar to ir apgādātas daudzdzīvokļu mājas un gandrīz visas privātmājas ciemu teritorijās. Lauku mājām pieslēguma kopējam ūdensapgādes tīklam praktiski nav. Tas nozīmē, ka iespējas organizēti ietekmēt ūdens kvalitāti lauku teritorijā ir niecīgas, taču tai pašā laikā, pareizi saimniekojot, riskus, kas saistīti ar ūdens kvalitāti, iespējams samazināt līdz minimumam. Jāievēro arī, ka aizvien labāk ir pieejamas individuālās iekārtas dzeramā ūdens sagatavošanai, jo to cenas un ekspluatācijas izmaksas samazinās. Katrā ziņā, tas ir ievērojami lētāk, nekā garu un dārgu komunikāciju izveidošana un uzturēšana izolēto viensētu apgādei.

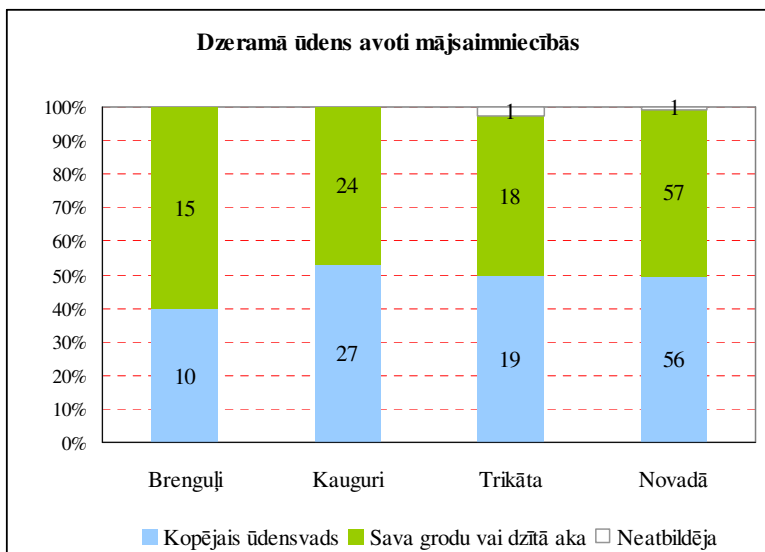
Ūdens kvalitāti visaugstāk novērtē Brenguļos (81.att.); tur vispār nav izteikti negatīvo vērtējumu. Turpretī daļai Kauguru un it īpaši, Trikātas patērētāju tā ir slikta. Cēloņi tam ir daudzveidīgi – sākot ar ūdensgūtņu tehniskā aprīkojuma nodrošinājumu un stāvokli (jautājums Kauguros par to, vai vispār darbojas atdzelžošanas iekārta) un beidzot ar iekšējo komunikāciju stāvokli daudzdzīvokļu mājās. Izrūsējušas caurules var radīt tieši tādu pašu ūdens kvalitātes zudumu, kā atdzelžošanas iekārtas nedarbošanās. Individuālās ūdens apgādes īpašniekiem ūdens kvalitāte var pasliktināties mazūdens periodos – ziemā vai karstā, sausā vasarā (parādās duļķainība).

Ūdens kvalitātes tendences lielākā daļa respondentu uztvēruši kā pastāvīgas (82.att.), nenovērojot ne īpašu uzlabošanos, ne pasliktināšanos. Tātad nekvalitatīva ūdens piegādes problēmai pagaidām nav bijis efektīva, darbīga risinājuma.

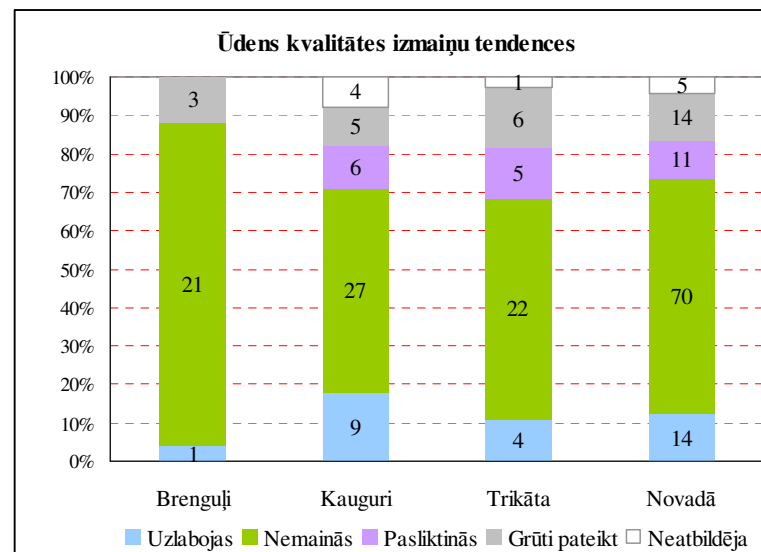
Virsmas un gruntsūdeņu kvalitāte, it īpaši apdzīvotās vietās, ir cieši saistīta ar kopējās kanalizācijas sistēmas esamību. Te jāteic, ka pieslēgumu skaits tai ir satraucoši mazs (83.att.) un tie apkalpo gandrīz tikai daudzdzīvokļu mājas. Individuālajā sektorā tātad pastāv nozīmīgas dabas ūdeņu piesārņošanas **fakts**. “Sausā” tualete var darboties ļoti efektīvi un ja to pareizi izbūvē un ekspluatē, tā nerada nekādus riskus virsmas un gruntsūdeņu tīrībai. Taču ievērojot, ka gandrīz 60% respondentu ir norādījuši uz skalojamās tualetes esamību mājās, nākas secināt, ka ap trešdaļu šo ūdeņu nekontrolēti un neattīrīti nonāk dabas vidē. Ja lauku vidē ir iespējams iekārtot efektīvus risinājumus, piem., kalmju dīķa veidā, tad ciema apstākļos šādai pieejai vienkārši trūkst platību.

Aptaujā gan neatpoguļojas informācija par dārzkopības sabiedrībām, taču ir zināms, ka jebkādu komunikāciju tīklu trūkums šais teritorijās ir viskritiskākais vidi ietekmējošais faktors visā Beverīnas novadā.

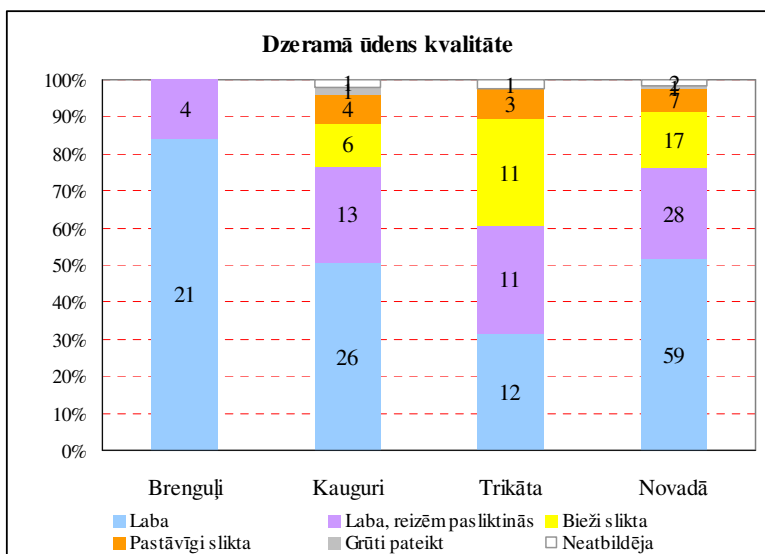
Atkritumu saimniecība novadā ir visumā sakārtota (apkalpo ZAAO). Uz to norāda lauku apvidiem liela iedzīvotāju daļa, kas atkritumus šķiro – nevienā pagastā tā nav mazāka par 43% (84.att.). Tomēr ir samērā liels skaits māsaimniecību, kurās atkritumi netiek šķiroti un respondenti nav arī pievienojušies viedoklim, ka šķirotu, ja būtu iespēja. *Tālāk 47.lpp.*

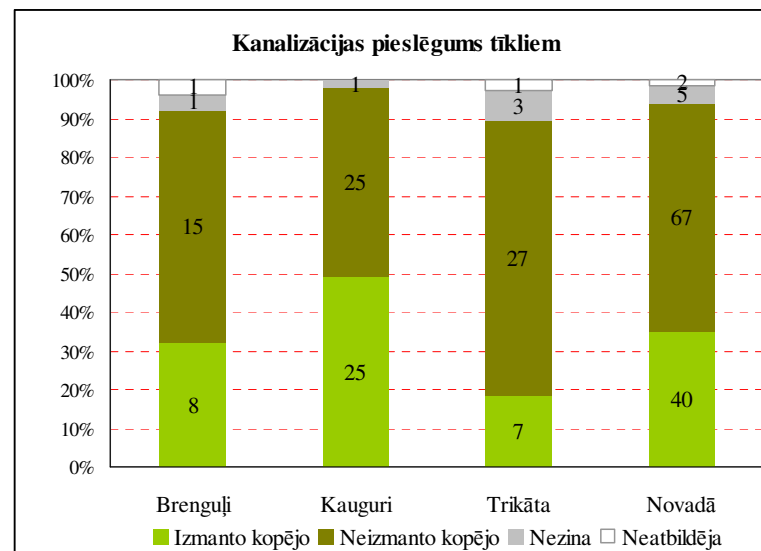
80.att. Mājāsaimniecību izmantotie dzeramā ūdens avoti

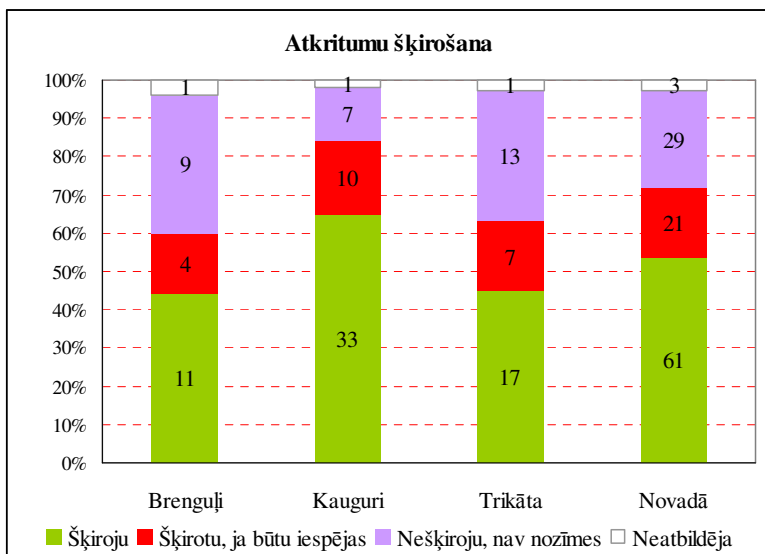
82.att. Dzeramā ūdens kvalitātes izmaiņu tendences

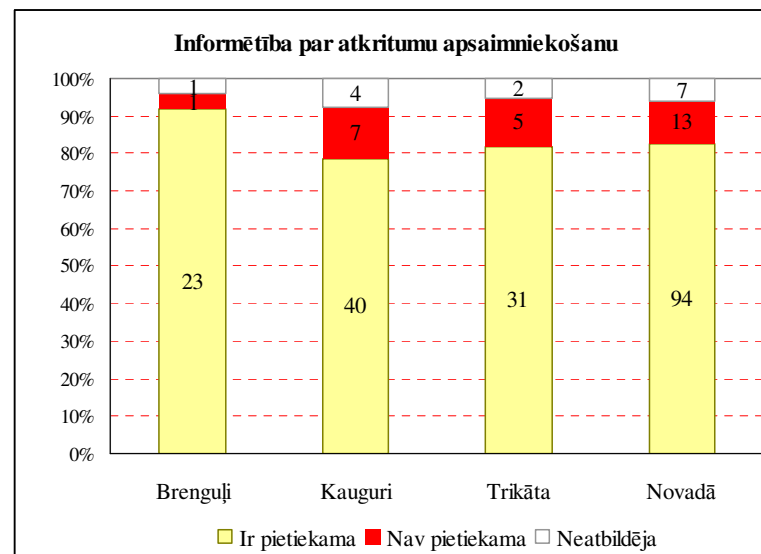
81.att. Dzeramā ūdens kvalitāte mājāsaimniecībās

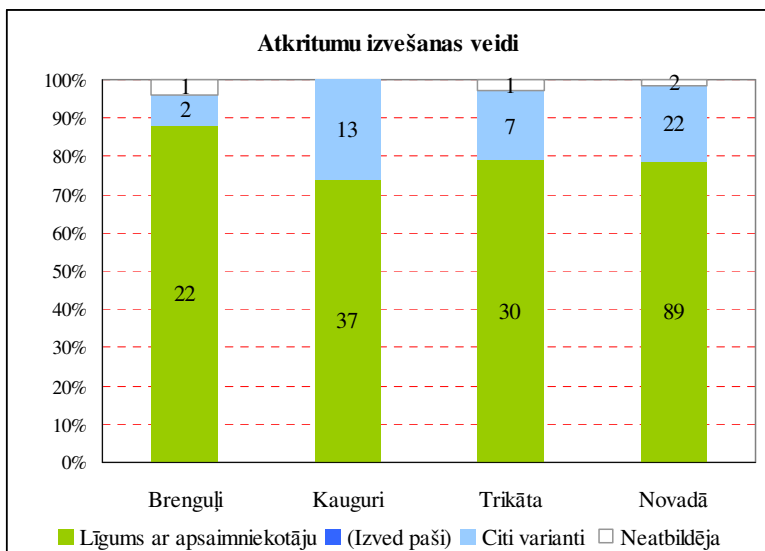
83.att. Mājāsaimniecības, kas pieslēgtas kopējās kanalizācijas tīklam

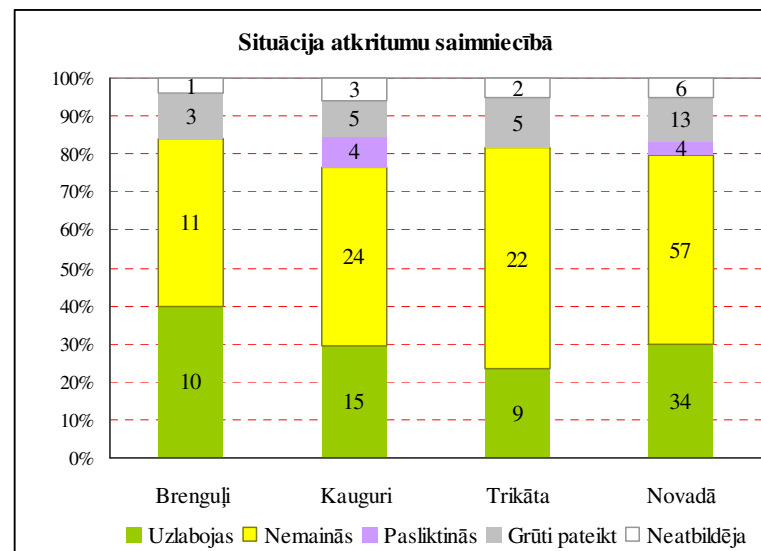
84.att. Atkritumu šķirošana mājāsaimniecībās

86.att. Informētība par atkritumu apsaimniekošanas sistēmu

85.att. Atkritumu izvešana no respondentu mājāsaimniecībām

87.att. Situācijas izmaiņu tendences atkritumu saimniecībā

Ar atkritumu izvešanu labs stāvoklis ir tikai Brenguļu pagastā, kur tikai 2 respondenti norādījuši, ka viņiem nav līguma ar atkritumu apsaimniekotāju (85.att.). Pārējās teritorijas daļās šis rādītājs ir 2 – 3 reizes sliktāks. Paši atkritumus neizved neviens, bet par problēmas risināšanas “citu” variantu viņi neizsakās. Vienā gadījumā gan ir strupi norādīts “bedrē!”. Tas apliecina, ka nozīmīga daļa sadzīves atkritumu vēl joprojām nekontrolēti nonāk dabas vidē un piesārņo to; iespējams, ka arī ar bīstamām komponentēm. Ļoti zīmīgi, ka šo respondentu daļa pa pagastiem izteikti parāda saistību ($a=0,992!$) ar to daļu, kas uzskata sevi par nepietiekami informētiem atkritumu apsaimniekošanas jautājumos un vēl ciešāk ($a=0,996!!!$) ar to daļu, kas vispār nav atbildējuši uz šo jautājumu. Pēdējais nozīmē, ka tikai laba informēšana problēmu pilnībā neatrisinās.

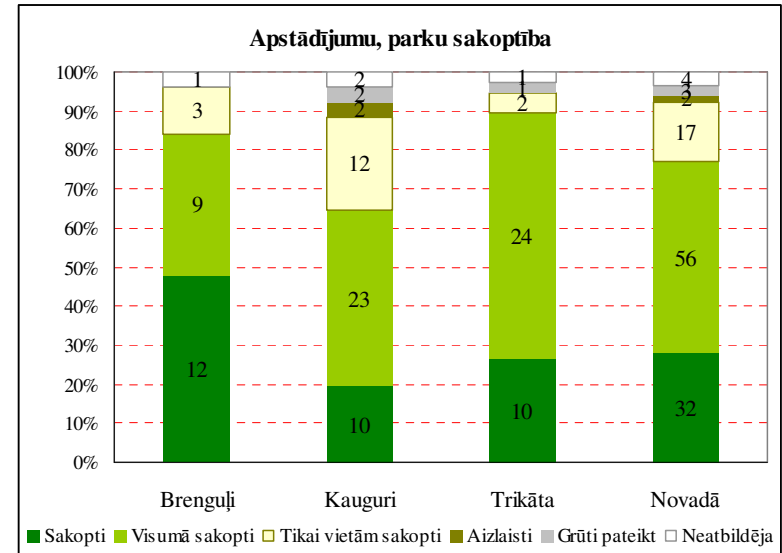
Tai pašā laikā gan saimnieciskie, gan informatīvie pasākumi savu mērķi lēnām sasniedz, jo nozīmīga respondentu daļa uzskata, ka šī sfēra pamazām tiek sakārtota un stāvoklis uzlabojas. Pesimisti te ir vien atsevišķi respondenti.

6.5. Zaļā zona

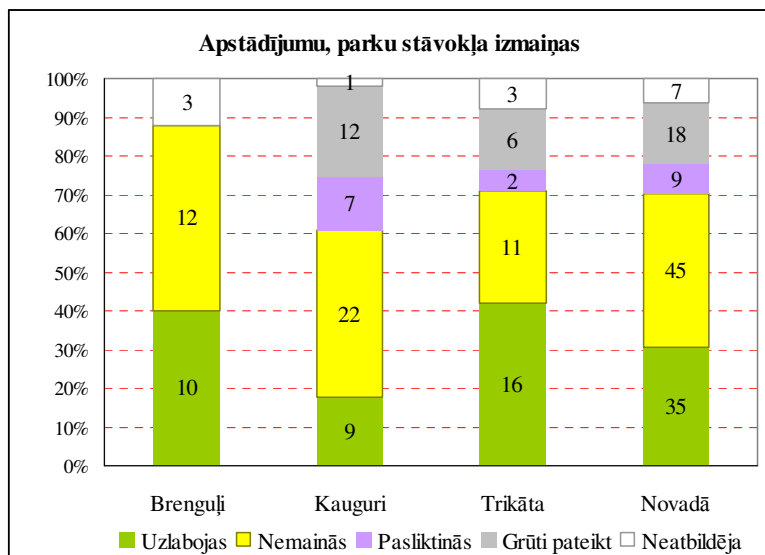
Apstādījumu un parku sakoptība no vides pārvaldības viedokļa nav tik kritiska, kā notekūdeņi un atkritumi, taču tā ievērojamā mērā veido teritorijas vizuālo tēlu. Lielākā daļa respondentu ir visai vienprātīga novada pozitīvā vērtējumā (88.att.). Vienīgi Kauguru pagasta iedzīvotāji ir kritiskāki – tas sasaucas ar viedokļiem par vairākām nekoptām vietām pagasta centra tuvumā un dārzkopības kooperatīvu teritorijām (skat. 9.tabulu 49.lpp.).

Vairums respondentu ir optimisti un atzīmē stāvokļa saglabāšanos vai uzlabošanos (89.att.), bet pasliktināšanos atzīst acīmredzot tie iedzīvotāji, kas dzīvo šo nesakopto teritoriju tiešā tuvumā vai bieži tur

uzturas. Komunālajai saimniecībai, tā pašiem iedzīvotājiem vēl ir pietiekami daudz ko darīt šai jomā.

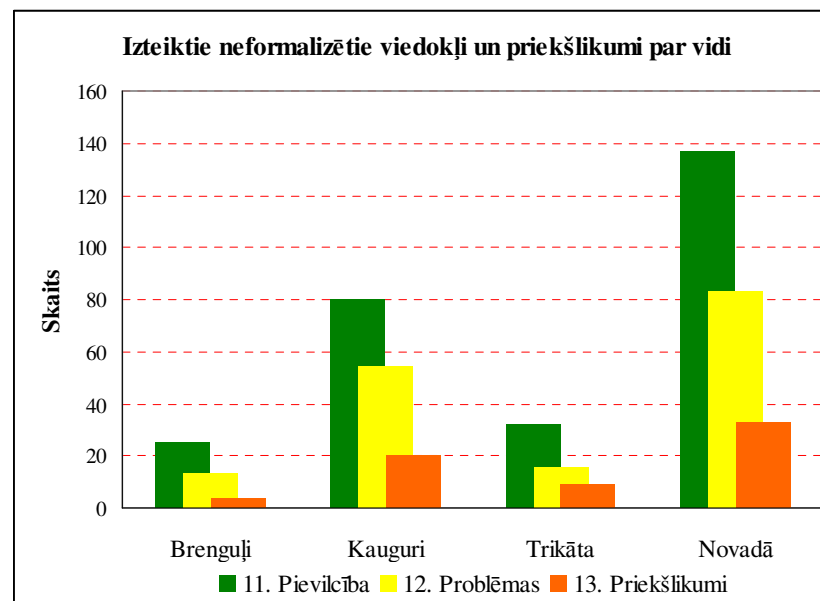
88.att. Apstādījumu un parku sakoptības vērtējums

89.att. Apstādījumu un parku sakoptības izmaiņu tendences

6.6. Viedokļi par vides stāvokli un problemātiku

Nozīmīgu, formalizētajiem viedokļu variantiem papildinošu informāciju sniedza respondentu atbildes brīvā formā. Tieši vides jautājumos viņi bija ļoti atsaucīgi šādu viedokļu sniegšanā – un it īpaši par pievilcīgas vides piemēriem, kur kopumā ir tikuši izteikti gandrīz 140 viedokļi (90.att.). Visaktīvākie un arī viskritiskākie ir Kauguru pagasta iedzīvotāji.

90.att. Nekategorizētā (brīvā) formā izteiktais viedokļu skaits par novada vides pievilcību un problēmām un priekšlikumi vides sakārtošanai

8. tabulā apkopoti viedokļi par sakārtotas, pievilcīgas vides piemēriem novadā. Interesanti, ka bieži tie atbilda arī objektiem, kas bija minēti kā labas būvniecības paraugi – tātad šo būvju saimnieki arī pienācīgi rūpējas par apkārtni.

Atšķirībā no būvniecības, praktiski nav novērojami diametrāli pretēju viedokļu piemēri: ja būvniecības vērtējums var būt visai subjektīvs (patīk/nepatīk), tad vides sakoptības kritēriji no gaumes daudz mazāk atkarīgi.

Redzams, ka pievilcīgas vietas un lietas ir vienlīdz minētas visos pagastos – novads ir bagāts ar tādām. Atšķirībā no apbūves objektiem nevar izdalīt arī kādu izteiktu līderi – par tādiem var uzskatīt vismaz 5

objektus, kuru vidū ir gan kultūras piemineklis, gan izklaižu vieta, gan sabiedriskas nozīmes ēkas un teritorijas, gan privātbiznesa objekts.

Nozīmīgs skaits viedokļu izteikts arī par Mūrmuižas, Brenguļu, Trikātas centru kopējo vides pievilcību.

Kritisko viedokļu skaits ir bijis mazāks, dominē tieši nesakārtotas teritorijas (9.tabula). Atšķirībā no pozitīvajiem piemēriem, ir izteikts līderis un tās ir dārzkopības kooperatīvu teritorijas un to apkārtnē. Pārējie objekti minēti ievērojami mazāku skaitu reižu, taču viņu vidū var kā grupu izšķirt pamestās ēkas, graustus – tādi figurē 16 gadījumos.

Izteiktie viedokļi par labiekārtotu peldvietu trūkumu (3 reizes) un ceļu slikto stāvokli (3 reizes). Ja ceļu stāvoklis ir būtībā vispārzināma problēma, tad plānošanas darba ietvaros notikušajos pasākumos peldvietu problēma atsevišķi nebija izskanējusi.

8.TABULA

Viedokļu par pievilcīgajiem vides objektiem biežums Beverīnas novadā

Objekti	Reizes	Objekti	Reizes
Alus sēta Brenguļos	12	Trikātas centrs	5
Trikātas pilskalns	12	Bērnu laukums Trikātā	4
“Brūtes” viesu nams	10	Kauguru pagastmāja - ezers - tiltiņš	4
Kauguru pamatskola	10	Mūrmuižas centrs	4
Brenguļu pag. “Kaimiņi”	9	Pekas kalns + Miegupes taka	4
Bērnudārzs Mūrmuižā	7	Trikātas pamatskola, parks	4
Brenguļu centrs	7	“Pļavas Būtes”, Kauguru pag.	3
Jaunā bibliotēka Mūrmuižā	7	Pārējie objekti	31
Trikātas saietu nams “Depo”	7	Kopā izteikto viedokļu skaits	139

Pa divām reizēm minēti vēl:

- Abula krasts, tiltiņš; Trikāta,
- Atpūtas komplekss “Jaundzērvītes”, Brenguļi,
- Mūrmuižas estrāde,
- sakoptas ceļmalas,
- Strautmaļi Mūrmuižā,
- tīra, sakopta vide, tīrs gaiss,

bet vēl 17 objekti pieminēti vienu reizi katrs.

**Viedokļu par nepievilcīgiem vai vidi degradējošiem
objektiem biežums Beverīnas novadā**

Objekti	Reizes	Objekti	Reizes
Teritorijas piedražošana, g.k. no mazdārziņiem	13	Bij. komplekss "Grantskalni", Kauguru pag.	2
Atkritumi ceļmalās	6	Cempu vecais klubs	2
A/S "Trikātas siers" attīrīšanas iekārtas	5	Cilvēku rīcība, piesārņošana	2
Skolas ezers, tā apkārtnē un grava; Trikāta	5	Govju kompleksi "Brieži", "Ķiguļi" Kauguros	2
Nepmierinoši apstādījumi Kauguru pag.	4	Nekopti lauki, kūlas dedzināšana	2
Pamestas ražošanas ēkas, fermas	4	Trikātas vecais benzīntanks, tā apkārtnē	2
Mūrmuižas pieturas apkārtnes ainava	3	Citi objekti	15
Pie Trikātas ezera pussagruvusī māja	3	Kopā	70

Pa vienai reizei (.tabulā "Citi objekti") minēti:

- "Stikla šķiedras" tuvums,
- "Zelta Auns" - būvgruži Trikātas centrā,
- attīrīšanas iekārtu jauda Mūrmuižā (nav saprotams, par lielu vai nepietiekama),
- Brenguļos - nav kopējā kanalizācija Pārabulas privāto māju rajonam,
- palu laikā izskalotie atkritumi Gaujmalā,
- kapi Kauguru pag.,
- kompleksa kūtis "Ojāri", Kauguru pag.,
- laukums pie Gaujas (pie Strečiem, Trikātas p.),
- nelegālo kanalizācijas ūdeņu noplūde grāvjos,
- netīrība kūtiņu apkārtnē, Kauguru pag.,
- novada komunālā saimniecība,
- kājāmgājēju celiņš Mūrmuižā,
- suņu kakas un izmestie atkritumi,
- tilts pār Miegupi,
- Trikātas pilskalna nogāzes, ezers nekopti.

Respondenti bija arī salīdzinoši aktīvi, izsakot viedokļus un priekšlikumus par to, kas būtu darāms, lai vides stāvokli novadā uzlabotu (10.tab.).

**Respondentu priekšlikumi par iespējām un pasākumiem
vides sakārtošanai Beverīnas novadā**

Priekšlikuma raksturs	Cik reizes minēts	Piezīmes
Iesaistīt bezdarbniekus vides sakārtošanā	3	Ja ir līdzekļi – arī viņu darbs jāapmaksā
Rīkot biežākas sakopšanas talkas	3	Sabiedriskās aktivitātes
Veloceliņš Mūrmuiža - Valmiera	3	Papildus līdzekļu piesaiste; nav īsti vides problēma
Uzstādīt Mūrmuižas daudzdzīvokļu māju pagalmā mazos konteinerus, urnas	3	Komunālā saimniecība; papildus līdzekļu piesaiste
Izveidot atsevišķi no pašvaldības komunālo pakalpojumu uzņēmumu, kurš nodarbojas ar visiem problemātiskajiem jautājumiem (arī ar vidi)	2	Priekšlikums kā viens no attīstības programmas pamata punktiem rīcībās
Katrā pagastā algot vienu daiļdārznieku	2	Visticamāk, nepietiks līdzekļu, bet novadā viens speciālists būtu iespējams
Sakārtot apkārtni aiz pieturas Mūrmuižā	2	Talka?
Sodīt [par vides piederību], tai skaitā ar piespiedu darbiem	2	Pašvaldības saistošie noteikumi; piespiedu darbu var tikai tiesa
Obligātie visiem iedzīvotājiem slēgt līgumu ar ZAAO par atkritumu izvešanu	2	Varētu regulēt ar saistošajiem noteikumiem
Citi priekšlikumi	8	Skatīt zemāk
Kopā	30	

Pa vienai reizei (.tabulā “Citi priekšlikumi”) minētas sekojošas lietas:

- “Gatves” mazdārziņi pie ūdenstorņa: tiem kas savus dārziņus nekopj – noņemt, jo bēdīgs skats;
- Abula krastos izveidot Dabas apsaimniekotāju - organizētu biedrību ar dabas aizsardzībai nepieciešamajām pilnvarām, kontrolēt upes resursu atjaunšanās resursus, izveidot “Dabas parku” Abula lejtastecē pie Gaujas;
- savākt vairāk priekšlikumus par novada izdaiļošanu, dekorēšanu, parku sakārtošanu, iekārtošanu;
- izlikt ierobežojumus suņu saimniekiem, jo nav vēlēšanās staigāt pa suņu atstātajiem ekskrementiem (jābūt vai nu piesietiem vai voljēram);
- Mūrmuižas centrā trūkst soliņi. Soliņi varētu būt arī parkā pie Miegupītes krastiem;
- sakārtot visus skaistos objektus, regulāra kopšana;
- sakopt Sergejkalna teritoriju, labiekārtot;
- varētu būt skaistas autobusu pieturas vienotā stilā.

Virkne priekšlikumu nebija attiecināmi uz vides problemātiku, taču tos ir nozīmīgi pieminēt. To starpā praktiska rakstura, konkrēti priekšlikumi bija:

- iekārtot peldvietas (izteikts 3 reizes; skat. arī iepriekš pie problemātikas),
- pārveidot Brenguļu sākumskolu par 9-gadīgo skolu,
- uzlabot bērnu rotaļu laukuma inventāru.

Kāds respondents, līdzās ierosinājumiem un minētām problēmām, ir izteicis jauku, pozitīvu novēlējumu: “Viss ir jauks un sakopts, malači, tā turpināt!”

7. RESPONDENTU SOCIĀLAIS PORTRETS

7.1. Respondentu demogrāfiskais raksturojums

Respondenti ir visumā labprāt ir snieguši ziņas par sevi (91.att.), kas ļauj izveidot viņu kopīgo sociālo portretu. Viedokļu analīze pa sociālajām grupām kaut gan iespējama, nav veikta. Attīstības programmas izstrādes kontekstā tas dotu maz papildu informācijas.

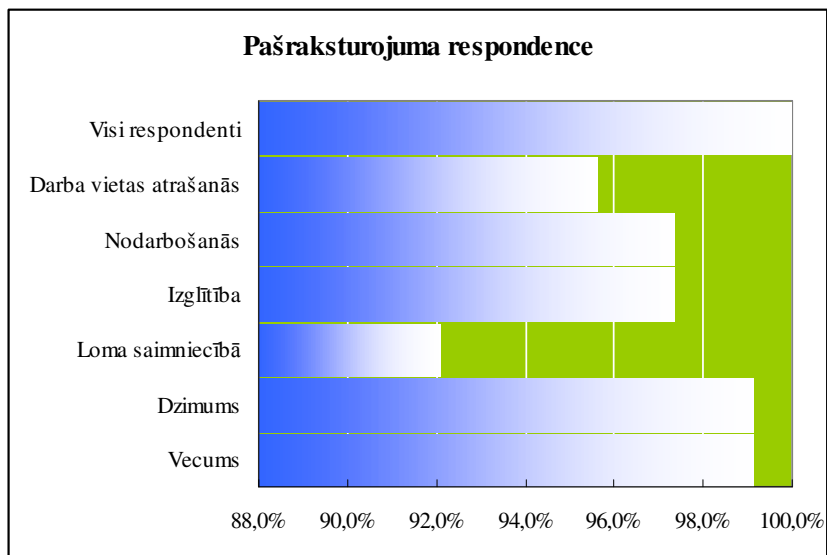
Aptaujā ir pārstāvētas visas izdalītās iedzīvotāju vecuma grupas. Liels pārsvars ir ekonomiski aktīvā vecuma iedzīvotājiem, turklāt visas trīs nosacīti izšķiramās vecuma grupas pārstāvētas samērā vienmērīgi (92.att.).

Vairāk nekā trīs ceturtdaļas respondentu ir sievietes (93.att.) – tā ir tradicionāla aina, jo vīrieši parasti ir daudz skeptiskāk noskaņoti par šādu aptauju vajadzību, kā arī attiecībā uz rezultātu reālu izmantošanu.

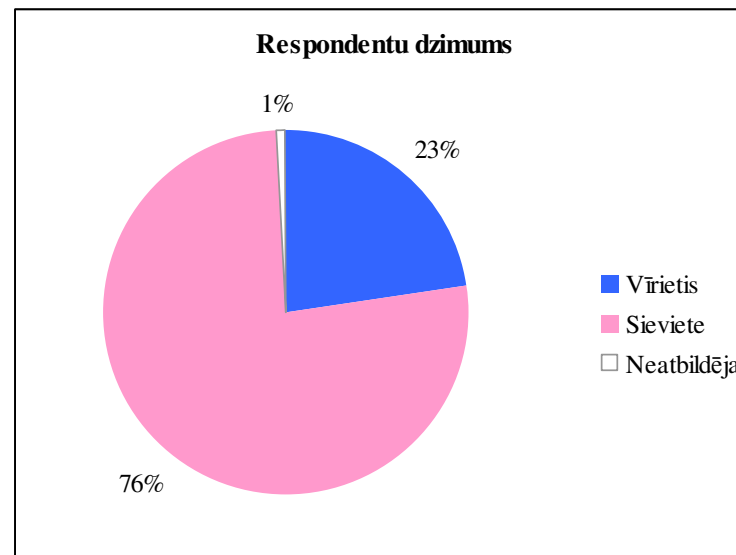
Respondenta loma saimniecībā – vai viņš ir saimniecības vadītājs, vai dara to kopā ar citu ģimenes locekli, vai arī vienkārši dzīvo šai saimniecībā – ir ļoti būtisks rādītājs, kas ilustrē anketas aizpildītāja reālo ietekmi uz ģimenes “politiku” un lēmumu pieņemšanu ģimenē. Tas savukārt nosaka gan sociālās aktivitātes, gan dzīvesveida attiecības ar vidi, u.t.t. Konkrētajā aptaujā lielākā daļa respondentu atzina, ka vada saimniecību kopā ar citu ģimenes locekli – visbiežāk acīmredzot vīru vai sievu (94.att.). “Vieninieku” skaits bija neliels.

Respondentu izglītības jomā dominē vidējā profesionālā izglītība; liels ir arī augstskolu ar bakalaura grādu beigušo skaits (95.att.). Ir pamats domāt, ka šīs iedzīvotāju grupas response ir paaugstināta, salīdzinot ar viņu īpatsvaru sabiedrībā, jo izglītoti cilvēki novērtē attiecīgās informācijas nozīmi. Zināmu iespaidu noteikti atstāja arī anketu izplatīšanas mehānisms. Zemāk izglītotu respondentu skaits gan ir ļoti neliels un pamatā (ne pilnīgi) šo grupu veido skolas vecuma jaunieši, kas izglītību vienkārši vēl nav paspējuši iegūt.

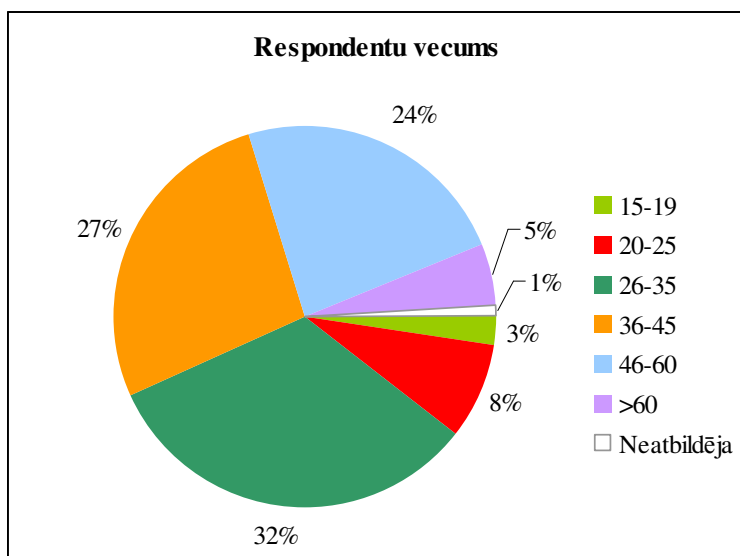
Aplūkojot respondentu sadalījumu pēc nodarbošanās (96.att.), uzkrītoša ir ļoti lielā daļa budžeta iestāžu darbinieku. Daļēji tas skaidrojams ar viņu paaugstināto atsaucību un arī ar anketu izplatīšanas mehānismiem, bet daļēji tomēr norāda uz šī “ekonomikas” sektora neproporcionāli lielo daļu pat tādā attīstītā teritorijā kā Beverīnas novads.

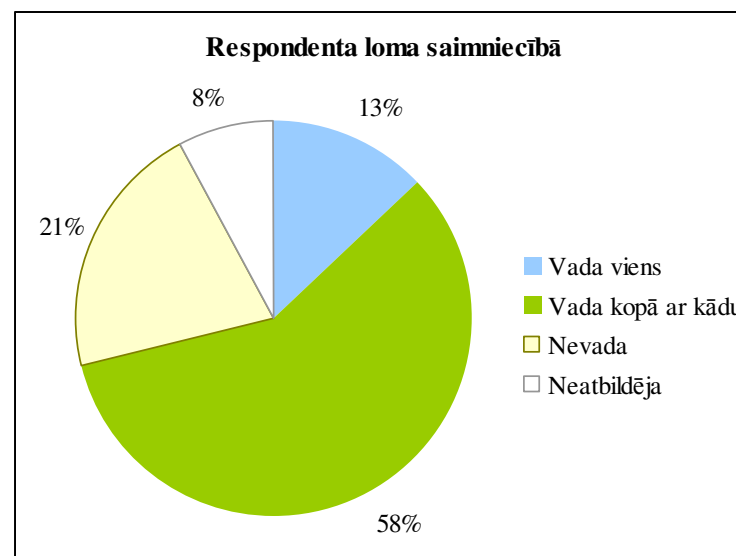
91.att. Atbildēto jautājumu daļa par respondentu pašraksturojumu

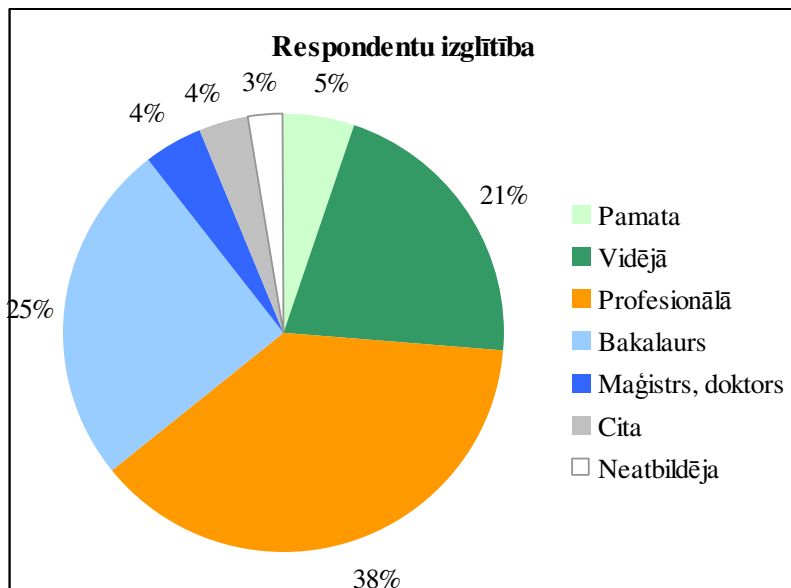
93.att. Respondentu sadalījums pēc dzimuma

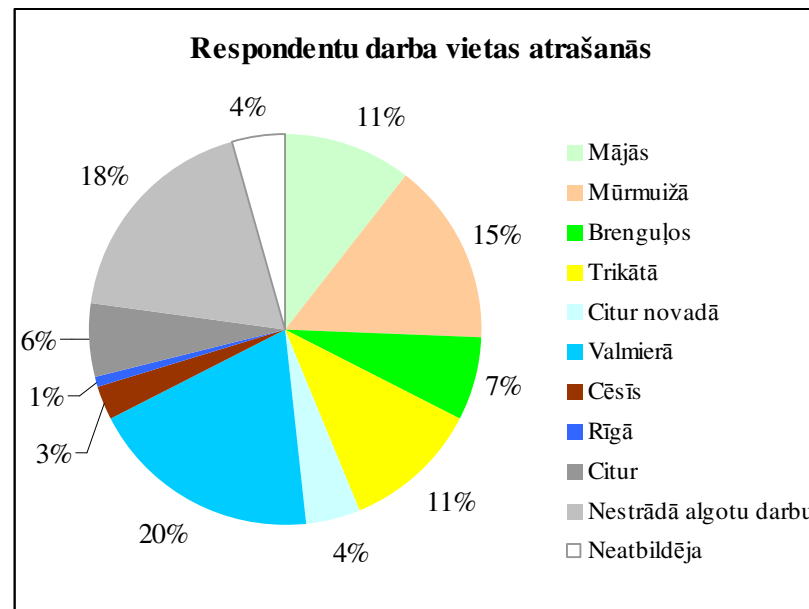
92.att. Respondentu sadalījums pēc vecuma

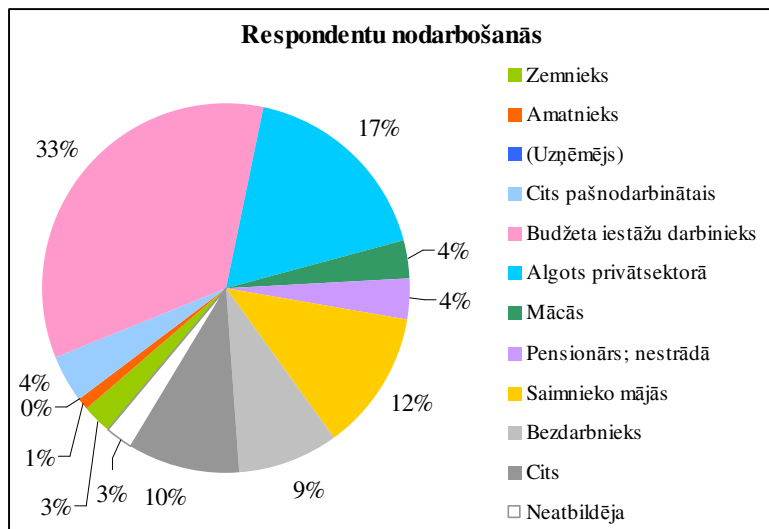
94.att. Respondentu sadalījums pēc viņu lomas konkrētajā mājsaimniecībā

95.att. Respondentu sadalījums pēc izglītības līmeņa

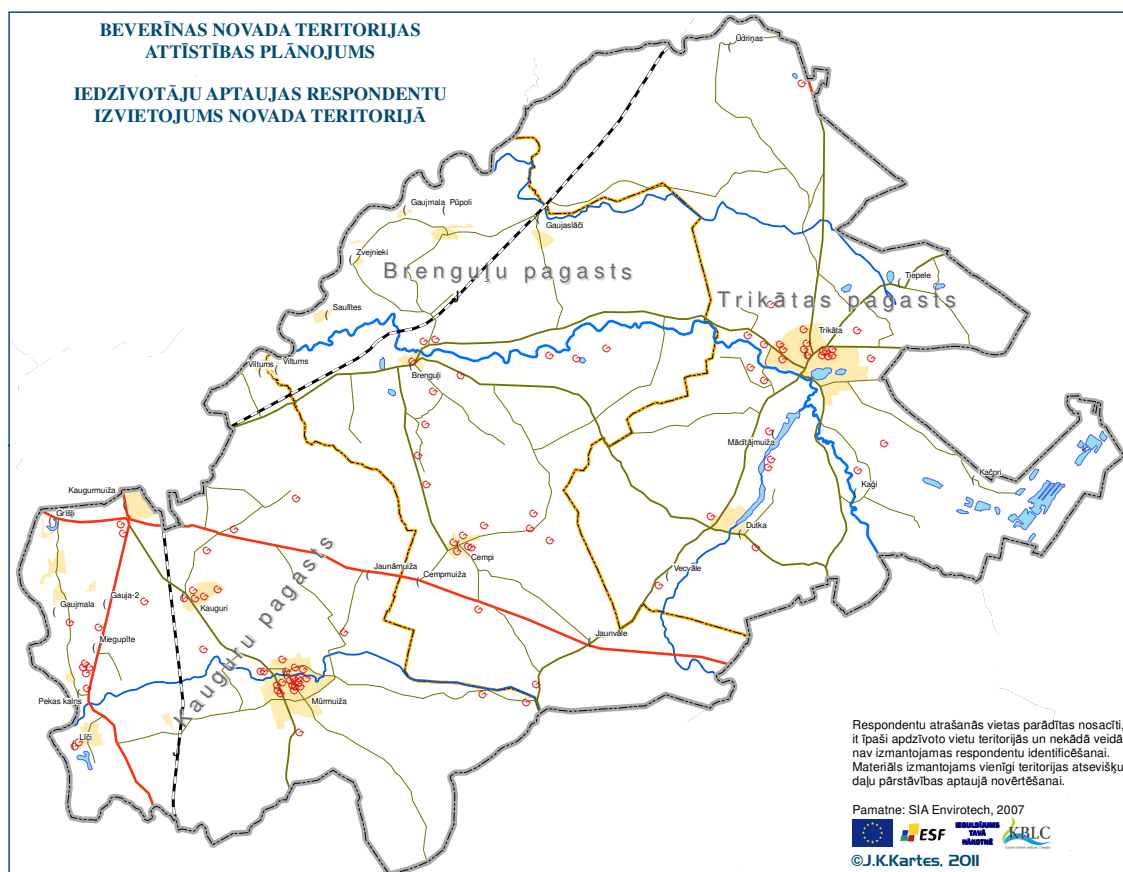
97.att. Respondentu ienākumu gūšanas avotu atrašanās vieta

96.att. Respondentu sadalījums pēc nodarbošanās

Neraugoties uz Valmieras tiešo tuvumu, vairums strādājošo kā sava ienākuma avotu atrašanās vietu norāda Beverīnas novadu – viņu ir 48% pret 30% citur strādājošo (Valmierā 20%; 97.att.). Tas norāda, ka cilvēki ir saistīti ar novadu kā emocionāli, tā ekonomiski, ka novadā ir iespējas un, sekmīgi realizējot novada attīstības plānus, tās tikai pieaug.

Nobeigumā pievienotais 98.attēls parāda, kādu teritorijas daļu pārstāv tie respondenti, kuri bija atzīmējuši to anketā iekļautajā kartē.

98.att. Aptaujas respondentu dislokācijas vietas Beverīnas novadā

No 114 respondentiem savu atrašanās vietu bija norādījuši 98 jeb 86%.

7.2. Respondentu vēlmes un priekšlikumi

Šo informāciju sniedza salīdzinoši neliels skaits respondentu skaits. Viņu vēlmes ir iespējams sadalīt 4 grupās:

- Kopējā informācija:**
 - plānošanas darba aktualitātes – šādas vēlmes izteiktas 14 gadījumos;
 - plašāku vai regulāru informāciju “Beverīnas Ziņotājā”.
- Konkrētās problēmas:**
 - atdzelzošanas iekārtu slikta darbība Mūrmuižā,
 - par NAI uzlabošanu, rekonstrukciju,
 - Mūrmuižas katlumājas tehniskais stāvoklis,
 - veloceļņš Valmiera-Brenguļi,
 - medpunkta problēma Brenguļos,
 - jauniešu atpūtas vietas problēma; saistība ar tīrību, kārtību sabiedriskās vietās.
- Citi viedokļi:**
 - “Informācija ir pietiekama un pieejama. Ja gribēšu ko uzzināt tieši, tad griezīšos pie amatpersonām”;
 - kā tiek pildīti iepriekš plānotie uzdevumi?
- Privātsektora kompetence (attīstības plānošana tieši ar to nenodarbojas, bet var būt veicinošs faktors):**
 - otrs veikals Brenguļos,
 - “Ronas” darba atsākšana, iespējamās vakances.

Daži respondenti arī izmantoja iespēju pievienot pilnīgi nekādā veidā neformalizētu “brīvās tēmas” informāciju, taču izņemot pirmo, tie visi bija sastopami tajā vai citā aptaujas sadaļā minētajās problēmās.

- Nepārvērst Beverīnas novadu par Valmieras pilsētas priekšpilsētu. Saglabāt dabu – vidi.
- Nepieciešami saistošie noteikumi suņu īpašniekiem.
- Pašvaldības darbības optimizācija, novēršot struktūru un funkciju dublēšanos.
- Norādījums uz vides problēmām, kas saistītas ar zemnieku saimniecībām: sakoptība, grausti, smakas.

Valmieras priekšpilsētas statuss ir viena no lielākajām novada priekšrocībām, ko daudzi respondenti ir atzīmējuši. Tas dod iespēju izmantot blakusesošās pilsētas infrastruktūras un citu potenciālu, piesaistīt teritorijai no pilsētas arī naudas devēju un tērētājus, nostiprināt paša novada infrastruktūras. Saprotams, zināms balanss jāievēro, citādi tiešām var rasties riski novada skaistajai dabai un videi, kas ir viena no lielākajām tā vērtībām.

PIELIKUMS

Izziņa par autobusa satiksmes nodrošinājumu Beverīnas pagasta lielākajos infrastruktūras centros. Informācija no www.1188.lv, 2011. gada 17. augustā.

Autobusu satiksmes nodrošinājums Trikātā

Valmiera- Trikāta			Trikāta- Valmiera		
Valmiera*	Trikāta	Dienas	Trikāta	Valmiera	Dienas
07:30	08:10	1234567	06:42	07:15	1234567
10:25	11:07	1234567	11:07	11:45	1234567
15:05	15:41	-2-4---	13:22	13:55	1234567
15:05	15:40	1-3-567	17:32	18:10	1234567
18:20	18:54	1234567			

*) Šeit un turpmāk- Valmieras AO

Autobusu satiksmes nodrošinājums Mūrmuižā

Valmiera-Mūrmuiža			Mūrmuiža-Valmiera		
Valmiera	Mūrmuiža	Dienas	Mūrmuiža	Valmiera	Dienas
06:45	07:00	12345--	07:07	07:30	12345--
07:25	07:40	1234567	07:47	08:10	1234567
09:30	09:45	123456-	09:52	10:15	123456-
11:20	11:35	1234567	11:39	12:00	1234567
13:15	13:30	123456-	13:34	13:55	123456-
15:10	15:25	1234567	15:32	15:52	1234567
17:55	18:10	1234567	18:14	18:35	1234567
19:25	19:40	1234567	19:41	20:00	1234567

Autobusu satiksmes nodrošinājums Cempos

Valmiera-Cempi				Cempi-Valmiera			
Cempi	Valmiera	Dienas	Piezīmes	Valmiera	Cempi	Dienas	Piezīmes
06:55	07:11	12345--	Skolu brīvlaikos	06:25	06:56	12345--	Skolas laikā
07:00	07:24	12345--	Skolas laikā	06:25	06:53	12345--	Skolu brīvlaikos
08:36	09:00	12345--	Skolas laikā	08:15	08:36	12345--	Skolas laikā
09:31	09:50	1234567		11:50	12:09	-----7	
15:30	16:25	12345--	Skolas laikā	11:50	12:09	123456-	
16:32	16:55	12345--	Skolas laikā	15:10	15:30	12345--	Skolas laikā
17:06	17:25	-----7	Skolas laikā	16:10	16:32	12345--	Skolas laikā
18:01	18:32	----5-7		17:40	18:02	1234-6-	
18:02	18:25	1234-6-		17:40	18:01	----5-7	
				17:45	18:01	-----7	Skolas laikā

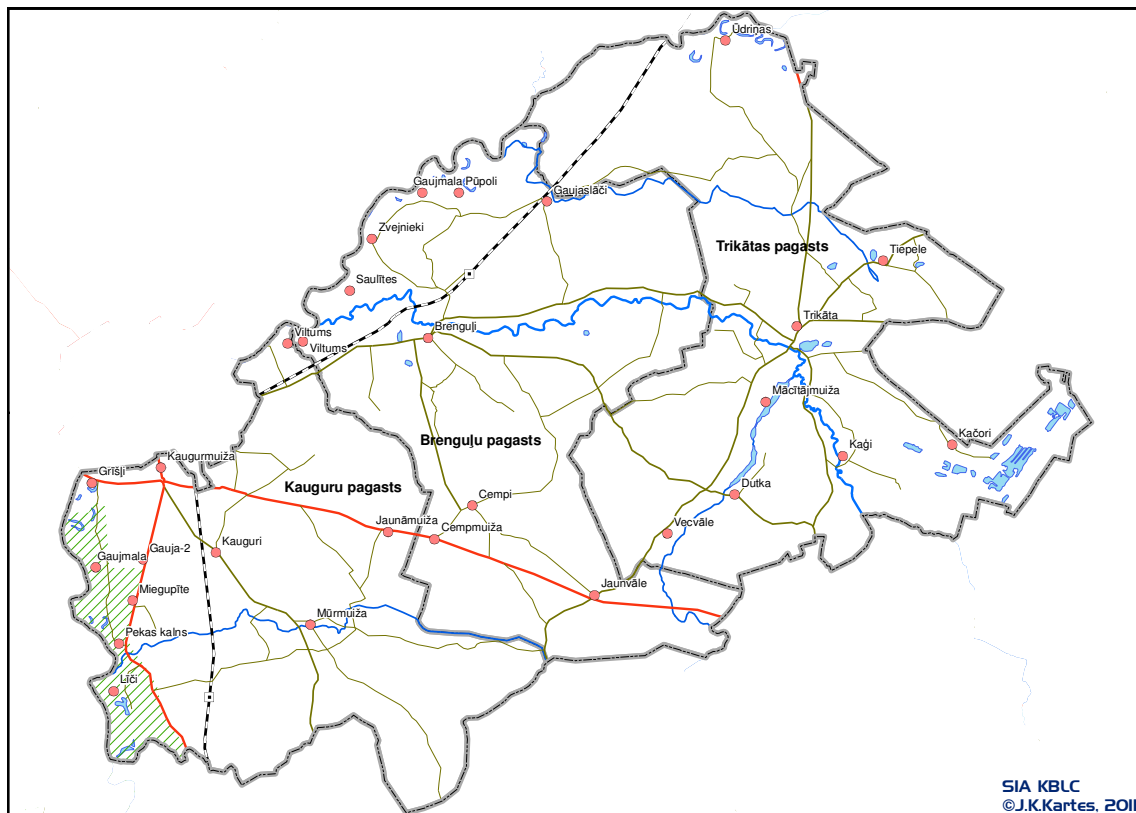
Autobusu satiksmes nodrošinājums Brenguļos

Valmiera-Brenguļi				Brenguļi-Valmiera			
Valmiera	Brenguļi	Dienas	Piezīmes	Brenguļi	Valmiera	Dienas	Piezīmes
06:30	07:05	12345--	Skolas laikā	06:44	07:20	12345--	Skolas laikā
06:30	06:44	12345--	Skolas laikā	07:01	07:15	1234567	
07:30	07:45	1234567		07:05	07:20	12345--	Skolas laikā
08:15	08:44	12345--	Skolas laikā	08:44	09:00	12345--	Skolas laikā
09:35	10:35	----67	01.05. - 30.10.	09:35	09:47	123456-	Norma - A SIA
09:35	09:48	--3----	01.06. - 30.09.	09:48	10:50	----67	01.05. - 30.10.
09:35	10:35	--3----	01.06. - 30.09.	09:48	10:50	--3----	01.06. - 30.09.
09:35	09:48	----67	01.05. - 30.10.	10:35	10:50	----67	01.05. - 30.10.
10:25	11:31	1234567		10:35	10:50	--3----	01.06. - 30.09.
10:25	10:38	1234567		10:38	11:45	1234567	
13:55	14:09	12345--	Skolas laikā	11:31	11:45	1234567	
15:05	15:17	-2-4---		13:42	13:55	1234567	
15:05	15:17	1-3-567		14:10	14:25	12345--	Skolas laikā
15:10	16:09	12345--	Skolas laikā	16:09	16:25	12345--	Skolas laikā
16:00	16:12	123456-	Norma - A SIA	16:25	16:55	12345--	Skolas laikā
16:10	16:25	12345--	Skolas laikā	16:54	18:00	--3----	01.06. - 30.09.
				16:54	18:00	----67	01.05. - 30.10.
16:40	16:54	--3----	01.06. - 30.09.	17:45	18:00	--3----	01.06. - 30.09.
16:40	17:45	--3----	01.06. - 30.09.	17:45	18:00	----67	01.05. - 30.10.
				17:52	18:32	----5-7	
				17:53	18:25	1234-6-	
				17:56	18:10	1234567	

IEDZĪVOTĀJU APTAUJAS ANKETA BEVERĪNAS NOVADA TERITORIJAS UN ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAI

I. Kopējie jautājumi par māsaimniecību

- 1. Dzīves vieta ir izvēlieties vienu atbildi:** Brenguļu pag., Kauguru pag., Trikātas pag.
- 2. Dzīvoju izvēlieties vienu atbildi:** lauku sētā, savā mājā ciematā, vairāku dzīvokļu mājas dzīvoklī.
- 3. Zeme izvēlieties vienu atbildi:** ir galvenokārt īpašumā, ir galvenokārt lietojumā,
 īpašumā nav, bet ir piederējusi agrāk, zemes īpašums nekad nav piederējis,
- 4. Ģimenes apdzīvotās telpas izvēlieties vienu atbildi:** ir paša (vai ģimenes locekļa) īpašumā,
 pieder citam īpašniekam.
- 5. Māsaimniecībā pastāvīgi dzīvojošo skaits izvēlieties vienu atbildi:**
 1, 2, 3, 4, 5, vairāk nekā 5
- 6. Vai varat novada kartē kaut vai aptuveni atzīmēt, kur atrodas Jūsu dzīvesvieta?**

Nevēlos/nevaru norādīt

- 7. Mūsu mājoklī ir izvēlieties vajadzīgās atbildes:**
 ūdensvads, kanalizācija, skalojumā tualete, centralizēta karstā ūdens padeve, kopējā centrālāpkure, pašu kurināma centrālāpkure, stacionārā tālruņa līnija, interneta pieslēgums, kabeļtelevīzijas pieslēgums, individuālais "satelītšķīvis"

8. Ģimenes izmantotie pakalpojumi atzīmējiet vajadzīgo pie pakalpojumiem, kurus izmantojat; pie tiem pakalpojumiem, kurus neizmantojat, neatzīmējiet neko

Pakalpojums	Pakalpojuma saņemšanas vieta tikai <i>viena, galvenā</i>			Ja neizmantojam Beverīnas novadā, tad kāpēc? atzīmējiet <i>visus</i> vajadzīgos				
	Novadā	Valmierā	Citur (<i>ierakstiet, kur</i>)	nav pieejams	Ir, bet neērti nokļūt	Dārgi	Slikta kvalitāte	Cits iemesls
Sociālie un pašvaldības pakalpojumi								
Bērnudārzs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sākumskola, pamatskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vidusskola	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pieaugušo izglītība	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ģimenes ārsts	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zobārsts	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cita veselības aprūpe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bibliotēka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Interneta publiskā pieeja	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kultūras nams	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muzejs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
NVO aktivitāšu vietas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veco ļaužu iestāde	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Būvlietas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Atbalsts uzņēmējdarbībai	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sociālā palīdzība	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐
Komercpakalpojumi								
Pārtikas veikali	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Citi ikdienas iepirkumi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pasts, sakari	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Banka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Beverīnas novada attīstības programma 2012.- 2018.

Atpūta, kultūra, izklaide	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐
Frizieris, skaistumkopšana	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐
Tūrisma informācijas c.	☐	☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐

III. Attīstības plānošanas jautājumi

1. Kā Jūs vērtējat Beverīnas novada pievilcību? *izvēlieties vienu atbildi*

Ir labākā vieta, kur dzīvot; mīlu savu ciemu un novadu, bet ir lietas, kas man nepatīk; vieta kā vieta, labi, bet nekā īpaša; diez kas nav, bet citur jau nebūs labāk; neciešama vieta, pametīšu, tiklīdz būs iespēja; nevaru/negribu atbildēt

2. Kā Jūs vērtējat novada domes darbu kopumā? *izvēlieties vienu atbildi*

Nevainojami; iespēju robežās dome cenšas, cik spēj; ir dažas problēmas, kas netiek risinātas pietiekami atbildīgi; darīts jau tiek, bet īpašu rezultātu nav; domei vienalga, kas notiek novadā; nevaru/negribu atbildēt

3. Kā jūs vērtējat novada domes plānošanas darbu? *izvēlieties vienu atbildi*

Plānošana notiek pārdomāti un tālredzīgi; visumā labi; tikai daži jautājumi tiek normāli plānoti; plānošanas darbs pamests novārtā; nevaru/negribu atbildēt

4. Kā Jūs uzzināt, kas notiek domē? *var izvēlēties vairākas atbildes:*

Regulāri apskatu novada mājaslapu internetā; lasu "Beverīnas Ziņotāju"; no domes amatpersonām; no citiem iedzīvotājiem; neinteresējos par to, nevaru/negribu atbildēt.

5. Kā jūsuprāt novada dome informē iedzīvotājus? *izvēlieties vienu atbildi*

Labi; vienmēr iespējams būt lietas kursā par visu; gadās, ka piemirst paziņot par svarīgām lietām; nav informācijas; pārāk plaša informācija; nevaru/negribu atbildēt

6. Kā jūsuprāt novada dome uzklausa iedzīvotājus? *izvēlieties vienu atbildi*

Iesniegumi tiek izskatīti ātri un korekti, idejas uzklauskas; visumā labi, bet dažreiz pavirši; neuzklausa, uz iesniegumiem atbild formāli; nevaru/negribu atbildēt

7. Iespējas nopelnīt iztikai novada teritorijā vērtēju kā *izvēlieties vienu atbildi*

ļoti labas, reālas; apmierinošas, sliktas, nekādas, nezinu/negribu atbildēt

8. Novada priekšrocības *var izvēlēties vairākas atbildes:* Valmieras pilsētas tuvums,

labi satiksmes ceļi, trīs dažādi pagasti, skaista ainava, iespējas labāk izmantot teritoriju,

citas

ierakstiet, kādas

9. Novada trūkumi *var izvēlēties vairākas atbildes:*

Valmieras pilsētas tuvums, slikti satiksmes ceļi, trīs dažādi pagasti, nabadzīga, nekopta ainava, trūkst iespēju labāk izmantot teritoriju,

citi

ierakstiet, kādi

10. Domāju, ka novadā būtu jāattīsta *var izvēlēties vairākas atbildes:*

Lauksaimniecība, kokapstrāde, mežu apsaimniekošana, tūrisms, lauku tūrisms, pārtikas rūpniecība, cita rūpniecība, kultūrainava bez ražošanas,

citu

ierakstiet, ko

11. Sabiedriskā transporta izmantošana

a) **Sabiedrisko transportu izmantoju** *izvēlieties vienu atbildi:* ik dienas/darba dienās, 2-3 reizes nedēļā, reizi nedēļā, 2-3 reizes mēnesī, reizi mēnesī, retāk vai nekad.

b) **mans viedoklis par sabiedrisko transportu** *izvēlieties vienu atbildi:* tas mani pilnība apmierina, neiet vajadzīgajos virzienos, kursē pārāk reti, nejūtu pēc tā vajadzības

c) **virzieni, kuros vajadzētu uzlabot autobusu satiksmi** *izvēlieties atbildes:*

satiksme starp novada pagastu centriem – Brenguļiem, Mūrmuižu, Trikātu, Valmiera, Cēsis, Smiltene, tieša satiksme ar Rīgu, citur
kur? _____

12. **Personiskais transports** *izvēlieties vienu atbildi:*

mums ir, nav, bet plānojam iegādāties, nav un neplānojam iegādāties.

13. **Cienu ielas un to stāvoklis**

a) **Ielas ir:** *izvēlieties vienu atbildi* labā stāvoklī; visumā labas; tikai atsevišķas labas; sliktas; nevaru pateikt.

b) **Ielu stāvoklis:** *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas; nemainās; pasliktinās; nevaru pateikt.

14. **Citi satiksmes ceļi un to stāvoklis**

a) **Ceļi ir** *izvēlieties vienu atbildi* labā stāvoklī; visumā labi; tikai atsevišķi labi; slikti; nevaru pateikt.

b) **Ceļu stāvoklis:** *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas; nemainās; pasliktinās; nezinu.

IV. Teritorijas plānošanas jautājumi

Šeit lūdzam sniegt ziņas par to būvniecību un ar to saistītām darbībām, ko veic Jūsu ģimene tikai Beverīnas novada teritorijā un tikai Jūsu vai kādam jūsu ģimenes loceklim piederošā zemesgabalā.

1. **Jaunas būvniecības plāni** (*atzīmēt vienu*):

būvniecība patlaban notiek, plānojam to uzsākt tuvākajos gados
 šobrīd neplānojam.

2. **Pārbūves plāni** (*atzīmēt vienu*):

pārbūve patlaban notiek, plānojam to uzsākt tuvākajos gados
 šobrīd neplānojam.

3. **Objekti, ko būvējat no jauna vai pārbūvējat** *var izvēlieties vairākas atbildes:*

dzīvojamā ēka, palīgēkas (pirts, garāža, kūts, šķūnis, u.tml.), dzīvokļa pārbūve,
 objekti uzņēmējdarbības veikšanai.

4. **Objekti, ko plānojat būvēt no jauna vai pārbūvēt** (*atzīmēt*):

dzīvojamā ēka, palīgēkas (pirts, garāža, kūts, šķūnis, u.tml.), dzīvokļa pārbūve,
 objekti uzņēmējdarbības veikšanai.

5. **Problēmas ar būvprojekta saskaņošanu** *var izvēlieties vairākas atbildes:*

nav bijuši būvprojekti, nav bijušas problēmas, ir bijušas problēmas – īsi aprakstiet, kādas:

6. Plānoju vēlos veikt zemes transformāciju:

- lauksaimniecības vai meža zemi par dzīvojamās apbūves teritoriju,
- lauksaimniecības vai meža zemi par ražošanas apbūves teritoriju,
- lauksaimniecības zemi par meža zemi,
- meža zemi par lauksaimniecības zemi,
- citu

ierakstiet, kādu

--

- neplānojam.

7. Zemes gabalu izmaiņas:

plānojam vai veicam sadalīšanu, plānojam vai veicam apvienošanu, neplānojam.

8. Vai, pēc Jūsu domām, būtu vajadzīgi kādi ierobežojumi būvniecībā var izvēlēties vairākas atbildes:

- bijušajos pagastu centros, Valmieras pilsētas tuvumā, citur novadā,
- nē, tas būtu lieki.

9. Nosauciet trīs, Jūsaprāt labas apbūves piemērus novadā:

1.
2.
3.

10. Nosauciet trīs, Jūsaprāt sliktas vai nepareizas apbūves piemērus novadā:

1.
2.
3.

11. Nosauciet vienu, Jūsaprāt, galveno ar būvniecību saistīto problēmu novadā:

V. Vides jautājumi

1. Kā Jūs vērtējat vispārējo vides stāvokli Beverīnas novadā? izvēlieties vienu atbildi

Novads tīrs, sakopts, nav kur piesieties; visumā labi, bet ir lietas, kas man nepatīk; novads netīrs, nekopts; nevaru/negribu atbildēt

2. Mani traucē nepatīkamas smakas: izvēlieties vienu atbildi

pastāvīgi; bieži; pa retam; nekad; grūti pateikt.

Ja varat, mēģiniet īsi aprakstīt šo smaku un minēt vietu, kur, Jūsaprāt, tā rodas.

--

3. Mani traucē troksnis: *izvēlieties vienu atbildi*

pastāvīgi; bieži; pa retam; nekad; grūti pateikt.

a) Trokšņa avots, manuprāt, ir: *var izvēlēties vairākas atbildes:*

transporta; ražošana; sadzīves trokšņi; cits; (ierakstiet, kāds); grūti pateikt.

4. Mani traucē putekļi: *izvēlieties vienu atbildi*

pastāvīgi; bieži; pa retam; nekad; grūti pateikt.

a) Manuprāt, tie nāk no: *var izvēlēties vairākas atbildes:*

ražošanas; transporta kustības; citurienes (ierakstiet, no kurienes); grūti pateikt.

5. Transporta un rūpniecības ietekmes. *izvēlieties vienu atbildi*

Ražošana un transports dzīves vietā mani netraucē; ražošana pārāk tuvu dzīvojamām mājām; intensīva transporta kustība pārāk tuvu dzīvojamām mājām; gan transporta kustība, gan ražošana ļoti apgrūtināša; nevaru/negribu atbildēt

6. Ūdens apgāde

a) Ūdens apgādei lietoju: *izvēlieties vienu atbildi* kopējo ūdensvadu; mums ir grodu vai dzītā aka (spice).

b) Ūdens kvalitāte ir: *izvēlieties vienu atbildi* laba; laba, bet reizēm pasliktinās; bieži slikta; pastāvīgi slikta; grūti pateikt.

c) Stāvoklis: *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas nemainās pasliktinās grūti pateikt.

7. Kanalizācija

Mana māja ir pieslēgta kopējam kanalizācijas tīklam: jā; nē; nezinu.

8. Dabas ūdeņi novada teritorijā: *raksturojiet līdz trim Jums labāk zināmajām upēm vai ūdenstilpēm (dīķiem, ezeriem) un izvēlieties vienu atbildi katrai no tām*

Nosaukums	Tīrs	Visumā tīrs, bet varēja būt labāk	Atsevišķās vietās netīrs	Netīrs, piedrazots	Nezinu
1.	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐

b) Ūdeņu stāvoklis: *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas; nemainās; pasliktinās; grūti pateikt.

c) Peldvieta: novada teritorijā visbiežāk izmantoju to peldvietu, kas atrodas *ierakstiet, kur*

_____. Tā ir tīra, labiekārtota; tīra, bet nav labiekārtojuma, nesakopta, nepievilcīga. Novada teritorijā peldvietu neizmantoju.

9. Atkritumi

a) **Atkritumus:** *izvēlieties vienu atbildi* šķiroju; labprāt šķirotu, bet nav, kur; nešķiroju.

b) **Informācija par atkritumu apsaimniekošanu** ir pietiekama; nav pietiekama

c) **Atkritumus mums aizvāc:** *izvēlieties vienu atbildi* saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar atkritumu apsaimniekotāju; atkritumus izvedam paši; citi varianti kādi?

--

d) **Atkritumu apsaimniekošanas situācija:** *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas; nemainās; pasliktinās; grūti pateikt.

10. Ciemu apstādījumu, zaļās zonas vērtējums

a) **Apstādījumi ir:** *izvēlieties vienu atbildi* sakopti; visumā sakopti; tikai atsevišķās vietās sakopti; aizlaisti; grūti pateikt.

b) **Apstādījumu stāvoklis:** *izvēlieties vienu atbildi* uzlabojas; nemainās; pasliktinās; grūti pateikt.

11. Trīs, manuprāt, pievilcīgas lietas un vietas Beverīnas novadā

1.
2.
3.

12. Trīs, manuprāt, lielākās vides problēmas Beverīnas novadā

1.
2.
3.

13. Mans priekšlikums vides sakārtošanai Beverīnas novadā

--

VI. Zīnas par sevi

1. Vecums

15-19, 20-25, 26-35, 36-45, 46-60, vairāk nekā 60

2. Dzimums: vīrietis, sieviete,

3. Saimniecība *izvēlieties vienu atbildi:*

mājsaimniecību vadu viens; mājsaimniecību vadu kopā ar laulāto vai citu ģimenes locekli, nevadu mājsaimniecību (dzīvoju pie vecākiem, u.tml.).

4. Izglītība *izvēlieties vienu atbildi:*

pamata, vidējā, vidējā profesionālā, augstākā (bez grāda, bakalaura), augstākā (maģistrs, doktors), cita.

5. Nodarbošanās *izvēlieties tikai vienu galveno, ja ir vairākas!:*

zemnieks, amatnieks, uzņēmējs, cita veida pašnodarbinātais,
 valsts vai pašvaldības iestādes darbinieks, algots darbinieks privāts sektorā,
 skolnieks/students, nestrādājošs pensionārs, mājsaimnieks (mājsaimniece),
 bezdarbnieks, cita.

6. Darba vietas atrašanās *izvēlieties vienu atbildi:* Strādāju savā saimniecībā/mājās,

Mūrmuižā, Brenguļos, Trikātā, citur novadā, Valmierā,
 Cēsīs, Rīgā citur nestrādāju algotu darbu.

7. Ko Jūs vēlētos uzzināt par Beverīnas attīstības un teritorijas plānošanu?

8. Kādu anketas iepriekšējos punktus neminētu informāciju Jūs vēl vēlētos sniegt?

Paldies par atsaucību!

✂-----

Ja Jūs vēlaties turpmāk personīgi saņemt ziņas par teritorijas plānošanas gaitu un/vai piedalīties plānošanas un sabiedriskās apspriešanas pasākumos, tad lūdzam sniegt par sevi sekojošas ziņas:

Vārds, uzvārds _____

Nodarbošanās, amats _____

Adrese _____ **tālrunis** _____

e-pasts _____

Informāciju varat iesniegt atsevišķi no anketas.

DARBA SEMINĀRU REZULTĀTI

1. NOVADA PROBLEMĀTIKA (GRUPU INTERVIJU REZULTĀTI)

Šīs grupu intervijas notika Brenguļos 2011. gada 2.maijā. Piedalījās uzaicināti dažādu jomu pārstāvji un speciālisti; principā netika liegta neviena interesenta līdzdalība.

1.1. Novada dome (15 dalībnieki)

- Ceļu tīkla traģiskais stāvoklis un neatbilstība novada struktūrai.
- Nav komunālās saimniecības politikas:
 - atbildības sadalījuma,
 - informācijas,
 - organizācijas.
- Zemes izmantošana; graustu problēma.
- Policentrisms un tā saistība ar ceļiem.
- Valmieras tuvuma iespēju izmantošana un izglītības iestāžu iespējas saistībā ar to.
- Nepmierinoša komunikācija ar iedzīvotājiem.

1.2. Komunālā saimniecība (3 dalībnieki – pagastu pārvalžu atbildīgie speciālisti)

- Ūdens un kanalizācijas tīklu nolietojums.
- Atdzelžošanas problēmas, it īpaši Trikātā.
- NAI pārbūve, samazinot jaudu:
 - TEP izstrāde (līdzšinējais nav akceptēts).
 - šķidro atkritumu pieņemšanas iespējas.
- Atkal pašvaldības ceļi:
 - vajag vismaz 40 – 50 tūkst. Ls katram pagastam,
 - vajag tehniku, ar ko kopt,
 - grāvju veidošana, sakārtošana.
- Siltumapgāde – aktuāla rekonstrukcija, katlu nomaiņa, dublēšana.
- Pašvaldības SIA izveidošana:
 - dome deleģē funkciju izpildi,
 - tehnikas iegāde,
 - darbinieku piesaiste.

Uznēmēji (10 dalībnieki)

- Ceļu problēma
- Mūrmuižas ielas pagarinājums (kopējas intereses ar Valmieru); ES finansējuma iespējas.
- Ceļu remontu vietu prioritizēšana (ceļu karte); satiksme ar Trikātu.
- Cilvēkresursi
- Profesionāli prasmīgu/izglītotu cilvēku trūkums un vāja informācijas aprīte.
- Sadarbība ar skolām un skolniekiem, arī no pilsētas. Lauksaimniecības pulciņi.
- Komunikācija ar novadu – visumā sekmīga, bet lielas rezerves.
- Infrastruktūra un īpašumi

- Latvenergo katastrofa: kvalitāte, agresīvas cenas, lēna reakcija. Problēmas līdzfinansējuma piesaistei, lai kaut ko uzlabotu.
- Adresācijas sistēmas juceklis.
- Īpašumu problēmas: zemes izmantošana ražošanai un grausti.
- Meliorācijas sistēmu uzturēšana + vēršanās pret apzināti ļaunprātīgu rīcību.

Izglītība un kultūra (10 dalībnieki)

- Izglītības sistēma
 - neraksturīgās funkcijas bibliotēkām
 - mūžizglītības centri
 - atkarība no projektu finansējuma (arī NVO)
 - modelis, kas konkurē ar Valmieru: mazas klases, interšu izglītība, iespēja iegūt profesiju, internāts
- Kultūras telpa
- Beverīna kā zīmols
 - informācija par kultūras vērtībām – sistēmas vajadzība
 - velociņi un to drošība
 - tūrisma takas un ūdenstūrisms – atbildības sadalīšana
 - kultūrsvētki; aktivitātes un to koordinācija
 - kā dabūt sociālo riska grupu cilvēkus šais programmās?

Sociālais sektors un NVO (12 dalībnieki)

- Darbaspēka un pabalstu problēma: nepieciešami, bet demotivē cilvēkus
- Viedoklis: uzskata, ka sistēma strādā labi. Bāriņtiesa visu redz pozitīvi un nodrošinātu.
- Sadarbība:
 - ar kaimiņiem sociālās aprūpes iestāžu jomā
 - ar pašvaldību transporta jomā.
- NVO: atkarība no projektu finansējuma (“Ģimenes šūpulis”); vāja sadarbība ar novadu.
- Viedoklis: bērnu darbības brīvajā laikā un brīvlaikā
- Veselības aprūpe: sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu nepietiekamība Brenguļos – centra būvniecība...
- Dārzkopības sabiedrības: to statusa maiņa un infrastruktūras problēmas
- Sociālā drošība – nebūt viss nav tik skaisti un problēmas IR.
- Draudzes viedoklis – nevalstiskajiem jābūt kā pašvaldības “bakstītājiem”. Ļoti nopietna situācija ar Trikātu...

2. NOVADA SVID ANALĪZE

Novada SVID analīze izstrādāta grupu darbā 2011. gada 19.maijā Brenguļos.

2.1. Nediferencējami kopējie faktori

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ○ Novada nosaukums kā labi atpazīstams zīmols ○ Novada kompakta, pārskatāma teritorija ○ Valmieras tuvums – valsts pakalpojumu iestādes, darbavietas 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neliels iedzīvotāju skaits, slikta demogrāfiskā situācija, emigrācija ○ Valmieras tuvums: cilvēki strādā pilsētā, ar to saistītie efekti - bērni aiziet mācīties uz pilsētu, u.c.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mazs novads, iespēja radīt elitāru novadu... vajag mazāk resursu attīstīšanai 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cilvēku attālināšanās no lauku dzīvesveida ○ Imigrācija, zemes izpirkšana ○ Valsts politikas negatīva ietekme, nodokļu neprognozējamība, birokrātiskais piesārņojums ○ Ģimenes kā vērtību sistēmas sabrukums ○ Globalizācija

2.2. Dabas un kultūrvide

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ○ Daba – ūdeņi, meži – baudāmi, ainaviski, resursu bagāti. ĪADT. ○ Pievilcīga tūrisma vide un objekti ○ Nenoplicināti dabas resursi (kūdra, karjeri, meži) ○ Kultūras mantojums ○ Viensētu dzīvesveids 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mazdārziņu problēmas ○ Nav pilnībā apzināts un publiski pieejams dabas un kultūras mantojums ○ Atkritumu apsaimniekošana – ne visiem ir noslēgti līgumi
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ○ Alternatīvās enerģētikas atbalsts un attīstība – zaļā enerģija, pasīvās mājas ○ Laba zemes fonda uzturēšana, uzturot meliorācijas sistēmas ○ Sakārtot atkritumu apsaimniekošanu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kultūras mantojuma atrašanās privātīpašumā ○ Pārmērīgi lielas dabas liegumu un citu ierobežojumu platības ○ Meliorācijas sistēmu neapsaimniekošana, nepareiza apsaimniekošana, applūstošās teritorijas ○ Paplašinās degradētās teritorijas, grausti, drupas

2.3. Ekonomiskā vide

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ○ Labas tradīcijas zemes apsaimniekošanā, konkurētspējīgi lauksaimnieki. ○ Kvalificēti, izglītoti cilvēkresursi ○ Ir reāla uzņēmējdarbība ○ Labs ceļu tīkls, satiksme ar Valmieru (2 pagastiem) ○ Dzelzceļa tuvums ○ Attīstīts elektroapgādes tīkls 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ceļu kvalitāte, it īpaši uz Trikātu, vietējo ceļu stāvoklis ○ Elektroapgādes nodrošinājuma kvalitāte ○ Neapmierinoša interneta pieejamība, slikts mobilā tālruņa pārklājums Līčos un ārpus ciemiem ○ Apdzīvoto vietu ūdensapgāde, siltumapgāde, kanalizācija - nepietiekoša un centros novecojusi ○ Lieljaudas infrastruktūras iespēju trūkums ražošanas nodrošināšanai ○ Vāja alternatīvo energoavotu izmantošana ○ Sabiedriskais transports ○ Mazo apdzīvoto vietu infrastruktūras (faktiski nav) ○ Nepietiek ideju, kā pelnīt naudu ○ Likumā noteiktās normas uzņēmējdarbības attīstībai netiek izmantotas ○ Trūkst informācija par dzīvojamo telpu īres iespējām un pieejamo darbaspēku ○ Vāji attīstīta tūrisma infrastruktūra, nav tūrisma shēmu ○ Vāji sabiedriskie pakalpojumi: sabiedriskais transports un veikali.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ○ Tradicionālo brendu izmantošana – Trikātas siers, Brenguļu alus, Abuls ○ Iespējas tālāk paaugstināt konkurētspēju lauksaimniecībā, lauku kooperācijas attīstība ○ Vietējā amatniecība, eko sabiedrības, bioloģiskā lauksaimniecība – “dabas” projektiem auglīga vide ○ Vietējās produkcijas vietējās realizācijas organizēšana ○ Jaunas apbūves iespējas ○ Izveidot un popularizēt tūrisma maršrutus pa apskates vietām ○ Ģimenes mazo uzņēmumu attīstība ○ Mazā aviācija 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uzņēmumu slēgšana ○ Ceļu stāvokļa tālāka pasliktināšanās ○ Energoresursu cenu kāpšana ○ Ķīmijas pārmērīga lietošana lauksaimniecībā ○ Daudzdzīvokļu māju nepietiekoša apsaimniekošana ○ Ciemu infrastruktūras sabrukums

2.4. Sociālā vide

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ○ Pilnvērtīga, vispusīga, attīstīta izglītības infrastruktūra ○ Aktivitāšu iespējas: kori, deju kolektīvi, amatierteātri, kultūra un sports ○ Veselības aprūpes pieejamība (2 pagastiem) ○ Novada ietvaros kultivētās tradīcijas (Cālis, u.c.) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Darbinieku trūkums ○ Darba vietu trūkums ○ Uz vietas pieejama tikai pamatskolas izglītība ○ Uzturamo slānis ○ Sociālo risku grupas ○ Veselības aprūpe Brenguļos ○ Iedzīvotāju pasivitāte, vājas NVO
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ○ Iedzīvotāju pārvilināšana no pilsētas – ar sakoptu dzīvesvidi, pilnvērtīgu izglītību, mūžizglītību ○ Iespējas uz modernām tehnoloģijām balstītai apmācībai ○ Skolas attīstība: internāts, teorētiskās apmācības, individuālās apmācības ○ Bāze mūžizglītības veicināšanai ○ Attīstīt sociālo pakalpojumu infrastruktūru koordinēti ar kaimiņiem, lai izbēgtu no dublēšanās ○ Nacionālpatriotisma un lokālpatriotisma potenciāls – novada mācība skolā, “gada cilvēks” ○ Kultūras pasākumu organizēšana ○ Bērnu, jauniešu audzināšana lauku vides izzināšanā, tai skaitā jauniešu nodarbinātība brīvajā laikā ○ Jauniešu tematiskās nometnes, sezonālās apmācības – izmantojot novada skolas ○ NVO aktivitātes pieaugums (pensionāru padome, u.c.) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Emigrācija un zema dzimstība ○ Iedzīvotāju novecošanās ○ Pilsētas negatīvās ietekmes pastiprināšanās ○ Valmiera kā drauds vietējām skolām ○ Sociālās palīdzības sniegšana “par neko”, izdzīvošanas instinkta nokaušana ○ Mazkvalitatīvas populācijas atražošanās, apburtais loks alkoholisma saistībā ar bezdarbu ○ Zems atalgojuma līmenis

2.5. Pārvaldība un komunikācija

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ○ Domes administratīvā kapacitāte ○ Novada laba iekšējā sadarbība ○ Sadarbība ar Vācijas Guterslo apgabalu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neizveidots Beverīnas zīmols ○ Slikta komunikācija starp iedzīvotājiem un pašvaldību ○ Novada vadības menedžments – mājaslapa, atvaļinājumu grafiki ○ Neliels budžets
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ○ Iedzīvotāju solidaritātes veicināšana ○ Pārvaldības uzlabošana pašvaldībā ○ Leģendas (-u) radīšana ○ Uzņēmēju savstarpējās darbība – sinerģijas efekts ○ Iekšējā datubāze par strādātgrībošajiem un par dzīvojamām platībām – īres iespējām ○ Turpināt un attīstīt starptautisko sadarbību 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Reformas sekas: domāšana veco rajonu un pagastu līmenī ○ Pārvaldības kapacitātes pasliktināšanās cilvēkresursu trūkuma dēļ, nespēja savstarpējai aizvietošanai ○ Negatīvās informācijas gūzma medijos turpina demotivēt cilvēkus

3. BEVERĪNAS NOVADA INTEGRATĪVĀS PROBLĒMJOMAS

Integratīvās problēmjas ir starpsektoru problēmas, kuru risināšana pozitīvi ietekmēs vairākus novada dzīves aspektus vienlaicīgi un sekmēs novada ilgtspējību. Šis jomu saraksts ir atlasīts, vadoties no konstatētā grupu intervijās un SVID analīzē.

Katra problēmja ir risināma ar pasākumu kompleksa palīdzību un ilgākā laika periodā; šeit nevar pateikt, ka pēc konkrētā pasākuma paveikšanas problēma vairs nepastāv, taču ir iespējams saskatīt pozitīvo virzību un ietekmi gan uz visu novada teritoriju, gan uz atsevišķām tās daļām. Problēmju risināšanas politikas ir attīstības stratēģijas sastāvdaļa, bet konkrēto pasākumu saraksts veido attīstības programmu.

Problēmjas sakārtotas nosacītā dilstošā prioritāšu secībā.

1. Ceļi un pagastu savstarpējā satiksme.
2. Komunikācijas stratēģija. Beverīnas vārds kā zīmols un tā attīstīšana.
3. Infrastruktūras ciemos un dārzu sabiedrībās: ūdensapgāde, kanalizācija.
4. Izglītības iespēju izmantošana uzņēmējdarbības nostiprināšanā un cilvēku piesaistē novadam.
5. Valmieras tuvuma sniegtās iespējas.
6. Depopulācija Trikātā.
7. Darbs ar sociālā riska grupām.
8. Sociālo pakalpojumu centrs Brenguļos (medpunkts, u.c.).
9. Dārzkopības sabiedrību statusa maiņa.

4. NOVADA VĪZIJA

Novada vīzija izstrādāta “prāta vētrā”, kas notika 2011. gada 19. maijā Brenguļos.

Prāta vētras gaitā tika izteikti vairāk nekā 20 dažādi priekšlikumi ar dažādu vispārinājuma un dziļuma līmeni. Zemāk minētā vīzija ir atlase un kopsavilkums, kas izteikts konsultantu piedāvātajā redakcijā.

- ❖ **Bagāts, sakopts novads bez sociālo pabalstu saņēmējiem**
- ❖ **Latvijas mēroga nacionāl- un lokālpatriotisma centrs. BEVERĪNA.**
- ❖ **Divas reizes vairāk iedzīvotāju – bērniem bagātas ģimenes**
- ❖ **Profesionāla pārvaldība ar augstu sabiedrības uzticību**
- ❖ **Pērļu zveja Abulā**